

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s gräsrotsfinansieringsförordning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att det stiftas en ny lag om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och att den gällande lagen om gräsrotsfinansiering upphävs. I förslaget föreslås dessutom en ändring av lagen om Finansinspektionen, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift, lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, lagen om investeringstjänster och av straffregisterlagen. Tekniska ändringar föreslås i lagen om penninginsamlingar, försäkringsbolagslagen och i lagen om ombud för obligationsinnehavare.

Syftet med propositionen är att ändra den nationella lagstiftningen på grund av att Europeiska unionens så kallade EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och ändringen av direktivet om marknader för finansiella instrument i anslutning till den träder i kraft. Förordningen samordnar verksamhetskraven i olika medlemsstater för enheter som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster, syftar till att främja den inre marknadens funktion genom att möjliggöra tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster från ett land till ett annat och förbättra finansieringsmöjligheterna för små och medelstora företag samt säkerställa investerarskyddet för de investerare som deltar i gräsrotsfinansieringsomgången.

Gräsrotsfinansiering tillhandahålls genom att utnyttja en digital plattform och där matcha dem som behöver finansiering med investerare. Gräsrotsfinansieringen är antingen låne- eller investeringsbaserad. Enligt förordningen kan plattformen tillhandahålla gräsrotsfinansiering till enskilda som behöver finansiering till ett maximalt belopp på fem miljoner euro under ett år. Tillämpningsområdet omfattar inte gräsrotsfinansieringstjänster som rör lån till konsumenter. Tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster kräver enligt förordningen auktorisation, som ger rätt till gränsöverskridande tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i en annan EES-stat med ett så kallat EU-pass. Verksamheten bedrivs under myndighetstillsyn och sanktioner ska kunna påföras för verksamhet som strider mot förordningen.

Som genomförandeåtgärd för förordningen föreslås Finansinspektionen få relevanta befogenheter för tillsynsuppgifter och för tillsynsavgiften. I förordningen krävs det att det föreskrivs om skadeståndsskyldighet åtminstone om den information som angetts i investeringsfaktabladet är vilseledande, felaktig eller om viktig information har utlämnats. Det föreslås att den allmänna skadeståndsskyldigheten som tillämpas för tjänsteleverantörer på finansmarknaden också ska fortsätta att vara i kraft och delvis utvidgas. Från tillämpningsområdet för lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism föreslås det att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster stryks i enligt med syftet med förordningen. Grundat på nationellt val föreslås det dessutom i den nya lagen att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska ha rätt att tillhandahålla också vissa andra tjänster och det föreslås att tillhandahållande av lånebaserad gräsrotsfinansiering som motsvarar den verksamhet som avses i förordningen och som överstiger fem miljoner euro på årsnivå ska vara underställd samma bestämmelser som verksamhet enligt förordningen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Beredning	4
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget	12
3.1 Auktorisation och övergångsbestämmelse för ansökan om auktorisation	12
3.2 Gräsrotsfinansieringstjänster	14
3.3 Annan verksamhet än förmedling av gräsrotsfinansiering	16
3.4 Effekterna av incitamentsreglering på ombudsverksamheten	17
3.5 Skadeståndsskyldighet	18
3.6 Förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och som skyddsåtgärd utredning av straffregisteranteckningar	21
3.7 Ägartillsyn	26
3.8 Tystnadsplikt	27
3.9 Behörig myndighet och dess befogenheter	28
3.10 Administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder samt straffrättsligt ansvar	31
3.11 Tillsynsavgift	35
4 Förslagen och deras konsekvenser	35
4.1 De viktigaste förslagen	35
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	37
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	37
4.2.1.1 Konsekvenser för hushållen	37
4.2.1.2 Konsekvenser för företagen	38
4.2.1.3 Konsekvenser för den offentliga ekonomin	39
4.2.1.4 Konsekvenser för samhällsekonomin och en helhetsbedömning av konsekvenserna	40
4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna	40
4.2.2.1 Konsekvenser för Finansinspektionen	40
4.2.2.2 Konsekvenser för Rättsregistercentralen	40
4.2.3 Konsekvenser för samhället	40
5 Alternativa handlingsvägar	40
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	40
5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater	42
6 Remissvar	42
7 Specialmotivering	52
7.1 Lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	52
7.2 Lag om ändring av 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster	64
7.3 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	64
7.4 Lagen om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	66
7.5 Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism	67

7.6 Lag om ändring av 6 § i straffregisterlagen	67
7.7 Lag om ändring av 2 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen.....	69
7.8 Lag om ändring av lagen om ombud för obligationsinnehavare	69
7.9 Lag om ändring av 1 § i lagen om penninginsamlingar	70
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	70
9 Ikraftträdande.....	70
10 Verkställighet och uppföljning	71
11 Förhållande till andra propositioner.....	71
11.1 Samband med andra propositioner.....	71
11.2 Förhållande till budgetpropositionen	72
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	72
12.1 Egendomsskydd och näringsfrihet	73
12.2 Administrativa påföljder	74
12.3 Behandling av personuppgifter och sekretess	75
LAGFÖRSLAG	79
1. Lag om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	79
2. Lag om ändring av 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster	88
3. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	88
4. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	92
5. Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism	99
6. Lag om ändring av 6 § i straffregisterlagen	100
7. Lag om ändring av 2 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen.....	101
8. Lag om ändring av lagen om ombud för obligationsinnehavare	102
9. Lag om ändring av 1 § i lagen om penninginsamlingar	103
BILAGOR.....	105
PARALLELLTEXT	105
2. Lag om ändring av 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster	105
3. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen.....	106
4. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift	111
5. Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism	119
6. Lag om ändring av 6 § i straffregisterlagen	120
7. Lag om ändring av 2 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen.....	123
8. Lag om ändring av lagen om ombud för obligationsinnehavare	124
9. Lag om ändring av 1 § i lagen om penninginsamlingar	126
JÄMFÖRELSETABELL.....	128

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I Europeiska unionen har det inte tidigare funnits någon enhetlig reglering av gräsrotsfinansieringsverksamhet, med stöd av vilken det har varit möjligt att tillhandahålla gräsrotsfinansiering i en annan medlemsstat. Tillhandahållande av sådana gräsrotsfinansieringstjänster som särskilt riktar sig till finansiering av små och medelstora företag har ökat under de senaste åren vid sidan av, och i stället för, traditionell bankfinansiering i och med att bankerna har skärpt sina soliditetskrav till följd av finanskrisen. I olika medlemsstater i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (nedan *EES-stat*) har det införts nationell reglering av gräsrotsfinansieringsverksamhet på ett sätt som skiljer sig åt. Skillnaderna har hänfört sig till verksamhetsförutsättningarna för leverantörer av gräsrotsfinansiering, omfattningen av tillåtna verksamheter och krav på auktorisation. De nationella skillnaderna har konstaterats ha negativa effekter på tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i andra länder. Detta ses bland annat i form av ökade kostnader, till följd av ett behov att klarlägga de krav som rättssystemet i en annan medlemsstat ställer på verksamheten och därför har man nödvändigtvis inte velat tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster över gränsen från en medlemsstat till en annan. Därför har gräsrotsfinansieringstjänster hittills framför allt tillhandahållits inom en medlemsstat, vilket har begränsat företagens möjligheter att söka och få finansiering via sådana tjänster. Samtidigt som det har framkommit ett behov att främja tillgången på gräsrotsfinansieringstjänster, har utveckling och samordnande av investerarskyddet ansetts vara viktigt för att stärka investerarnas förtroende för sådana tjänster. Utgångspunkten för översikten har varit en iakttagelse att det är utmärkande att varje enskild investerare investerar ett relativt litet belopp av sina tillgångar i en enskild finansieringsomgång.

Europeiska kommissionen gav den 8 mars 2018 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag (COM/2018/0113 final – 2018/048 (COD)), på grundval av vilket Europaparlamentet och rådet har antagit förordningen ([EU](#) 2020/1503, om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937 (nedan *EU:s gräsrotsfinansieringsförordning*) och direktivet ([EU](#) 2020/1504 om ändring av direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument (nedan *direktivet om marknader för finansiella instrument*)).

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Efter att kommissionen gett sitt förslag till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillkännagav statsrådet förslaget för riksdagen genom skrivelsen ([U 19/2018 rd](#)) den 26 april 2018. I skrivelsen beskrivs det huvudsakliga innehållet i kommissionens förslag. Statsrådet ansåg kommissionens förslag som behövliga och värda att understöda för att säkerställa tillgången till tillväxtfinansiering för nystartade företag och små och medelstora företag, stärka investerarskyddet och utveckla det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster. Statsrådet såg det behövligt att försäkra sig om att de inbördes förhållandena mellan tillämpningsområdena för regleringen på finansieringsområdet klarläggs, så att till exempel kreditinstitut och värdepappersföretag kan tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster vid sidan av sin nuvarande auktorisation. I förslaget

är auktorisationsförfarandet och tillsynen koncentrerade till ett europeiskt tillsynsorgan. Statsrådet ansåg dock att det är mera befogat att tillsynsuppgifter i konsumentgränssnittet bland annat av språkliga skäl bevaras hos de nationella behöriga myndigheterna.

Under behandlingen ansåg Europaparlamentet och rådet att det behövdes en betydligt mera harmoniserad reglering än i förslaget och därför gjordes betydande ändringar i det ursprungliga förslaget. Den slutliga regleringen antogs den 7 oktober 2020 och det trädde i kraft den 9 november 2020. Tillämpningen börjar från och med den 10 november 2021.

Beredningen av propositionen

Regeringen proposition har beretts som tjänsteuppdrag. I samband med beredningen kontaktades alla förmedlare av gräsrotsfinansiering i Finansinspektionens register och företag som anmält sig som förmedlare av gräsrotsfinansiering på grundval av annan auktorisation och erbjöds möjlighet att diskutera vilka tjänster bolaget tillhandahåller och vilka konsekvenser EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och genomförandet av den har för bolagen. Det fanns tretton sådana bolag. Två av bolagen uppgav att de slutat förmedla gräsrotsfinansiering. Den egentliga diskussionen fördes med tio bolag. Bolagens verksamhet skiljer sig åt och därför kontaktades de enskilda bolagen för att få en tillräcklig helhetsbild. Under olika skeden av beredningen fördes också diskussioner med Finansinspektionen, justitieministeriet (nedan *JM*), Rättsregistercentralen (nedan *RRC*), Joukkorahoitusyhdistys ry (nedan *JRY*) och med Finans Finland (nedan *FA*).

I samband med beredningen var målet att klarlägga de övriga medlemsstaternas avsikter att med stöd av den nationella lagstiftningen tillåta att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster också bedriver annan verksamhet än de tjänster som avses i gräsrotsfinansieringsförordningen och omfattningen av de tjänster som tillåts nationellt. Genomförandet pågick ännu och därför fanns det nödvändigtvis inte slutliga ståndpunkter och man fick in så få svar att det utifrån dem inte är möjligt att bedöma en allmän linje.

Utkastet till regeringens proposition har publicerats den 1 juli 2021 på finansministeriets webbplats Projekt och lagberedning på <https://vm.fi/sv/projekt-och-lagberedning> med identifieraren VM008:00/2021 och har samma dag sänts på remiss till de aktörer som preciseras närmare i begäran om utlåtande. Remisstiden var 1.7–11.8.2021. Flera remissinstanser beviljades tilläggs-tid och de sista utlåtandena togs emot den 23 augusti 2021.

Över remissvaren har det gjorts ett sammandrag, som kan läsas i avsnitt 6 i regeringens proposition.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Målet med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är att samordna verksamhetskraven i olika medlemsstater för enheter som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster, att försöka främja den inre marknadens funktion och förbättra finansieringsmöjligheterna för små och medelstora företag samt säkerställa investerarskyddet för de investerare som deltar i gräsrotsfinansierings-omgången. Avsikten med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är att gräsrotsfinansiering ska tillhandahållas genom att utnyttja en digital plattform och där matcha dem som behöver finansiering med investerare.

Det är fråga om ett internetbaserat informationssystem som drivs eller förvaltas av en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster (artikel 2.1 d). EU:s gräsrotsfinansieringsförordning omfattar

och definierar både låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering (artikel 2.1 a och b). Tjänster inom investeringsbaserad gräsrotsfinansiering – placering utan fast åtagande och mottagandet och vidarebefordran av order (artikel 2.1 a ii) – överlappar de tjänster som nämns i avsnitt A punkt 1 och 7 i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument och kan båda tillhandahållas genom överlåtbara värdepapper (artikel 2.1 m). Gräsrotsfinansiering kan dessutom tillhandahållas med tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål (artikel 2.1 n). Investerings tjänster kan tillhandahållas även med andra finansiella instrument enligt avsnitt C i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument än överlåtbara värdepapper och på grundval av nationell reglering inom vissa tjänster även med andra investeringsobjekt. I samband med att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning antogs har direktivet om marknader för finansiella instrument ändrats så att det inte tillämpas på de leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (artikel 1). Verkställigheten av ändringen i direktivet har genomförts i regeringens proposition RP 126/2021 rd i samband med de andra ändringarna som gjordes där i lagen om investeringstjänster. Lagen om ändring av lagen om investeringstjänster (939/2021) utfärdades den 19 november 2021. I ikraftträdandebestämmelse har det föreslagits en teknisk ändring (RP 222/2021 rd).

Enskilda som behöver finansiering, som i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kallas projektägare, kan genom plattformen under en tidsperiod på tolv månader erbjudas gräsrotsfinansieringstjänster till ett maximalt belopp på fem miljoner euro. Till det sammanlagda beloppet räknas också sådan medelsanskaffning, där projektägaren har erbjudit överlåtbara värdepapper till allmänheten med stöd av artikel 1.3 eller befrielsen enligt artikel 1.3 andra stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv [\(EU\) 2017/1129](#), om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG (nedan *prospektförordningen*).

En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster kan tillhandahålla individuell portföljförvaltning av lån. Där tilldelar leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster på förhand fastställda medel tillhörande en investerare till ett eller flera gräsrotsfinansieringsprojekt på dess plattform för gräsrotsfinansiering i enlighet med ett enskilt uppdrag som getts av investeraren på diskretionär, investerarspecifik grund (artikel 2.1 c, artikel 3.4 och artikel 6). Autoinvestering betraktas också som individuell portföljförvaltning av lån (skäl 20 i ingressen).

Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster får driva en anslagstavla på vilken kunderna kan annonsera intresse att köpa och sälja lån, överlåtbara värdepapper eller tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål som ursprungligen erbjudits på deras plattformar för gräsrotsfinansiering. Anslagstavlan får inte bestå av ett internt matchningssystem som utför kundorder på multilateral basis (Artikel 25.1 och 25.2). Ett undantag i investeringsbaserad gräsrotsfinansiering utgör sådana leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som dessutom har en separat auktorisation som värdepappersföretag eller som reglerad marknad på grundval av direktivet om marknader för finansiella instrument (skäl 55 i ingressen).

Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster får också bedriva annan verksamhet än den som omfattas av auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i enlighet med relevant tillämplig unionsrätt eller nationell rätt (artikel 12.13). Som tillämplig unionsrätt identifierar

förordningen åtminstone utgivning av elektroniska pengar (2009/110/EG)¹, verksamhet i kreditinstitut (2013/36/EU)², tillhandahållande av investeringstjänster och drift av reglerade marknader (2014/65/EU)³ och tillhandahållande av betaltjänster ((EU) 2015/2366)⁴ (artikel 12.14 och skäl 55 i ingressen). Utanför tillämpningsområdet står gräsrotsfinansieringstjänster med anknytning till långivning till konsumenter, så kallade person-till-person-lån (artikel 1.2 a och 1.2 c samt artikel 2.1 f och 2.1 h). En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster får inte delta i något erbjudande om gräsrotsfinansiering på den plattform för gräsrotsfinansiering som leverantören tillhandahåller (artikel 8.1). Å andra sidan är en förutsättning för att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ska få tillhandahålla betaltjänster det att leverantören är en betaltjänstleverantör i enlighet med direktivet (EU) 2015/2366 (artikel 10.4).

Tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster kräver auktorisation av en behörig myndighet och auktorisation kan endast beviljas till en juridisk person som är etablerad i unionen (artikel 3.1 och artikel 12.1). Auktorisationen kan återkallas bland annat till följd av att den verksamhet som avses i den inte utövas längre, inte längre uppfyller villkoren för beviljandet eller den auktoriserade har överträtt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning på ett allvarligt sätt (artikel 17.1). EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller krav på de uppgifter som ska bifogas till ansökan, vilket syftar till att säkerställa enhetliga auktorisationsvillkor i medlemsstaterna. Kraven preciseras i Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (nedan *ESMA*) tekniska standarder för tillsyn (artikel 12.2 och 12.16). I enlighet med principen om en auktorisation får leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster tillhandahålla tjänster över gränsen i en annan EES-stat utan krav på fysisk närvaro (artikel 12.12 och artikel 18.1). Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster förs in i ESMA:s register (artikel 14). Tillsyn ska med myndighetsåtgärder utövas över tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster på nationell nivå och i samarbete med europiska tillsynsorgan och man ska vid behov kunna tillgripa sanktioner mot verksamheten (artikel 15 och artiklarna 29–43). Leverantörerna av gräsrotsfinansieringstjänster omfattas inte av insättningsgaranti eller av ersättningsfondens investerarskydd (artikel 23.6 c). De har själva inte skyldigheter i enlighet med direktivet (EU) 2015/849⁵ i fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism (artikel 45.2 p). Därför är tillhandahållandet av betaltjänster som hänförs till tjänstehelheten begränsat endast till sådana enheter som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som omfattas av krav på bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (skäl 32 i ingressen). Om en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster själv avser tillhandahålla betaltjänster, ska leverantören vara en betaltjänstleverantör i enlighet med direktiv (EU) 2015/2366 (artikel 10.4). I auktorisationsförfarandet går man dessutom igenom det goda anseendet för personer som ingår i ledningen och aktie- eller andelsägare som innehar

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv [2009/110/EG](#) om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG

² Europaparlamentets och rådets direktiv [2013/36/EU](#) om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG

³ Europaparlamentets och rådets direktiv [2014/65/EU](#) om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv [\(EU\) 2015/2366](#) om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv [\(EU\) 2015/849](#) om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG

minst 20 procent av kapitalet eller rösträtterna (artikel 12.2 l och 12.3 a) och det villkoret är att ingen som ingår i ledningen eller de aktie- eller andelsägare som avses ovan förekommer i belastningsregistret med avseende på överträdelser av nationella regler på områdena handelsrätt, insolvensrätt, lagstiftning om finansiella tjänster, lagstiftning för bekämpning av penningtvätt, lagstiftning om bedrägeri eller förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar.

Vid avsaknad av skyldigheter att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism i form av andra försiktighetsåtgärder är en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster skyldig att försäkra sig om att projektägaren inte är etablerad i en jurisdiktion, som i unionspolitiken anses vara icke-samarbetsvillig eller med tanke på penningtvätt och finansiering av terrorism specificeras som ett högriskredjeland (artikel 5.2 b). Dessutom ska leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster skaffa bevis för att projektägarna inte förekommer i något belastningsregister på samma sätt som anges ovan för ledningen och aktie- och andelsägarna (artikel 5.2 a och artikel 12.3).

I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning anges organisatoriska krav, såsom kravet på en effektiv och ansvarsfull ledning (artikel 4), professionell verksamhet (artikel 3.2), intressekonflikter (artikel 3.3 och artikel 8), hanteringen av kundklagomål (artikel 7), utkontraktering (artikel 9), förvaring av tillgångar och tillhandahållande av betaltjänster (artikel 10), bevaring av uppgifter (artikel 26) och förfaringsätt, såsom ett hederligt och rättvist agerande i enlighet med kundens bästa intresse (artikel 3.2), Due diligence-krav (artikel 5), riktlinjer för individuell portföljförvaltning av lån (artikel 3.4 och 3.5 och artikel 6), skyldighet att ge information till kunder (artikel 19), upplysning om fallissemangskvot (artikel 20), kunskapskontroll och simulering av förmågan att bära förluster (artikel 21), betänketid före ingående av avtal (artikel 22), investeringsfaktablad både för enskilda investeringar och för individuell portföljförvaltning av lån (artikel 23 och 24), krav som ställs på förfarandet med en anslagstavla (artikel 25) och krav på marknadsföringskommunikation (artikel 27). EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller också försiktighetskrav (artikel 11).

En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster ska upprätthålla och tillämpa effektiva regler för att förebygga intressekonflikter. Leverantören ska vidta alla lämpliga åtgärder för att förebygga, identifiera, hantera och upplysa om sådana intressekonflikter som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning mellan leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, dess aktie- eller andelsägare, ledning, anställda eller en person som genom kontroll har koppling till dessa och kunden samt mellan olika kunder. I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns bestämmelser om hur kunderna ska upplysas om intressekonflikter. Intressekonflikter förebyggs dessutom genom att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte får delta i erbjudanden om gräsrotsfinansiering på sina plattformar för gräsrotsfinansiering. Som projektägare i anknytning till gräsrotsfinansieringstjänster får inte godtas aktie- eller andelsägare av leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, som innehar minst en femtedel av kapitalet eller rösträtterna, ledare eller anställda eller fysiska eller juridiska personer som genom kontroll har koppling till dessa enligt definitionen i direktiv 2014/65/EU. Samma personer kan godtas på plattformen som investerare i gräsrotsfinansieringsprojekt endast om det på webbplatsen lämnas fullständiga upplysningar om de specifika gräsrotsfinansieringsprojekt som det har investerats i och säkerställs att villkoren för sådana investeringar är samma villkor som de som gäller för andra investerare och att dessa personer inte åtnjuter någon förmånsbehandling eller privilegierad tillgång till information. För att säkerställa att presumtiva investerare erbjuds investeringsmöjligheter på neutral grund får leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte betala eller motta någon ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order från investerare till ett särskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering på sin plattform för gräsrotsfinansiering eller till ett särskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering på en tredje parts plattform. (artikel 3.3 och artikel 8)

Investerare delas in i två grupper, icke-sofistikerade investerare och sofistikerade investerare (artikel 2.1 j och k samt Bilaga II), och grupperna har olika nivå av investerarskydd. I fråga om icke-sofistikerade investerare ska man bland annat bedöma hur lämplig gräsrotsfinansieringstjänsten är med tanke på investerarens erfarenhet, investeringsmål, finansiella situation och förståelsen av risker och kräva att kunden simulerar sin förmåga att bära förluster och vid behov upplysa om att tjänsten inte kanske lämpar sig och ge en riskvarning. I situationer där den icke-sofistikerade kunden investerar ett belopp som överstiger antingen 1 000 euro eller 5 procent av investerarens nettoförmögenhet som fastställs enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, ska leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsten säkerställa att kunden får en riskvarning, ger sitt uttryckliga samtycke och bevisar att hen förstår investeringen och dess risker. En icke-sofistikerad investerare får inte hindras från att investera i gräsrotsfinansieringsprojekt (artikel 21) och en icke-sofistikerad investerare kan återkalla sin investering under fyra kalenderdagar utan att ange något skäl till detta och utan att åläggas någon sanktion (artikel 22.2 och 22.3).

I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns förpliktelser om samarbete på nationell nivå mellan behöriga myndigheter och med den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat samt med ESMA (artikel 31–33 och artikel 37). Där anges också bestämmelser om tystnadsplikt i verksamheten mellan myndigheterna och om skyddet av personuppgifter (artiklarna 35 och 36). Den behöriga myndigheten har till uppgift att behandla klagomål som lämnats in av kunder eller andra berörda parter, såsom konsumentorganisationer, om överträdelser av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (artikel 38).

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver vissa genomförandeåtgärder på nationell nivå, liksom att fastställa de behöriga myndigheterna som ansvarar för att fullgöra de funktioner och skyldigheter som anges i förordningen (artikel 29.1 och artikel 30.5). För de behöriga myndigheterna ska anges de befogenheter som krävs enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (kapitel VII och VIII). Det är möjligt att på nationell nivå besluta om att tillämpa straffrättsliga påföljder för överträdelser, som annars enligt förordningen ska leda till administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder (artikel 39.1 första stycket). Dessutom ska det säkerställas att de behöriga myndigheterna motiverar sina beslut vederbörligt och att besluten omfattas av rätten att överklaga inför domstol (artikel 41).

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver att det på nationell nivå säkerställs att åtminstone projektägaren eller dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan kan åläggas skadeståndsskyldighet för felaktig eller vilseledande information som framgår i investeringsfaktabladet eller i eventuella översättningar därav eller för att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska finansiera gräsrotsfinansieringsprojekt har utelämnats ur investeringsfaktabladet. Civilrättsligt ansvar ska påföras de fysiska och juridiska personer som är ansvariga för den information som ges i ett investeringsfaktablad och eventuella översättningar därav. De som är ansvariga för investeringsfaktabladet ska tydligt anges i investeringsfaktabladet tillsammans med förklaringar avgivna av dem om att informationen i investeringsfaktabladet enligt deras kännedom överensstämmer med sakförhållandena och att ingen information som skulle kunna påverka dess innebörd har utelämnats ur investeringsfaktabladet. Svaret ska omfatta åtminstone de fall, där informationen är vilseledande eller felaktig eller där viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska finansiera gräsrotsfinansieringsprojektet utelämnas ur investeringsfaktabladet. Dessutom ska det på nationell nivå säkerställas att åtminstone leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster kan åläggas skadeståndsskyldighet för motsvarande brister i ett investeringsfaktablad, som gäller individuell portföljförvaltning av lån. Bestämmelserna ger möjlighet att föreskriva också om ett bredare ansvar och de lämnar utrymme att på nationell nivå bedöma en närmare utformning av ansvaret. (artikel 23.9 och 23.10 samt artikel 24.4 och 24.5.)

Bestämmelsen om tystnadsplikt (artikel 35) i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning gäller information som utbyts mellan de behöriga myndigheterna och som avser affärs- eller driftsförhållanden och andra ekonomiska eller personliga förhållanden. Informationen får lämnas ut endast då den behöriga myndigheten när informationen lämnas anger det eller då sådant utlämnande krävs för rättsliga förfaranden. Tystnadsplikten gäller alla fysiska och juridiska personer som arbetar eller har arbetat för den behöriga myndigheten eller för en tredje part till vilken den har delegerat sina befogenheter. Information som omfattas av tystnadsplikt får lämnas ut till en annan fysisk eller juridisk person eller myndighet endast när detta föreskrivs i unionsrätten eller nationell rätt. I fråga om skyddet av personuppgifter, ska behöriga myndigheter vid behandling av personuppgifter utföra sina uppgifter enligt gräsrotsfinansieringsförordningen i enlighet med förordning (EU) 2016/679⁶, nedan *dataskyddsförordningen* (artikel 36).

I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning delegeras kommissionen regleringsbefogenheter att anta tekniska standarder för tillsyn och genomförande. Tekniska standarder för tillsyn, som gäller hantering av klagomål (artikel 7.5), intressekonflikter (artikel 8.7), auktorisation som leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster (artikel 12.16), upplysning om fallissemangskvot (artikel 20.3), kunskapskontroll och simulering av förmågan att bära förluster (artikel 21.8), investeringsfaktablad (artikel 23.16) och samarbete mellan behöriga myndigheter (artikel 31.8), utarbetas av ESMA, och de som gäller individuell portföljförvaltning av lån (artikel 6.7) och information till kunder (artikel 19.7), utarbetas av Europeiska bankmyndigheten (nedan *EBA*). ESMA och EBA ska i nära samarbete med varandra utarbeta utkast till tekniska standarder för tillsyn, som gäller upplysning om fallissemangskvot samt kunskapskontroll och simulering av förmågan att bära förluster. ESMA och EBA ska till kommissionen senast den 10 november 2021 lämna in de utkast, som gäller annan information än information till kunder, investeringsfaktabladet och samarbete mellan behöriga myndigheter. Tidsfristen för den senare delen löper ut den 10 maj 2022. Tekniska standarder för genomförande, som gäller rapportering från leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster (artikel 16.3), offentliggörande av nationella bestämmelser om marknadsföringskrav (artikel 28.5), samarbete mellan behöriga myndigheter (artikel 31.9) och samarbete mellan behöriga myndigheter och ESMA. (artikel 32.4), utarbetas av ESMA. För de två första ska utkasterna lämnas in till kommissionen senast den 10 november 2021 och för de två senare senast den 10 maj 2022.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ger möjlighet att på nationell nivå besluta om att tillämpa ett förenklat auktorisationsförfarande på enheter som vid tidpunkten för förordningens ikraftträdande i november 2020 i enlighet med nationell lagstiftning är auktoriserade att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster. Den som beviljas auktorisation ska dock i slutet av förfarandet uppfylla de krav som EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ställer för auktorisation. (Artikel 48.2) Syftet med ett förenklat förfarande är att undvika onödiga överlappningar. På motsvarande sätt är syftet att undvika överlappningar genom att det inte är behövligt att på nytt lämna in information och handlingar som redan lämnats in då ansökan om auktorisation gjordes enligt de direktiven eller nationell rätt och om informationen och handlingarna är fortsatt aktuella och tillgängliga för de behöriga myndigheterna (artikel 12.14). Även i situationer där man samtidigt ansöker om auktorisation för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och om auktorisation att tillhandahålla betaltjänster endast i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, lämnas informationen och handlingarna endast in en gång, om auktorisationsmyndigheten är samma behöriga myndighet (artikel 12.15).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv ([EU](#)) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en övergångsbestämmelse. Enligt den får leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster fortsätta att tillämpa nationell rätt fram till den 10 november 2022 eller fram till dess de beviljats den auktorisation som avses i förordningen, beroende på vilken tid som inträffar först (artikel 48.1).

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver att kommissionen förelägger Europaparlamentet och rådet en rapport om tillämpningen av den och om eventuella lagstiftningsförslag som behövs före den 10 november 2023. I rapporten ska det enligt artikel 45 göras en bedömning av 26 olika aspekter. Dessa gäller hur väl marknaden i unionen fungerar med tanke på gräsrotsfinansieringstjänster, huruvida tröskelvärdet på 5 000 000 euro är lämpligt, användningen av tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål vid gränsöverskridande tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och omfattningen på tillämpningsområdet för tjänster i och med en eventuell utveckling av affärsmodeller. Det ska också göras en bedömning av huruvida definitionen av en sofistikerad investerare kan anses ändamålsenligt när det gäller att säkerställa investerarskyddet och huruvida kraven på individuell portföljförvaltning av lån fortfarande är lämpliga. Vidare ska det göras en bedömning av förordningens inverkan på en väl fungerande inre marknad i unionen i fråga om gräsrotsfinansieringstjänster, genomförandet av teknisk innovation och huruvida försiktighetskraven fortfarande är lämpliga. Dessutom ska det göras en bedömning av huruvida det behövs ändringar i kraven på information till kunderna samt i kunskapskontrollen och simuleringen av förmågan att bära förluster, huruvida beloppet 1 000 euro är lämpligt när det gäller icke-sofistikerade investerare för att acceptera ett enskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering, effekten av att lämna investeringsfaktabladet på ett annat språk än medlemsstatens officiella språk, effekten av användning av anslagstavlor på sekundärmarknaden för lån, överlåtbara värdepapper och tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål samt inverkan av nationella regelverk om marknadsföringskommunikation på friheten att tillhandahålla tjänster, konkurrens och investerarskydd. Översynen ska också inriktas på tillämpningen av och ett eventuellt behov av att harmonisera administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder, en utvidgning av lagstiftningen om förhindrande av penningtvätt och av finansieringen av terrorism till leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, auktorisation av leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster i tredjeländer som leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt förordningen och samarbetet mellan de behöriga myndigheterna och ESMA och på huruvida det är lämpligt att de behöriga myndigheterna är tillsynsorgan för förordningen. Bedömningen ska ytterligare omfatta möjligheten att införa särskilda åtgärder för att främja hållbara och innovativa gräsrotsfinansieringsprojekt, samt användningen av unionsmedel, det totala antalet och marknadsandelen för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster från det att förordningen började tillämpas fram till den 10 november 2022, fördelat per små, medelstora och stora företag, volymer, antal projekt och trender för gränsöverskridande tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster per medlemsstat, andelen gräsrotsfinansieringstjänster på den globala marknaden för gräsrotsfinansiering och på finansmarknaden i unionen, de kostnader som efterlevnaden av förordningen orsakar för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som en procentandel av driftkostnaderna, den volym av investeringar som investerare har dragit tillbaka under betänketiden och denna volyms andel av den totala investeringsvolymen och en bedömning huruvida längden på och karaktären av betänketiden är lämplig och inte skadar kapitalanskaffningens effektivitet eller investerarskyddet och antalet och volymen av de administrativa sanktionsavgifter och straffrättsliga påföljder som har påförts på grundval av förordningen fördelat per medlemsstat samt typerna av och trenderna för bedrägligt beteende som förekommer hos investerare, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och tredje parter.

Dessutom ska kommissionen senast den 10 maj 2022 efter samråd med ESMA göra en bedömning av tillämpningen av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning på leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som endast tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster på nationell grund och

av inverkan av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning på utvecklingen av nationella gräsrotsfinansieringsmarknader samt på tillgången till finansiering (artikel 48.3). På grundval av bedömningen kan kommissionen förlänga övergångsperioden i 48.1 med en tolv månaders period.

Till regleringshelheten hör en ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv [\(EU\) 2019/1937](#) om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (nedan *direktivet om skydd för visselblåsare*). Till del B i bilaga I till direktivet fogas det ett nytt led, där EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tas med och blir en del av denna reglering.

Genom EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ändras prospektförordningen. Ett undantag från tillämpningen av den skyldighet att offentliggöra det prospekt som avses i förordningen görs i situationer där en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster erbjuder värdepapper till allmänheten och erbjudandet inte överstiger tröskelvärdet på fem miljoner euro under en tolv månaders period. I beloppet inräknas medel som förvärvats genom överlåtbara värdepapper och tillåtna instrument för gräsrotsfinansiering och medel som projektägaren samlat in genom lån via plattformen för gräsrotsfinansiering och medel som projektägaren förvärvat genom att erbjuda överlåtbara värdepapper till allmänheten enligt undantaget i artikel 1.3 eller artikel 3.2 i prospektförordningen.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Gräsrotsfinansiering är inget nytt fenomen. Nationella bestämmelser om anskaffning, tillhandahållande och yrkesmässig förmedling av låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering mot vederlag i syfte att finansiera näringsverksamhet angavs redan i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) som trädde i kraft i september 2016. Lagen gäller inte förmedling av sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering där gäldenären är en konsument.

3.1 Auktorisation och övergångsbestämmelse för ansökan om auktorisation

Förmedling av gräsrotsfinansiering kan enligt lagen om gräsrotsfinansiering tillhandahållas både genom att registrera sig som förmedlare av gräsrotsfinansiering hos Finansinspektionen och genom att tillhandahålla den med stöd av annan auktorisation. Med stöd av registreringen har det varit möjligt att förmedla lånebaserad gräsrotsfinansiering. Förmedling av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering kräver auktorisation enligt lagen om investeringstjänster (747/2012) antingen för tillhandahållande av tjänster på nationell nivå eller för tillhandahållande av tjänster som möjliggörs genom EU-pass. Gräsrotsfinansiering kan också tillhandahållas med auktorisation för kreditinstitut, betalningsinstitut, värdepapperscentral och förvaltare av alternativa investeringsfonder genom att göra en anmälan om det till Finansinspektionen.

Finansinspektionen publicerar förmedlarna av gräsrotsfinansiering på sin webbplats och den grund, genom vilken tjänsteleverantören erbjuder förmedling av gräsrotsfinansiering. I slutet av april 2021 fanns i Finansinspektionens register 13 förmedlare av gräsrotsfinansiering, varav fyra hade auktorisation för värdepappersföretag som möjliggörs genom EU-pass, två hade auktorisation för betalningsinstitut och sju var registrerade som förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering. En av de registrerade var en filial till svenskt företag i Finland. Inte en enda nationell auktorisation för värdepappersföretag har sökts eller beviljats för förmedling av gräsrotsfinansiering. Två av de registrerade förmedlarna av gräsrotsfinansiering hade dessutom tillstånd för betalningsförmedling, när beloppet av de betalningar som förmedlas inte överstiger tröskelvärdet för auktorisation som betaltjänstleverantör. De andra samarbetade i fråga om betalningar med någon annan auktoriserad tillhandahållare av tjänster.

Gräsrotsfinansiering i form av lånebaserad gräsrotsfinansiering dominerade klart. År 2020 var 62 procent av den gräsrotsfinansiering som företagen fick lånebaserad och 37 procent investeringsbaserad. Totalt förmedlades lånebaserad gräsrotsfinansiering till ett värde av 124 miljoner euro 2020, vilket är en minskning med 7 procent från året innan, medan det förmedlades 73,7 miljoner euro investeringsbaserad gräsrotsfinansiering. Den investeringsbaserade gräsrotsfinansieringen till företagen var i sin tur rekordstor 2020 och var 27 procent mer än året innan. Trots att gräsrotsfinansieringen till företagen har ökat de senaste åren, är gräsrotsfinansieringens roll ännu liten jämfört med kreditinstitutens utlåning till företagen. År 2020 uppgick gräsrotsfinansieringen till en procent av utlåningsbeloppet. Likväl, om man jämför gräsrotsfinansieringsbeloppet på cirka 74 miljoner euro i form av eget kapital med annan riskfinansiering som företag i ett tidigt utvecklingsskede har samlat och fått från finländska investerare och som år 2020 uppgick till cirka 400 miljoner euro, har förmedling av gräsrotsfinansiering en ganska betydande roll.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver en egen separat auktorisation för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, vilket innebär att de värdepappersföretag och betalningsinstitut som för närvarande erbjuder förmedling av gräsrotsfinansiering med stöd av auktorisation för värdepappersföretag eller betalningsinstitut och avser fortsätta med verksamheten, är förpliktade att ansöka om separat auktorisation för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Även alla registrerade förmedlare av gräsrotsfinansiering är förpliktade att ansöka om auktorisation om de avser fortsätta bedriva verksamheten. Auktorisation kan inte beviljas en filial, och därför finns det 12 potentiella som kan ansöka om auktorisation bland de som för närvarande är registrerade eller utövar verksamhet med stöd av annan auktorisation.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en övergångsbestämmelse och enligt den kan förmedlare av gräsrotsfinansiering i enlighet med lagen om gräsrotsfinansiering fortsätta att tillhandahålla de tjänster som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning fram till den 10 november 2022 eller fram till dess de beviljas auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, beroende på vilken tid som inträffar först. Den flexibla övergången till att börja tillämpa regelverket ska också beaktas i tillämpningen av den nationella lagstiftningen.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en övergångsbestämmelse, som gäller auktorisationsförfarandet. Fram till den 10 november 2022 får medlemsstaterna tillämpa förenklade auktorisationsförfaranden på enheter som vid tidpunkten för EU:s gräsrotsfinansieringsförordnings ikraftträdande är auktoriserade att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster enligt nationell rätt (artikel 48.2). Oberoende av ett förenklat auktorisationsförfarande ska den behöriga myndigheten säkerställa att de krav som anges i artikel 12 är uppfyllda. Lagen om gräsrotsfinansiering kräver registrering för förmedlare av gräsrotsfinansiering. Det bakomliggande syftet har varit en lättare reglering i stället för det tyngre auktorisationsförfarandet, vilket inte ansågs nödvändigt när lagen om gräsrotsfinansiering stiftades, utan då ansågs det obehövligt med beaktande av storleken på tjänsteplattformarna i branschen och på marknaden och med tanke på villkoren för tillträde till marknaden. Med beaktande av kraven på auktorisation i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, den betydligt mera omfattande och mångsidigare regleringen av verksamheten än vad som anges i lagen om gräsrotsfinansiering och den relativt begränsade mängden information som Finansinspektionen förfogar över på basis av den kontinuerliga tillsynen finns det inte grunder för ett förenklat förfarande i Finland. I artikel 48.2 om förenklat auktorisationsförfarande används på finska uttrycket 'lupa', det vill säga tillstånd, medan det av skäl 76 i ingressen och av de andra språkversionerna, liksom den svenskspråkiga versionen framgår att en förmedlare av gräsrotsfinansiering ska ha auktorisation (toimilupa), för att övergångsbestämmelsen ska kunna införas. I auktorisationsförfarandet ska man dock redan med stöd av nuvarande reglering beakta relevanta och aktuella uppgifter som lämnats in till Finansinspektionen

under registreringen och den kontinuerliga tillsynen, vilket underlättar auktorisationsförfarandet. Bestämmelser om de skyldigheter som den myndighet som behandlar auktorisationen ska iaktta i förfarandet när en enhet som auktoriserats enligt annan unionsrätt ansöker om auktorisation för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster anges i artikel 12.14 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

3.2 Gräsrotsfinansieringstjänster

Enligt lagen om gräsrotsfinansiering och EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är låne- och investeringsbaserad gräsrotsfinansiering till företag tjänster som kräver registrering och auktorisation. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ger leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster möjlighet att driva en anslagstavla på vilken kunderna kan annonsera sitt intresse av att köpa och sälja lån, överlåtbara värdepapper eller tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål som ursprungligen erbjudits på tjänsteleverantörens plattformar för gräsrotsfinansiering. Ett krav är att anslagstavlan inte till sin karaktär är ett internt matchningssystem som utför kundorder på multilateral basis. I lagen om gräsrotsfinansiering anges inga begränsningar för vilken annan verksamhet en registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering får bedriva. Därför är verksamhet som liknar en anslagstavla redan nu möjlig. Det finns endast enstaka anslagstavlor eller liknande funktioner för närvarande.

Både lagen om gräsrotsfinansiering och EU:s gräsrotsfinansieringsförordning anger tröskelvärden för i vilken omfattning man till enskilda sökande av finansiering under ett år kan erbjuda tjänster för anskaffning av finansiering. Enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning får det sammanlagda beloppet av erbjudanden för en enskild sökande av finansiering, det vill säga för en viss projektägare inte överstiga fem miljoner euro under en tolv månadersperiod. Med stöd av lagen om gräsrotsfinansiering har man till enskilda sökande av finansiering inom ramen för begränsningarna i prospektförordningen och den nationella valmöjligheten som hänför sig till den kunnat förmedla upp till åtta miljoner euro i gräsrotsfinansiering. Överskridande av gränsen medför inom investeringsbaserad gräsrotsfinansiering skyldighet att utarbeta ett prospekt. Å andra sidan har det utan ett prospekt i enlighet med prospektförordningen inte varit möjligt att ansöka om finansiering någon annanstans än i Finland. I lagen om gräsrotsfinansiering finns det ingen övre gräns för lånebaserad gräsrotsfinansiering och därför omfattas alla som tillhandahåller lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering av skyldigheterna i lagen om gräsrotsfinansiering.

I praktiken har omfattningen på gräsrotsfinansieringsomgångarna varit betydligt mindre än åtta miljoner euro och gränsen fem miljoner euro har överskridits endast i enstaka fall under de gångna fem åren. Den genomsnittliga storleken på ett lån som söktes genom gräsrotsfinansiering 2020 var cirka 11 000 euro, medan företagen genom den investeringsbaserade gräsrotsfinansieringen inhämtade kapital till ett värde av i genomsnitt 1,9 miljoner euro i en enskild finansieringsomgång. Utgående från diskussioner som förts med förmedlare av gräsrotsfinansiering ansåg endast enstaka tjänsteleverantörer att tröskelvärdet på fem miljoner euro enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning var utmanande för utvecklingen av deras verksamhet, medan den allmänna uppfattningen var att tröskelvärdet för närvarande inte har någon betydelse för företagets verksamhet.

Tröskelvärdet på fem miljoner euro i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har olika effekt inom den investerings- och lånebaserad gräsrotsfinansieringen. Överskrids tröskelvärdet inom den investeringsbaserade gräsrotsfinansieringen innebär det att verksamheten är investeringstjänster och kräver auktorisation för tillhandahållande av investeringstjänster. Skyldigheten att utarbeta ett prospekt blir i Finland verklighet vid åtta miljoner euro. Utan prospekt kan man ansöka om

ett finansieringsbelopp på mellan fem och åtta miljoner euro endast i Finland. Överskrider tröskelvärde inom den lånebaserade gräsrotsfinansieringen leder det till att verksamheten inte längre omfattas av unionslagstiftningen. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillåter dock att nationella bestämmelser kan utfärdas om det (artikel 12.13).

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning behandlar mycket begränsat verksamhet i enlighet nationell rätt. Enligt den ska en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster också ha rätt att ägna sig åt annan verksamhet, för att kunna erbjuda sina kunder ett brett utbud av tjänster (skäl 38 i ingressen). I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning definieras kunder som presumtiva eller faktiska investerare eller projektägare, till vilken man tillhandahåller eller har för avsikt att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster (artikel 2.1 g). Bakom gräsrotsfinansieringstjänsten finns å ena sidan ett intresse att finansiera företag och å andra sidan ett intresse av finansiering av det egna företaget (artikel 2.1 a). Den andra verksamheten ska vara sådan verksamhet på vilken relevant unionsrätt och nationell rätt tillämpas (artikel 12.13). Prövningen av huruvida den andra verksamheten överensstämmer med auktorisationen ska göras nationellt. Till ESMA:s register ska dock utöver gräsrotsfinansieringstjänster anmälas alla andra tjänster som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster tillhandahåller, och som inte omfattas av tillämpningsområdet för EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (artikel 14.2 d och f). På det här viset ska tillsynsorganet hela tiden ha kännedom om dem.

Lagen om gräsrotsfinansiering kräver registrering för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, då verksamheten omfattas av lagens tillämpningsområde. En lättare reglering har utarbetats än den reglering som gäller flera andra finansiella tjänster. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning reglerar i betydligt större omfattning tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster och kräver auktorisation för den verksamhet som avses där. Motsvarande lånebaserad verksamhet som överskrider tröskelvärde faller i fråga om EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och lånebaserad gräsrotsfinansiering utanför annan reglering enligt unionsrätten, men investerarskyddets behov ändras inte i fråga om tröskelvärde. Det kan inte anses motiverat att bedriva verksamhet som överskrider tröskelvärde parallellt med den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning för samma kundkrets på grundval av registrering enligt den nationella lagen om gräsrotsfinansiering och det också annars lättare investerarskyddet. Dessa faktorer talar för att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och motsvarande auktorisationsplikt också bör tillämpas på verksamhet som överskrider tröskelvärde, oberoende av om verksamheten bedrivs parallellt med de gräsrotsfinansieringstjänster som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller separat. En enhetlig reglering ger flexibilitet i situationer, där tröskelvärde på fem miljoner euro är på väg att överskridas. Den administrativa bördan för tjänsteleverantörerna är också mindre, då de är tvungna att följa endast en regleringsram i stället för två. För investerarna är det åter lättare att jämföra projekt inom samma regleringsram. För klarhet i registreringen av auktorisationer krävs det att det beviljas en egen separat auktorisation för gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (artikel 14.1). Således ska det för verksamhet som överskrider tröskelvärde beviljas en separat auktorisation. Det finns också skillnaden i grunderna för auktorisation, då en auktorisation beviljas med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och en annan med stöd av den nationella lagstiftningen. Den har också betydelse då en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning börjar tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster i en annan EES-stat. I samband med anmälningsförfarandet ska tillsynsmyndigheten göra skillnad på de tjänster som hör till tillämpningsområdet för EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och göra en separat förteckning över annan verksamhet som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster bedriver (artikel 18.1 d). Ett villkor där samma enhet har båda auktorisationerna, är att enheten har tillgång till förfaranden, genom vilka den försäkras sig om att verksamhet enligt nationell lagstiftning inte tillhandahålls från Finland i en annan EES-stat, eftersom sådan verksamhet inte omfattas av ett så kallat EU-pass. Eftersom det inte är möjligt att tillhandahålla lånebaserade gräsrotsfinansieringsomgångar i enlighet med

nationell rätt i en annan EES-stat, kan både verksamhet i enlighet med tröskelvärden och verksamhet som överskrider det i Finland utan risk att blandas ihop kallas gräsrotsfinansieringstjänster och dem som bedriver verksamheten för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster.

3.3 Annan verksamhet än förmedling av gräsrotsfinansiering

I lagen om gräsrotsfinansiering anges inga begränsningar för vilken annan verksamhet en registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering får bedriva. I 7 § 4 mom. beaktas uttryckligen den möjlighet att förmedlaren av gräsrotsfinansiering kan bedriva också annan affärsverksamhet än förmedling av gräsrotsfinansiering. De som förmedlar gräsrotsfinansiering på grundval av annan auktorisation är bundna till de begränsningar, som regleringen av branschen ställer på innehavaren av auktorisationen i respektive fall.

En av förmedlarna av gräsrotsfinansiering tillhandahåller vid sidan av gräsrotsfinansiering person-till-person-lån till konsumenter. Person-till-person-lån avser en kredit som en näringsidkare förmedlar till konsumenten och som beviljas av någon annan än en professionell kreditgivare. I kreditförhållanden som hänför sig till person-till-person-lån iakttas konsumentskyddslagens bestämmelser om konsumentkrediter. Bestämmelserna är nationella och grundar sig inte på unionsrätten. Den 30 juni 2021 har kommissionen lagt fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om konsumentkrediter (COM (2021) 347 final), enligt vilket person-till-person-lån till konsumenter delvis kommer att omfattas av EU-reglering och behandlingen av förslaget har inletts i rådets arbetsgrupp. För närvarande kräver förmedling av person-till-person-lån registrering enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (853/2016) i registret över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som administreras av Regionförvaltningsverket i Södra Finland. Om person-till-person-lån tillhandahålls genom en affärsverksamhetsmodell, som omfattar tillhandahållande av betaltjänster, tillämpas på verksamhetens tillåtlighet lagen om betalningsinstitut (297/2010). Finansinspektionens tillsynsobjekt eller andra finansmarknadsaktörer är inte skyldiga att registrera sig i ovan nämnda register som administreras av Regionförvaltningsverket i Södra Finland. Ovan nämnda förmedlare av gräsrotsfinansiering, som tillhandahåller person-till-person-lån, har auktorisation för betalningsinstitut. Eftersom auktorisation för betalningsinstitut grundar sig på unionsrätten, är det också i fortsättningen möjligt att tillhandahålla person-till-person-lån till samma juridiska person, som har auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (artikel 12.13 och 12.14).

Utöver person-till-person-lån tillhandahåller leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster olika rådgivningstjänster som hänför sig till finansiering av företag, riskklassificering av företag som ansöker om finansiering och verktyg för aktieemission. De verkar också som ombud för obligationsinnehavare. Dessa verksamhetsformer är till sin karaktär inte sådana, som hör till de auktorisationspliktiga funktionerna enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller i enlighet med någon unionsrätt och därmed direkt tillåten verksamhet på grundval av gräsrotsfinansieringsförordningen. Enligt gräsrotsfinansieringsförordningen grundar sig tillåtande av andra tjänster på nationell prövning och kräver att bestämmelser om det anges i nationell rätt (artikel 12.13). Bestämmelsen överlåter det till medlemsstaterna att bedöma hur verksamheten ska regleras närmare.

Syftet med gräsrotsfinansieringsförordningen är att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster kan erbjuda sina kunder ett brett utbud av tjänster. De auktorisationspliktiga gräsrotsfinansieringstjänsterna ska hänföra sig till å ena sidan ett intresse att finansiera företag och å andra sidan till ett intresse av finansiering av det egna företaget. Även tilläggstjänster för kunderna ska vara förknippade med finansiering av företag för att möjliggöra olika helhetstjänster. Andra tjänster som förmedlarna av gräsrotsfinansiering har tillhandahållit än person-till-person-lån har till stor

del innehållit olika rådgivningstjänster som hänför sig till finansiering av företag, riskklassificering av företag som ansöker om finansiering och verktyg för aktieemission, som kan betraktas som annan tillåten verksamhet för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, då den bedrivs på ett sätt som inte kräver auktorisation på grundval av någon annan reglering. Även verksamhet som ombud för en obligationsinnehavare, som en del av förmedlarna av gräsrotsfinansiering tillhandahåller, kan på motsvarande sätt till sin natur komplettera verksamheten. Däremot är tillhandahållande av olika kreditlimiter för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters egen räkning inte en sådan tjänst, som kan tillåtas som en tjänst i anknytning till gräsrotsfinansieringstjänster i enlighet med nationell rätt, om inte beviljandet av krediter för tjänsteleverantörens egen räkning grundar sig på någon annan verksamhet som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster bedriver i enlighet med unionsrätten. Försiktighetsbestämmelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tar inte hänsyn till de risker som sådan verksamhet medför. Genom den andra verksamhet som den nationella lagen tillåter ska det inte vara möjligt att ta sådana risker som kan avspeglas negativt i leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters förmåga att sköta om tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster utan att äventyra kundernas intressen. Dessutom förbjuder artikel 8.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster att delta i något erbjudande om gräsrotsfinansiering på sin plattform för gräsrotsfinansiering. Det är möjligt att kringgå detta förbud, om leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster vid sidan av den pågående låneomgången kan delta genom kreditlimit.

Registreringsförfarandet för förmedlare av gräsrotsfinansiering kräver inte att tjänsteleverantörens andra verksamhet meddelas eller offentliggörs. Gräsrotsfinansieringsförordningen tar inte ställning till huruvida verksamhet som är tillåten på grundval av nationell rätt ska omnämnas i auktorisationen. Den kräver dock att det görs en anmälan om auktorisationerna som beviljats med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning till ESMA och att anmälan utöver den auktorisationspliktiga verksamheten också innehåller en förteckning över all annan verksamhet som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster bedriver (artikel 18.1 d). I en anmälan om gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster ska dessutom nämnas annan verksamhet som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster bedriver (artikel 14.2 f). Vidare krävs det att den behöriga myndigheten samarbetar med de myndigheter som ansvarar för tillsynen över sådan annan verksamhet enligt relevant unionsrätt eller nationell rätt (artikel 33), och därför ska auktorisationsmyndigheten ha kännedom om, vilken annan verksamhet leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster bedriver. I annan reglering som gäller leverantörer av finansieringstjänster har man tidigare gått in för att anteckna olika sidotjänster i auktorisationen. Rätt att enligt 2 kap. 3 § 1 mom 8 punkten i lagen om investeringstjänster och 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder (213/2019) bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i 2 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster eller rätt att bedriva till fondverksamheten väsentligen hörande verksamhet antecknas i auktorisationen på allmän nivå. Den som ansöker om auktorisation lägger dock för Finansinspektionen i samband med ansökan om auktorisation eller senare i samband med den kontinuerliga tillsynen fram en utredning om vad den planerade verksamheten innehåller och Finansinspektionen bedömer från fall till fall verksamhetens tillåtbarhet med tanke på regleringen. Verksamhetsmodellen bidrar till att gränserna för auktorisationerna inte fördunklas och att tillsynsorganet har en möjlighet att bedöma huruvida den planerade verksamheten kommer att bedrivas på det sätt som krävs enligt regleringen. Förfarandet kan även i detta fall anses motiverat.

3.4 Effekterna av incitamentsreglering på ombudsverksamheten

Lagen om gräsrotsfinansiering tar inte ställning till hurdana ombudsstrukturer en registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering får ha. Rätten för tillhandahållare av investeringstjänster att anlita ett anknutet ombud bestäms enligt 9 § 5 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering i enlighet

med lagen om investeringstjänster. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning identifierar inte anknutna ombud. Försäkringsbolagslagen (521/2008) tillåter att ett försäkringsbolag har anknytande verksamhet med stöd av vilken det kan vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder bland annat då företaget i fråga är en förmedlare av gräsrotsfinansiering.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en bestämmelse om incitament, vars syfte är att se till att investeringsmöjligheter erbjuds på neutral grund. Enligt dem får leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte betala eller motta någon ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order från investerare till ett särskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering på sin plattform för gräsrotsfinansiering eller till ett särskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering på en tredje parts plattform för gräsrotsfinansiering (artikel 3.3). I praktiken finns det bland förmedlare av gräsrotsfinansiering verksamhetsmodeller, där man vid anskaffning av kunder utnyttjar både ombud och anknutna ombud enligt lagen om investeringstjänster beroende på den branschspecifika reglering som är tillämplig för tjänsteleverantören. I fortsättningen kommer särskilt användning av anknutna ombud att vara möjligt endast vid ordnande av sådan emission och verksamhet för tillhandahållare av investeringstjänster som rör förmedling av värdepapper och som är annan verksamhet än den som avses i gräsrotsfinansieringsförordningen.

Försäkringsbolagslagen innehåller en bestämmelse om bedrivande av anknytande verksamhet enligt vilken ett försäkringsbolag utöver sin huvudsakliga verksamhet får vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder. Företag som försäkringsbolaget kan vara representant för är bland annat förmedlare av gräsrotsfinansiering. Den anknytande verksamheten begränsas av de krav som regleringen av huvudmän ställer, som till exempel förbudet att betala eller motta någon ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån. Som anknytande verksamhet får inte heller bedrivas sådan verksamhet för en huvudmans räkning som kräver auktorisation enligt annan reglering. I praktiken grundar sig distributionsavtal på ombudets kundanskaffning, som utgör grund för att bestämma ombudets arvode. Bevis på att det gäller ett kundförhållande som ett enskilt ombud har åstadkommit, grundar sig i allmänhet på att ombudet medverkar till att uppdraget framskrider till huvudmannen. Incitamentsförbudet som gäller styrning minskar, men utesluter inte helt, den nuvarande tillåtna omfattningen av anknytande verksamheten vid tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och därför är det behövligt att i försäkringsbolagslagen göra en teknisk ändring, som är en konsekvens av den föreslagna upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering och ikraftträdandet av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

3.5 Skadeståndsskyldighet

Lagen om gräsrotsfinansiering förpliktar förmedlare och mottagare av gräsrotsfinansiering att ersätta skada som de uppsåtligen eller av vårdslöshet har orsakat kunder eller andra personer genom ett förfarande som strider mot lagen om gräsrotsfinansiering eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Dessutom har investerare rätt att kräva ersättning också för skada de orsakats av verkställande direktören för, av en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i och av en ansvarig bolagsman i en förmedlare av gräsrotsfinansiering, om skadan berott på att denne uppsåtligen eller av vårdslöshet har försummat att se till att verksamheten bedrivs med beaktande av förbudet att ta emot kundmedel och att kundmedlen förvaras och hanteras på det sätt som förutsätts i lagen. Det är fråga om en så kallad oaktsamhetspresumption. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. I fråga om jämkning av skadestånd och fördelning av skadeståndansvaret hänvisas det till skadeståndslagen (412/1974).

Enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska medlemsstaterna på nationell nivå föreskriva om skadeståndsansvaret som gäller investeringsfaktabladet och ställa minimikrav både i fråga om de skadeståndsskyldiga och skadeståndsgrundens omfattning. I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har det ansetts behövt på ett enhetligt sätt realisera det civilrättsliga ansvaret för investeringsfaktabladet i olika medlemsstater. Till övriga delar behandlar förordningen i fråga inte skadestånd. Enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska det säkerställas att åtminstone projektägaren eller dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan kan åläggas skadeståndsskyldighet för felaktig eller vilseledande information som framgår i investeringsfaktabladet eller i eventuella översättningar därav eller för att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska finansiera gräsrotsfinansieringsprojekt har utelämnats ur investeringsfaktabladet. På motsvarande sätt förpliktas medlemsstaterna att föreskriva om skadeståndsskyldighet för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster för motsvarande brister i investeringsfaktabladet, som gäller investeringar på plattformsnivå. Bestämmelserna ger möjlighet att föreskriva också om ett bredare ansvar och de lämnar utrymme att på nationell nivå bedöma en närmare utformning av ansvaret. Ansvaret i lagen om gräsrotsfinansiering är mera omfattande än minimikravet i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och täcker all skada som orsakats uppsåtligt eller av oaksamhet till följd av lagstridig verksamhet både av förmedlare och av mottagare av gräsrotsfinansiering. Dessutom täcker det skador som orsakats även andra personer än kunderna. I fråga om kundmedel har den som är ansvarig för förfarandet en så kallad omvänd bevisbörda, det vill säga den ansvariga ska kunna påvisa ett omsorgsfullt förfarande för att befrias från ansvar.

Enligt definitionen kan en förmedlare av gräsrotsfinansiering vara en näringsidkare, medan en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning alltid är en juridisk person. Ingen närmare definition har gjorts av statusen som juridisk person. Utformningen av nuvarande reglering täcker alla verksamhetsformer enligt förordningen. Skadeståndsansvaret för en förmedlare av gräsrotsfinansiering och mottagaren av finansiering enligt den gällande lagen har utformats genom att beakta bestämmelserna om skadeståndsskyldighet för andra motsvarande tjänsteleverantörer i aktiebolagslagen (624/2006) och i finansmarknadslagstiftningen. Flera av Finansinspektionens tillsynsobjekt som tillhandahåller finansieringstjänster på finansmarknaden med stöd av auktorisering eller registrering och andra finansmarknadsaktörer har kunnat förmedla gräsrotsfinansiering och därför ansågs det ändamålsenligt när lagen om gräsrotsfinansiering stiftades att ange enhetliga bestämmelser om skadeståndsskyldighet. Även i fortsättningen kan en enskild aktör verka inom ramen för speciallagstiftning för flera olika branscher. I typiska fall är uppsåtlighet och vårdslöshet ett krav för skadeståndsskyldighet i finansmarknadslagstiftningen. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning överläter det till att på nationell nivå fastställa de principer som ska tillämpas på skadeståndsansvaret.

I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns det spelrum i fråga om vem som ska åläggas skadeståndsansvar för felaktig eller vilseledande information som framgår i investeringsfaktabladet eller i eventuella översättningar därav eller för att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska finansiera gräsrotsfinansieringsprojekt har utelämnats ur investeringsfaktabladet. Alternativen är åtminstone projektägaren eller projektägarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan. I lagen om gräsrotsfinansiering finns inga bestämmelser om att ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan ska ersätta en skada till följd av åsidosättande av informationsskyldigheten. Investeringsfaktabladet kan bäst jämföras med handlingar, som anges i Europaparlamentets och rådets förordning [\(EU\) N:o 1286/2014](#) om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) och i prospektförordningen. Priip-produktutvecklaren ska hållas skadeståndsansvarig på grund av att faktabladet för PRIIP-produkten eller översättningar av det är vilseledande, innehåller felaktigheter eller är oförenligt med relevanta delar av rättsligt bindande handlingar med informationsunderlag för ingående av avtal eller avtalshandlingar, eller med

vissa krav som anges i förordningen i fråga (artikel 11). Bestämmelser om skadestånd i fråga om ett prospekt i enlighet med prospektförordningen finns i 16 kap. i värdepappersmarknadslagen (746/2012). Skadeståndsskyldig är den som uppsåtligt eller av oaktsamhet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot prospektförordningen. Ett krav för ersättning när det gäller en prospektsammanfattning är att informationen är vilseledande, inexakt eller motstridig i förhållande till prospektet i övrigt. En uttrycklig oaktsamhetspresumption finns inte. Utgångspunkten för skadeståndsansvaret är bolagets skadeståndsansvar, och inte skadeståndsansvaret för till exempel den verkställande direktörens eller en styrelseledamot. Styrelsens ansvar bestäms på grundval av reglering som gäller typen av juridisk person, som till exempel enligt aktiebolagslagen. Den princip som följs i den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering, där inga bestämmelser anges om att ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan ska ersätta en skada till följd av överträdelse av informationsskyldigheten, är i linje med skadeståndsskyldigheten som gäller andra motsvarande investeringsfaktablad och prospekt och stöder tillämpningen av en motsvarande princip också för det investeringsfaktablad som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Således är det ändamålsenligt att ålägga projektägare till gräsrotsfinansieringsprojekt skadeståndsskyldighet för investeringsfaktabladet. På motsvarande grund ska också det skadeståndsansvar som avses i artikel 24 endast åläggas leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster.

Gräsrotsfinansieringsförordningen behandlar inte någon annan skadeståndsskyldighet för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster än den skadeståndsskyldighet som gäller investeringsfaktablad enligt artiklarna 23 och 24. Enligt artikel 1.1 i gräsrotsfinansieringsförordningen fastställer EU:s gräsrotsfinansieringsförordning enhetliga krav för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, för organisation, auktorisation och tillsyn av leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, för drift av plattformar för gräsrotsfinansiering och för öppenhet och marknadsföringskommunikation avseende tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i unionen. Hänvisningen i förordningen till artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt innebär att det är fråga om åtgärder för att förverkliga den inre marknaden. Harmoniseringen gäller endast de bestämmelser, som ansetts behövliga för att förverkliga målsättningen. Eftersom harmoniseringen är begränsad kommer regleringen av tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster att basera sig på nationell reglering. När det gäller skadeståndsskyldigheten är det inte fråga om krav som hänför sig till leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters verksamhet, utan om skyldigheter eller ansvar. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning anger endast de skyldigheter eller ansvar som hänför sig till investeringsfaktabladet. Det kan föreskrivas på nationell nivå om de skyldigheter och ansvar som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters verksamhet medför. I Finland föreskrivs i den branschspecifika regleringen av leverantörer av finansieringstjänster i regel en skadeståndsskyldighet, om tjänsteleverantören bryter mot en viss bestämmelse som hänför sig till dess verksamhet och genom sin gärning förorsakar annan skada. Eftersom skadeståndslagen inte är tillämplig på avtalsförhållanden, bidrar en avsaknad av en särskild sektorspecifik skadeståndsreglering till att förhållandet mellan kunden och tjänsteleverantören blir utan stöd från regleringen och grundar sig på allmänna avtalsrättsliga principer. Situationen kan inte anses ändamålsenlig med hänsyn till att kunder av gräsrotsfinansiering, som är projektägare och investerare, är små och medelstora företag och allt fler hushåll och privatpersoner. Därför är det vid sidan av skadeståndsskyldigheten som gäller investeringsfaktabladet behövligt att föreskriva om en skadeståndsskyldighet som hänför sig till annan verksamhet för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster.

Skadeståndsskyldighet har i typiska fall också ålagts en styrelseledamot och verkställande direktör hos en leverantör av finansieringstjänster, om dessa uppsåtligt eller av oaktsamhet har förorsakat tjänsteleverantören, dess aktieägare eller en annan person skada. En sådan bestämmelse finns till exempel i 16 kap.1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster, 26 kap. 4 § i lagen

om placeringsfonder och i 22 kap. 8 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) samt i 21 kap. 1 § 2 och 3 mom. i kreditinstitutlagen (610/2014). Även i 16 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering ingår en sådan skyldighet. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Omvänd bevisbörda är motiverad också genom att en styrelseledamot och verkställande direktör lättare kan bevisa att de handlat på det sätt som artikel 4.1–4.3 i förordningen förutsätter, än det är för den som yrkar på skadestånd att bevisa att de överträtt dessa skyldigheter. Det har dock ansetts skäligt att begränsa det personliga ansvaret för en styrelseledamot eller verkställande direktör och till exempel i lagen om investeringstjänster omfattar det inte heller en skada, som tjänsteleverantören eller dess arbetstagare förorsakar genom överträdelse av förfaringsätt eller andra bestämmelser som rör kundförhållandet. Ett villkor för befrielse från skadeståndsansvar är att styrelsen och den verkställande direktören har sett till att tjänsteleverantören tillämpar arrangemang som krävs enligt lag, och i tillräcklig omfattning utövat tillsyn över iakttagandet av verksamhetsprinciperna. Allmän praxis stöder en bredare tillämpning av motsvarande princip än i nuläget också på gräsrotsfinansieringstjänster i fråga om skyldigheter som gäller organisering av verksamheten. Genom det kan man försäkra sig om att det hittas någon som bär ansvar för den förorsakade skadan även i de situationer där leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters verksamhet upphör till exempel till följd av en gärning som lett till en skada som avses i bestämmelsen och tjänsteleverantören inte längre existerar. Bestämmelsen kan också annars anses ha en förebyggande uppgift. Dessutom omfattas leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte av skyldigheten att höra till ett tvistlösningsorgan utom domstol. Enligt Försäkrings- och finansrådgivningen FINE:s (nedan *FINE*) bedömning blir största delen av de nuvarande aktörerna vid avsaknaden av ett avtal utanför FINE:s befogenhet. Därför är metoderna för att tillgodose kundskyddet redan också annars begränsade. Dessa skäl talar för en begränsad oaktsamhetspresumtion för ledningen.

3.6 Förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och som skyddsåtgärd utredning av straffregisteranteckningar

På förmedlare av gräsrotsfinansiering tillämpas lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017). EU:s gräsrotsfinansieringsförordning lämnar i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism i direktivet (EU) 2015/849 leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster utanför förteckningen över anmälningsskyldiga. På grund av karaktären hos EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, är det inte möjligt att på nationell nivå utfärda strängare bestämmelser än i förordningen. Enligt skäl 33 i ingressen, för att göra det möjligt för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster att bedriva gränsöverskridande verksamhet utan att ställas inför olika regler, och för att därmed underlätta finansiering av projekt i hela unionen av investerare från olika medlemsstater, bör ytterligare krav inte ställas på de leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som är auktoriserade enligt förordningen. I skäl 32 i ingressen förs det fram att det i EU:s gräsrotsförordningen tillhandahållits skyddsåtgärder mot risker för penningtvätt och finansiering av terrorism genom att kräva att betaltjänster endast får tillhandahållas av sådana enheter som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som omfattas av krav på bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Som skyddsåtgärder nämns bedömning av det goda anseendet hos de fysiska personer som ansvarar för ledningen hos leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster. Även projektägarnas goda anseende ska utredas. Kommissionens rapport som ska föreläggas Europaparlamentet och rådet före den 10 november 2023 ska innehålla en bedömning av huruvida det är nödvändigt och proportionellt att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster sätts ut i förteckningen över ansvariga enheter enligt direktivet (EU) 2015/849. På grund av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska förmedlare av gräsrotsfinansiering tas bort från tillämpningsområdet för lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska inte heller läggas till i stället för dem.

Det goda anseendet hos personer som deltar i ledningen, äger en viss andel eller utnyttjar rösträtt hos leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska av utredas med tanke på vissa straffregisteranteckningar. Motsvarande gäller för projektägarna. En projektägare kan vara en fysisk eller juridisk person, som söker finansiering på en plattform för gräsrotsfinansiering med intresse av finansiering av sitt företag (artikel 2.1 a och h). I bedömningen av det goda anseendet hos projektägaren nämns uttryckligen projektägaren som föremål för granskningen, det vill säga en juridisk person, inte dess ledning. Det krävs att det i belastningsregistret inte finns anteckningar om gärningar avseende överträdelse av nationella regler på områdena handelsrätt, insolvensrätt, lagstiftning om finansiella tjänster, lagstiftning för bekämpning av penningtvätt, lagstiftning om bedrägeri eller förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar (artikel 5.2 a och artikel 12.3). Skyldigheten att utreda det goda anseendet hos projektägaren ingår i due diligence-kraven för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Bedömningen av det goda anseendet hos personer som ingår i ledningen för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster och hos aktieägare eller dem som utövar rösträtt görs av den behöriga myndigheten i samband med ansökan om auktorisation och den kontinuerliga tillsynen.

Bland projektägarna finns både fysiska och juridiska personer. Enligt 6 § 8 mom. i straffregisterlagen (770/1993) har den som har rätt att teckna en juridisk persons namn rätt att få ett straffregisterutdrag som gäller den juridiska personen. För fysiska personer är situationen mera begränsad.

Enligt straffregisterlagens princip om hemlighållande får uppgifter lämnas ut endast enligt straffregisterlagen. Enligt 4 och 4 a § lämnas uppgifter ut till vissa myndigheter bland annat för bedömning av en persons tillförlitlighet eller lämplighet och uppgiften utlämnas direkt till myndigheten. Finansinspektionen får sådana uppgifter för sin lagstadgade tillsynsuppgift. Till Finansinspektionen lämnas det ut uppgifter om alla beslut som antecknats i straffregistret eller alternativt uppgifter om att det inte finns några anteckningar. Ett begränsat utdrag förutsätter att det särskilt föreskrivs om det i straffregisterlagen. Straffregisterlagen identifierar också situationer, där uppgifter ur straffregistret lämnas ut till fysiska personer om dem själva för vissa ändamål som anges i lagen. För närvarande lämnas ett utdrag enligt 6 § i straffregisterlagen ut för visum, arbetstillstånd, uppehållstillstånd eller något annat motsvarande ändamål, för att visa upp det för en myndighet utomlands med tanke på adoption, för kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn och för att kunna vara klassificerare av bildprogram eller för att som studerande kunna åta sig en uppgift som i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga. Enligt 6 a § i straffregisterlagen kan ett utdrag också fås av en organisatör av frivilliguppgifter i anslutning till frivilligarbete bland barn med den frivilliges samtycke och enligt 6 b § lämnas till en anbudsgivare eller en anbudssökande i anslutning till offentlig upphandling ett utdrag om en person som är medlem i anbudsgivarens eller anbudssökandens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller om en person som utövar representations-, besluts- eller tillsynsmakt i företaget eller sammanslutningen med samtycke av den person som utdraget gäller. Ingen av dessa grunder är tillämpliga i den situation som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, där projektägaren är en fysisk person.

Enligt artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning krävs det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster skaffar bevis för att den förekomst i belastningsregistret som nämns i bestämmelsen saknas. Det krävs inte att ett utdrag ur belastningsregistret lämnas ut till tjänsteleverantören. Det räcker med att projektägaren får utdraget och genom det kan bevisa avsaknaden av anteckningar. Den som har rätt att teckna en juridisk persons namn får enligt 6 § 8 mom. i straffregisterlagen på begäran ett straffregisterutdrag och kan visa upp det för tjänsteleverantören. En fysisk person har inte motsvarande möjlighet enligt nuvarande lagstiftning. Då en uppgift om straffregisteranteckningar ska utlämnas till en projektägare, som är en fysisk person och om vilken leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldig att inhämta bevis inom

ramen för skyldigheten att iaktta tillbörlig aktsamhet, ska vid behandlingen tas hänsyn till skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen och dataskyddslagen (1050/2018). Eftersom det är fråga om behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen, krävs för att behandla dem på något annat sätt än under kontroll av myndighet att bestämmelser om det finns i unionsrätten eller i medlemsstatens nationella rätt, där det fastställs lämpliga skyddsåtgärder för att skydda de registrerades rättigheter. Den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter är skötsel av en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige som avses i artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen med stöd av artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I artikel 5.2 a anges dock inga lämpliga skyddsåtgärder för att skydda de registrerades rättigheter. Sådana skyddsåtgärder har annanstans i lagstiftningen införts i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002), lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och i straffregisterlagen. Som skyddsåtgärder lämnas endast ett begränsat utdrag ur straffregistret ut för de beslut som uttryckligen nämnts, den som får uppgifterna kan endast anteckna begränsade uppgifter ur straffregisterutdraget och utdraget ska returneras till den som uppvisat det eller förstöras. I fråga om offentlig upphandling och koncession får dessutom uppgifter i straffregistret inte röjas för andra än de som nödvändigtvis behöver dem. För att uppfylla kriterierna i dataskyddsförordningen och samtidigt kunna säkerställa lämpligt genomförande av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är det behövt att ändra straffregisterlagen så att ett straffregisterutdrag i en situation som avses i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan lämnas ut till en projektägare som är en fysisk person. Samtidigt ska behövliga skyddsmetoder inkluderas i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. För att genomföra målet i artikel 5.2 a krävs det dessutom att behövliga bestämmelser om giltighetstiden för straffregisterutdraget införs i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Om en lagstadgad giltighetstid saknas är utdraget giltigt utan begränsning. Giltighetstiden får inte vara för lång, så att eventuella ändringar i straffregistrets uppgifter kommer till leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters kännedom och den skyddsmetod som avses i 5.2 a för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ska vara effektiv.

I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning konstateras det entydigt att förekomst i belastningsregistret utgör föremål för bevisanskaffningen. Andra, som till exempel antecknar i bötesregistret, nämns inte i artikel 5.2 a. Dessutom innehåller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning inte bestämmelser om att klarlägga straffregisteranteckningar och om informationsutbytet mellan Finland och andra EU-medlemsstater. Personuppgifternas karaktär stödjer en snäv tolkning av de uppgifter som ska lämnas ut och att de avgränsas i enlighet med språkdräkten i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning till endast straffregisteranteckningar.

Gärningar, som genom ett straffregisterutdrag är tillgängliga också för fysiska personer för att genomföra ett projekt som hänför sig till gräsrotsfinansieringstjänster, ska fogas till lagstiftningen på områdena handelsrätt, insolvensrätt, lagstiftning om finansiella tjänster, lagstiftning för bekämpning av penningtvätt, lagstiftning om bedrägeri eller förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar. I straffregisterlagen identifieras situationer, där det angetts bestämmelser om kontroll av uppgifter endast för vissa brott, varvid den som begär utdraget får ett begränsat utdrag. Det här gäller till exempel utdrag som ska lämnas till personer som arbetar med barn. Av det begränsade utdraget framgår antingen det att personen inte har några anteckningar i straffregistret om de gärningar som avses i bestämmelsen eller alternativt framgår av utdraget de gärningar, för vilka det finns en anteckning. För en bestämmelse som gäller uppgifter som utlämnas ur straffregistret krävs att den är tillräckligt tydlig och klart avgränsad i fråga om vilka uppgifter om en person som kontrolleras för ett visst ändamål och antecknas i registret. I motsvarande bestämmelser i straffregisterlagen finns en förteckning över de enskilda bestämmelser och gärningar för vilka uppgifter om meddelade domar antecknas i utdraget. I artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns en förteckning över olika begrepp på överordnad

nivå. Begreppen omfattar gärningar som hänför sig till dem och deras innehåll bestäms nationellt. Vid bedömning av tillämpliga gärningar är gärningens straffskala också avgörande.

Formuleringen av artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är överensstämmande med definitionen av den bedömning som ska göras i samband med auktorisationsförfarandet och den kontinuerliga tillsynen och bestämmelser om den finns i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. På så sätt påverkar förteckningen över gärningar för en fysisk person direkt också bedömningen av det goda anseendet för personer som ingår i ledningen hos en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och innehar en viss ägarandel eller ett visst röstetal.

Artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning avgränsar inte gärningarna enligt ett visst syfte i varje gärningsklass som nämns. I skäl 32 i ingressen konstateras det dock att syftet med skyddsmetoderna är att förebygga risker för penningtvätt och finansiering av terrorism och på så sätt säkerställa marknadsintegriteten. En del av gärningsklasserna är entydigare än andra. Till exempel klassen som gäller bedrägeri omfattar utan en närmare avgränsning i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning alla gärningar som rubriceras som bedrägeri. Genom att gärningarna anges uttryckligen i de klasser som nämns i 5.2 a undviker man användning av det nationella handlingsutrymmet och då har förslaget inte några konsekvenser för skyddet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Ett särskilt val har endast gjorts i klassen gärningar som innebär överträdelser av förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar. Vid ett utökat val är det möjligt att i klassen inkludera alla sådana gärningar som är förenade med hot om fängelse och som kan gälla näringsidkare. I det fallet blir gruppen av gärningar mycket omfattande. Till exempel alkoholbrott enligt 50 a kap. 1 § i strafflagen hade betraktats som en relevant gärning i en situation där en företagare i restaurangbranschen söker finansiering från en plattform för gräsrotsfinansiering. Å andra sidan hade det för en djurparksföretagare varit väsentligt huruvida han eller hon tidigare gjort sig skyldig till djurskyddsbrott enligt 17 kap. 14 § i strafflagen. I förslaget har det dock ansetts vara förenligt med syftet med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att begränsa gärningarna som strider mot förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar till sådana gärningar som är direkt förknippade med förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism i form av en motgärning till en gärning som strider mot penningtvättslagstiftningen, som tagande av muta när en muta ges eller med det annars allmänt kända yrkesmässiga ansvaret, som i revisionsbranschen. Gruppen av gärningar som strider mot penningtvättslagstiftningen ska enligt skäl 32 i ingressen till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning vara mera omfattande än endast överträdelser av förpliktelser för anmälningsskyldiga, eftersom målet är att förebygga risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Gärningar som enligt gällande lagstiftning kan betraktas som överträdelser av lagstiftning på området handelsrätt enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är aktiebolagsbrott enligt 25 kap. 1 § i aktiebolagslagen, andelslagsbrott enligt 27 kap. 1 § i lagen om andelslag (421/2013), registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen (39/1889), brott mot näringsförbud enligt 16 kap. 11 §, marknadsföringsbrott enligt 30 kap. 1 §, konkurrensbrott enligt 30 kap. 2 §, bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 §, grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a §, bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 10 §, missbruk av insiderinformation enligt 51 kap. 1 §, grovt missbruk av insiderinformation enligt 51 kap. 2 §, röjande av insiderinformation enligt 51 kap. 2 a §, marknadsmanipulation enligt 51 kap. 3 §, grov marknadsmanipulation enligt 51 kap. 4 §, samt informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden enligt 51 kap. 5 §. Dessutom är försök till registeranteckningsbrott, försök till missbruk av insiderinformation, försök till grovt missbruk av insiderinformation, försök till marknadsmanipulation och försök till grov marknadsmanipulation gärningar som är förenade med hot om fängelse och som ingår i ovan nämnda bestämmelser.

Som överträdelse av lagstiftningen på området insolvensrätt på det sätt som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan betraktas gärningar, som det föreskrivs om i 39 kap. 1, 1 a, 2–4 och 6 § i strafflagen. Det är fråga om oredlighet som gäldenär, grov oredlighet som gäldenär, gäldenärsbedrägeri, grovt gäldenärsbedrägeri, gäldenärssvek och gynnande av borgenär.

Tillämpliga som överträdelser av lagstiftning om finansiella tjänster är olovligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral enligt 8 kap. 11 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017) och olovligt bedrivande av verksamhet som central motpart enligt 12 §, kreditgivarbrott enligt 19 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (853/2016) och brott vid förmedling av person-till-person-lån enligt 19 § 2 mom., ombudsarbrott enligt 22 § i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017), gräsrotsfinansieringsbrott enligt 22 § i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, olovligt ordnande av handel med finansiella instrument enligt 13 kap 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), hypoteksbanksbrott enligt 32 § i lagen om hypoteksbanksverksamhet (688/2010), fastighetsfundsarbrott enligt 25 § i lagen om fastighetsfonder (1173/1997), kreditinstitutsbrott enligt 21 kap. 2 § i kreditinstitutlagen och brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel enligt 21 kap. 3 §, betalningsinstitutsbrott enligt 49 § i lagen om betalningsinstitut (297/2010), konsumentkreditbrott enligt 30 kap. 3 § i strafflagen (39/1889), investeringstjänstbrott enligt 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster och brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel enligt 16 kap. 4 §, placeringsfundsarbrott enligt 27 kap. 4 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder, sparbanksbrott enligt 127 § i sparbankslagen (1502/2001) och för AIF-brott enligt 22 kap. 5 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Dessutom ska brott mot tystnadsplikten som hänför sig till tillhandahållande av finansiella tjänster bestraffas som sekretessbrott enligt 38 kap. 1 § i strafflagen.

Som gärningar som ska innebära överträdelse av lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt betraktas de som anges i 37 § 1 mom. i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992), 16 kap. 13 §, 14 §, 14 a § 1 mom., 14 b §, 30 kap. 7 §, 7 a §, 32 kap. 1 §, 2 §, 3 §, 4 §, 6 §, 7 §, 8 § och 9 §, 34 a kap. 5 §, 5 a § och 5 b § samt 37 kap. 6 § i strafflagen. Det är fråga om pantlånebrott, givande av muta, grovt givande av muta, givande av muta åt riksdagsledamot, grovt givande av muta åt riksdagsledamot, givande av muta i näringsverksamhet, grovt givande av muta i näringsverksamhet, häleri, grovt häleri, yrkesmässigt häleri, häleri av oaktsamhet, penningtvätt, grov penningtvätt, stämpling till grov penningtvätt, penningtvätt av oaktsamhet, finansiering av ett terroristbrott, finansiering av en terrorist, finansiering av terroristgrupp och innehav av falska pengar. Dessutom är försök till penningtvätt, försök till grov penningtvätt, försök till finansiering av terroristbrott, försök till finansiering av terrorist och försök till finansiering av terroristgrupp gärningar där hot om fängelse föreligger och som ingår i de ovan nämnda bestämmelserna.

Som gärningar som tillhör gruppen bedrägerier kan betraktas 28 kap. 4 § och 5 §, 29 kap. 1 §, 2 §, 4 §, 4 a §, 4 b §, 4 c §, 5 §, 6 §, 7 § och 7 a §, 36 kap. 1 §, 2 § och 4 §, 37 kap. 1 §, 2 §, 3 §, 4 §, 5 §, 7 §, 8 §, 9 § och 11 §, 40 kap. 8 a § och 8 b § i strafflagen. Det är fråga om förskingring, grov förskingring, skattebedrägeri, grovt skattebedrägeri, skatteförseelse, arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri, grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri, olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri, subventionsbedrägeri, grovt subventionsbedrägeri, subventionsmissbruk, grovt subventionsmissbruk, bedrägeri, grovt bedrägeri, försäkringsbedrägeri, penningförfalskning, grov penningförfalskning, lindrig penningförfalskning, förberedelse till penningförfalskning, användning av falska pengar, spridning av penningimitation, betalningsmedelsbedrägeri, grovt betalningsmedelsbedrägeri, förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri, missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot och grovt missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot. Dessutom är försök till förskingring, försök till grov förskingring,

försök till bedrägeri, försök till grovt bedrägeri, försök till penningförfalskning, försök till grov penningförfalskning, försök till lindrig penningförfalskning och försök till användning av falska pengar gärningar där hot om fängelse föreligger och som ingår i de ovan nämnda bestämmelserna.

Tillämpliga i fråga om förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar är tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 §, grovt tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 a §, revisionsbrott enligt 30 kap. 10 a §, missbruk av förtroendeställning enligt 36 kap. 5 §, tagande av muta enligt 40 kap. 1 §, grovt tagande av muta enligt 40 kap. 2 §, mutförseelse enligt 40 kap. 3 §, tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 §, grovt tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 a § i strafflagen.

Vid bedömning av de uppgifter som framgår av straffregisterutdraget ska det tas hänsyn till bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål i artikel 10 i dataskyddsförordningen. För behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål på något annat sätt än under kontroll av myndighet krävs att bestämmelser om det finns i unionsrätten eller i medlemsstatens nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller inte bestämmelser om behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål. Därför ska det införas nationella bestämmelser om det. Det bästa sättet att göra det är att placera en bestämmelse i den nya föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. I bestämmelsen ska det föreskrivas om anteckning om uppvisat straffregisterutdrag och om återlämnande eller förstöring av utdraget. Genom förslaget är det inte behövligt att ge en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster rätt att samla in och förvara uppgifter om brottslig bakgrund hos den som visar upp utdraget. Leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster kan i handlingarna som gäller den som avser vara projektägare endast anteckna uppgifter om att utdraget har visats upp och datum när det uppvisades. Dessutom är det behövligt att i nödvändig utsträckning begränsa den krets av personer som har rätt att behandla de uppgifter som framgår av straffregistret.

3.7 Ägartillsyn

I 7 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering anges bestämmelser om tillförlitlighet för ägarerna. Enligt bestämmelsen görs en bedömning av dem som direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller av den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt, om det gäller ett annat samfund än ett aktiebolag. I lagen om gräsrotsfinansiering anges inget förfarande, genom vilket förvärv av ägar- eller röstandelar kan förbjudas eller användningen av dem begränsas, om förvärvet gjorts i strid med förbudet eller utan förhandsanmälan. Bestämmelserna i 32–32 c § i lagen om Finansinspektionen (878/2008) är inte heller tillämpliga på förmedlare av gräsrotsfinansiering.

Artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning sätter krav för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters aktie- eller andelsägare som innehar 20 procent eller mer av kapitalet eller rösträtterna. Enligt artikel 12.11 ska en auktoriserad leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster alltid uppfylla villkoren för sin auktorisation. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning anger inget förfarande, varmed man under den kontinuerliga tillsynen kan försäkra sig om att kraven i artikel 12.3 a är uppfyllda. Ett sådant förfarande kan också stärka rättsskyddet för den som avser bli ägare genom att ange de krav som ska ställas på förfarandet, såsom klara tidsgränser för beslutsfattandet. Därför är det behövligt att införa bestämmelser om förfarandet i den nationella lagen. Ett sådant förfarande som grundar sig på nationell reglering kan inte anses vara ett ytterligare krav enligt skäl 33 i ingressen till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, eftersom artikel

30 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, som anger behövliga tillsynsbefogenheter för de behöriga myndigheterna, är minimireglering. På så sätt är det möjligt att på nationell nivå också föreskriva om behövliga befogenheter. Det kan anses behövt med ett förfarande, som främjar Finansinspektionens möjlighet att i samband med den kontinuerliga tillsynen så aktuellt som möjligt försäkra sig om skyddsåtgärder som rör dem som avser att bli ägare för att förhindra penningtvätt och finansieringen av terrorism. Därför ska också leverantören av gräsrotsfinansiering åläggas att årligen upplysa om dess aktie- och andelsägare samt att omgående underrätta om ändringar som kommit till dess kännedom. Det förfarande som avses i lagen om Finansinspektionen har utformats på grundval av ett mångsidigare regleringsram och är inte som sådant direkt tillämpligt för det ändamål som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Det är därför mest ändamålsenligt att placera bestämmelserna om leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster i behövlig omfattning i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster genom att i tillämpliga delar iaktta det förfarande som man gått in för i lagen om Finansinspektionen.

I artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kopplas omfattningen av det kvalificerade innehavet samman med aktiekapitalet eller antalet rösträtter. Finlands aktiebolagslag bygger dock på ett kapitalsystem där aktierna inte har ett nominellt värde, varvid värdet på de aktier som ett aktiebolag har emitterat kan vara större än bolagets aktiekapital. För att syftet med artikeln ska uppnås, ska uppkomsten av anmälningsskyldighet kopplas samman med det totala antalet aktier och andelar. På så vis beaktas också olika bolagsformer.

3.8 Tystnadsplikt

Lagen om gräsrotsfinansiering innehåller en skyldighet att hemlighålla omständigheter som man i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ hos en förmedlare av gräsrotsfinansiering eller i egenskap av anställd hos förmedlaren eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av förmedlaren har fått kännedom om och som har samband med den ekonomiska ställningen hos en kund till tjänsteleverantören eller hos någon annan person med anknytning till dess verksamhet eller om någons personliga förhållanden eller om en företagshemlighet. Med samtycke av den som skyddas av sekretessbestämmelserna får dock saken röjas. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till bolagsstämman för tjänsteleverantören eller till ett motsvarande organs stämma eller möte eller till aktieägare, medlemmar, bolagsmän eller andra personer som deltar i stämman eller mötet. Bestämmelsen har dock införts i lagen på ett sätt som kan jämföras med motsvarande skyldighet för värdepappersföretag, förvaltare av alternativa investeringsfonder och kreditinstitut.

Bestämmelsen om tystnadsplikt (artikel 35) och om skydd av personuppgifter (artikel 36) i gräsrotsfinansieringsförordningen gäller information som de behöriga myndigheterna och ESMA behandlar och som utbyts mellan de behöriga myndigheterna och som avser affärs- eller driftsförhållanden och andra ekonomiska eller personliga förhållanden. I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning regleras inte tystnadsplikten mellan en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och en kund hos denna och skyddet av tystnadsplikten. I artikel 1.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns det en förteckning över frågor som är väsentliga för att genomföra den inre marknaden och om vilka det är behövt att ange enhetliga bestämmelser i medlemsstaterna. De omfattar inte tystnadsplikt mellan tjänsteleverantören och dennes kund eller skyddet av den och därför finns inga hinder för att reglera det på nationell nivå.

Bestämmelsen om tystnadsplikt i lagen om gräsrotsfinansiering tar inte hänsyn till den praxis som man börjat tillämpa inom finansmarknadslagstiftningen, där en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster hör till samma koncern, konsolideringsgrupp och finans- och försäkrings-

konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004), varvid det föreskrivs på avvikande sätt om tystnadsplikten. I dessa situationer har man trots sekretessbestämmelserna kunnat lämna information till en enhet som ingår i koncernen, konsolideringsgruppen samt finans- och försäkringskonglomeratet för kundbetjäning och för annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt koncernens, konsolideringsgruppens eller försäkringskonglomeratets riskhantering. Dessutom har tjänsteleverantören kunnat lämna ut information ur sitt kundregister för marknadsföring och kundbetjäning och annan behövlig information för skötsel av kundförhållanden till ett företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning, om mottagaren av informationen omfattas av motsvarande tystnadsplikt som den som lämnar ut informationen. Ett sådant undantag gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artikel 9.1 och artikel 10 i dataskyddsförordningen.

Enligt etablerad praxis på finansmarknaden är det behövligt att bevara den tystnadsplikt som finns i lagen om gräsrötsfinansiering. Det är fråga om den så kallade banksekretessen. För tillhandahållande av finansieringstjänster krävs det att kunderna har förtroende för att deras ekonomiska och privata ärenden hemlighålls. Banksekretessen är en del av kundernas integritetsskydd och förutom privatpersoner skyddas den också företag och samfund. Banksekretessen är en huvudregel, men det har föreskrivits om undantag till den i flera lagar. Trots banksekretessen har olika myndigheter, som tillsynsmyndigheter, polisen och skattemyndigheterna, rätt att få uppgifter om kundernas ärenden som annars är sekretessbelagda. För att säkerställa jämlik behandling är det dessutom på plats med en komplettering av bestämmelsen så att den motsvarar andra tjänsteleverantörer på finansmarknaden med avseende på utbyte av information som är tillåtet mellan företag som ingår samma koncern, konsolideringsgrupp, finans- och försäkringskonglomerat och samma ekonomiska sammanslutning i situationer där den som lämnar ut och den som tar emot omfattas av motsvarande tystnadsplikt. Samtidigt ska det också beaktas att en leverantör av gräsrötsfinansieringstjänster samtidigt kan ha auktorisation enligt flera olika unionsrätter och kan höra till olika koncerner och konglomerat. Dessutom ska lagstiftningen om dataskydd beaktas. Det ska också i fortsättningen föreskrivas om myndigheternas rätt att få sekretessbelagda uppgifter som omfattas av banksekretess, precis som för andra finansieringstjänster.

3.9 Behörig myndighet och dess befogenheter

Enligt lagen om gräsrötsfinansiering utövar Finansinspektionen tillsyn över efterlevnaden av lagen om gräsrötsfinansiering. Dessutom övervakar konsumentombudsmannen att lagen följs, om förmedlarens kund är en konsument. Bestämmelser om Finansinspektionens samarbete med konsumentombudsmannen finns i 46 § i lagen om Finansinspektionen. I lagen om gräsrötsfinansiering ingår inga särskilda tillsynsbefogenheter som hänför sig till förmedling av gräsrötsfinansiering.

Enligt artikel 29.1 i EU:s gräsrötsfinansieringsförordning ska medlemsstaterna utse de behöriga myndigheter som är ansvariga för att fullgöra de funktioner och skyldigheter som fastställs i EU:s gräsrötsfinansieringsförordning. I samband med regeringens proposition RP 126/2021 föreslogs det att en ny 50 u § fogas till lagen om Finansinspektionen. Enligt den bestäms att Finansinspektionen är den behöriga myndigheten i enlighet med EU:s gräsrötsfinansieringsförordning. Bestämmelsen trädde i kraft den 22 november 2021. Dessutom verkar konsumentombudsmannen som tillsynsmyndighet i enlighet med konsumentskyddslagen (38/1978) inom ramen för sin allmänna behörighet. Genom den allmänna behörigheten i konsumentskyddslagen har konsumentombudsmannen behörighet att agera till exempel i sådana situationer där det finns flera aktörer och där Finansinspektionens behörighet inte omfattar alla parter i ärendet. Konsumentombudsmannen kan dessutom bistå konsumenter med stöd av lagen om Konkurrens- och konsumentverket samt lagen om grupptalan.

Kapitel VI och VII i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en förpliktelse att förutom behöriga myndigheter ange bestämmelser om deras uppgifter och samarbetet mellan dem samt om tillsynsbefogenheter och användningen av befogenheter att ålägga sanktioner, om rätten att överklaga, om offentliggörande av beslut och om att lämna olika rapporter till ESMA. Med tanke på skötseln av uppgifterna krävs det enligt artikel 30.6 att medlemsstaterna förvisar sig om att de behöriga myndigheterna har minst den befogenhet som krävs enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I dem betonas särdragen för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och de är mera omfattande än den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering och lagen om Finansinspektionen, men motsvarar principiellt till stor del Finansinspektionens nuvarande tillsynsbefogenheter.

Enligt artikel 30.1 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska myndigheterna ha befogenheter att kräva att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, och de fysiska eller juridiska personer som kontrollerar dem eller kontrolleras av dem, tillhandahåller information och handlingar. Befogenheten i fråga ingår i 18 § 1 och 4 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 30.1 b i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska myndigheterna ha befogenheter att kräva att revisorer och ledningen hos leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, och hos tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, tillhandahåller information. Befogenheten i fråga ingår redan till stor del i nuvarande 19 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. I 22 § i lagen om Finansinspektionen hänvisas det till 18 § i lagen om Finansinspektionen och omfattar även ledningen hos tredje parter. Däremot omfattar 19 § i lagen om Finansinspektionen revisorer för tredje parter. Bestämmelsen om att få uppgifter i dess 3 mom. avses gälla rättegångsombud och rättegångsbiträden samt av advokater, och den lämpar sig inte för den situation som avses i artikeln, varvid bestämmelsen om kallelse att höras i 22 § i lagen om Finansinspektionen inte omfattar revisorer för tredje parter. För att ta med denna grupp så att de omfattas av skyldigheterna krävs nationellt genomförande i lag, vilket kan genomföras genom att definiera tredje parter som andra finansmarknadsaktörer.

Enligt artikel 30.1 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska myndigheterna ha befogenheter att utföra inspektioner eller utredningar på platsen på andra platser än fysiska personers privatbostäder, och för detta ändamål få tillträde till lokaler för att få åtkomst till handlingar och andra uppgifter i någon form, när det föreligger rimlig misstanke om att det finns handlingar och andra uppgifter med anknytning till föremålet för inspektionen eller utredningen som kan vara relevanta för att bevisa en överträdelse av denna förordning. Befogenheten i fråga ingår i 24 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 30.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska myndigheterna ha befogenheter att tillfälligt förbjuda ett erbjudande om gräsrotsfinansiering under högst tio på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det föreligger rimliga skäl att misstänka att denna förordning har överträtts, enligt led b befogenheter att helt eller tillfälligt förbjuda marknadsföringskommunikation, eller kräva att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster eller tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster upphör med eller tillfälligt drar in marknadsföringskommunikation under högst tio på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det föreligger rimliga skäl att tro att denna förordning har överträtts, enligt led c befogenheter att förbjuda ett erbjudande om gräsrotsfinansiering, om det framkommit att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts eller om det föreligger rimliga skäl att misstänka att den skulle överträdas, enligt led d befogenheter att tillfälligt förbjuda, eller kräva att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster tillfälligt drar in, tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster under högst tio på varandra

följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det föreligger rimliga skäl att tro att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts, enligt led e befogenheter att förbjuda tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster, om det framkommit att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts, enligt led f befogenheter att offentliggöra det faktum att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller en tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster underlåter att fullgöra sina skyldigheter, enligt led g befogenheter att lämna ut, eller kräva att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller den tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster lämnar ut, all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster, för att säkerställa investerarskydd eller att marknaden fungerar störningsfritt, enligt led h befogenheter att tillfälligt förbjuda, eller kräva att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller en tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillfälligt drar in, tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster om de behöriga myndigheterna anser att leverantörens ställning är sådan att tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster skulle skada investerares intressen och enligt led i och artikel 30.4 befogenheter att överlåta befintliga avtal till en annan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i fall då auktorisationen av en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster återkallas i enlighet med artikel 17.1 första stycket c, under förutsättning att kunderna och den mottagande leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ger sitt samtycke, varvid villkoret är att den leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster till vilken befintliga avtal överläts ska vara auktoriserad att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster i samma medlemsstat där den ursprungliga leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster var auktoriserad. Befogenheterna i stycke 2 och 4 är nya och hänför sig endast till tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Därför är det mest ändamålsenligt att placera dem i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. För att ta med tredje parter så att de omfattas av skyldigheterna krävs att tredje parter definieras som andra finansmarknadsaktörer.

Artikel 30.5 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver inget separat genomförande. Finansinspektionen har utsetts till behörig myndighet enligt artikel 29 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i lagen om ändring av lagen om Finansinspektionen (941/2021) och den tillämpar direkt de delar av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning som det är fråga om.

Konstaterandet i 30.7 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om att en fysisk eller juridisk person som lämnar information till den behöriga myndigheten i enlighet med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning inte ska anses överträda eventuella restriktioner för utlämnande av information som ålagts genom avtal eller genom någon bestämmelse i lag eller annan författning, och ska inte ha någon form av ansvar med avseende på en sådan underrättelse, framgår av 71 b § i lagen om Finansinspektionen. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning utgör de bestämmelserna om finansmarknaden som avses i 71 a § i lagen om Finansinspektionen. Den nuvarande hänvisningen till marknadsmissbruksförordningen i 71 b § i lagen om Finansinspektionen kan av samma skäl anses onödig och den kan i detta sammanhang strykas i bestämmelsen.

Bestämmelserna i artikel 31 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ingår i huvudsak redan i nuvarande 50, 50 b, 52 och 53 § i lagen om Finansinspektionen. Till 20 a § i lagen om Finansinspektionen behöver det dock på grund av artikel 31.1 första stycket fogas en bestämmelse som ger Finansinspektionen rätt att trots sekretessbestämmelserna av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om straffbestämmelserna i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som är nödvändiga för att uppfylla av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i momentet. Bestämmelserna i artikel 31.2–31.7 är tillämpliga på Finansinspektionen på grundval av att den är en behörig myndighet enligt EU:s gräsrotsfi-

nansieringsförordning. Det är behövligt att komplettera 53 § 1 mom. 4 punkten i lagen om Finansinspektionen så att Finansinspektionen får vägra samarbete även i situationer där det sannolikt kan inverka negativt på en brottsutredning.

Bestämmelserna i artikel 32 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning beskriver samarbetet mellan den behöriga myndigheten och ESMA och där finns hänvisningar till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten)⁷. De är tillämpliga på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndighet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Artikel 33 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver att den behöriga myndigheten samarbetar med de myndigheter som är ansvariga för tillsynen över sådan verksamhet, som en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster kan utöva antingen enligt annan unionsrätt eller enligt nationell rätt. Bestämmelsen i artikeln är tillämplig på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndighet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Bestämmelser om det utbyte av information mellan behöriga myndigheter som avses i artikel 35 i EU gräsrotsfinansieringsförordning och om tystnadsplikten i anslutning till den. Bestämmelsen i artikeln är tillämplig på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndighet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Artikel 36 om skyddet av personuppgifter är till sin natur informativ och hänvisar till andra redan befintliga EU-förordningar.

I artikel 37 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning föreskrivs det om försiktighetsåtgärder i situationer där en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som auktoriserats i en annan medlemsstat eller tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster har begått oriktigheter eller att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller tredje parter har överträtt sina skyldigheter enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I dessa situationer ska den behöriga myndigheten underrätta både tillsynsorganet i hemstaten och ESMA om sina iakttagelser. I artikeln anges också ett förfarande om leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller en tredje parter fortsätter med verksamheten som strider mot regleringen. Den behöriga myndigheten i den medlemsstat där gräsrotsfinansieringstjänster tillhandahålls, ska efter att ha informerat den behöriga myndigheten i hemstaten och ESMA, vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda investerarna och utan onödigt dröjsmål underrätta kommissionen och ESMA om detta. Bestämmelsen i artikeln är tillämplig på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndighet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Artikel 38 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en förpliktelse som gäller behöriga myndigheters hantering av klagomål. Bestämmelsen är tillämplig på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndigheten enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

3.10 Administrativa påföljder och andra administrativa åtgärder samt straffrättsligt ansvar

Lagen om gräsrotsfinansiering anger situationer där Finansinspektionen kan påföra ordnings- eller påföljdsavgift. Ordningsavgift kan påföras, om förmedlaren av gräsrotsfinansiering försummar skyldigheten att höra till ett organ som ger rekommendationer eller meddela detta på

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning ([EU nr 1095/2010](#)) om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG

behörigt sätt till Finansinspektionen. Påföljdsavgift kan i sin tur påföras om förmedlaren av gräsrotsfinansiering försummar eller överträder de bestämmelser som genomförts med hänvisningsteknik till hantering av intressekonflikter enligt lagen om investeringstjänster, inhämtande av uppgifter om kunderna då investeringen överstiger 2 000 euro, informationsskyldighet och bestämmelser om bevarande av uppgifter om transaktioner och tjänster, inspelning av telefonsamtal och behandling av kundklagomål. Påföljdsavgift kan dessutom påföras om försummelsen eller överträdelsen gäller bestämmelserna om hantering och innehav av kundmedel, informationsskyldighet eller kundkontroll enligt 10–12 § i lagen om gräsrotsfinansiering.

Lagen om gräsrotsfinansiering innehåller straffrättsliga straffbestämmelser. Verksamhet utan behörig registrering har kriminaliserats. På motsvarande sätt ska straff för anskaffning av medel genom gräsrotsfinansiering till en sådan mottagare av gräsrotsfinansiering som har försatts i konkurs, dömas ut, om gärningen utförts uppsåtligt eller av grov oaktsamhet. Straffet för gräsrotsfinansieringsbrott är böter eller fängelse i högst ett år, om inte gärningen är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag. Dessutom omfattas överträdelse av tystnadsplikten av straffbestämmelserna. Straffskalan för den bestäms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen.

Enligt artikel 39.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning krävs det att medlemsstaterna i enlighet med nationell rätt ger de behöriga myndigheterna befogenheter att påföra administrativa sanktioner och vidta andra lämpliga administrativa åtgärder för överträdelser av bestämmelserna i artikel 3 om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, bestämmelserna i artikel 4 om effektiv och ansvarsfull ledning, bestämmelserna i artikel 5 om due diligence-krav, bestämmelserna i artikel 6.1–6.6 om individuell portföljförvaltning av lån, bestämmelserna i artikel 7.1–7.4 om hantering av klagomål, bestämmelserna i artikel 8.1–8.6 om intressekonflikter, bestämmelserna i artikel 9.1 och 9.2 om utkontraktering, bestämmelserna i artikel 10 om tillhandahållande av tjänster för förvaring av tillgångar och betaltjänster, bestämmelserna i artikel 11 om försiktighetskrav, bestämmelserna i artikel 12.1 om ansökan om auktorisation, bestämmelserna i artikel 13.2 om utvidgning av auktorisation, bestämmelserna i artikel 15.2 om skyldigheten att tillåta Finansinspektionen utföra en inspektion av leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster på platsen för att bedöma huruvida leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster uppfyller de skyldigheter som föreskrivs i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, bestämmelserna i artikel 15.3 om skyldigheten att utan onödigt dröjsmål underrätta Finansinspektionen om eventuella väsentliga ändringar av förutsättningarna för auktorisation och på begäran tillhandahålla den information som behövs för att bedöma om leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster iakttar EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, bestämmelserna i 16.1 om rapporteringsskyldigheten, bestämmelserna i artikel 18.1 och 18.4 om gränsöverskridande tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, bestämmelserna i artikel 19.1–19.6 om information till kunder, bestämmelserna i artikel 20.1 och 20.2 om upplysning om fallissemangskvot, bestämmelserna i artikel 21.1–21.7 om kunskapskontroll och simulering av förmågan att bära förluster, bestämmelserna i artikel 22 om betänketid före ingående av avtal, bestämmelserna i artikel 23.2–23.13 om investeringsfaktablad, bestämmelserna i artikel 24 om investeringsfaktablad på plattformsnivå, bestämmelserna i artikel 25 om anslagstavla, bestämmelserna i artikel 26 om tillgången till dokumentation, bestämmelserna i artikel 27.1–27.3 om krav på marknadskommunikation och vägran att samarbeta eller tillhandahålla information i samband med utredning, inspektion eller begäran som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 30.1. Administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder kan slopas, om det på nationell nivå fattas beslut att tillämpa straffrättsliga påföljder för de överträdelser som de förutsätter.

Bestämmelser om administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen. Dessutom brukar bestämmelser om gärningar eller försummelser som är föremål för påföljdsavgifter anges i sektorlagen, om det finns en sådan och då hänvisar både bestämmelserna i sektorlagen

och i 40 § i lagen om Finansinspektionen till varandra. Det är motiverat att fortsätta med praxisen och i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster inkludera de gärningar som räknas upp i artikel 39.1 och göra en ändring om det i förteckningen i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen.

De administrativa sanktioner eller andra administrativa påföljder som krävs enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning riktar sig mot ett betydligt bredare spektrum av överträdelser än lagen om gräsrotsfinansiering vilket kräver att detta beaktas i lagstiftningen. Å andra sidan är regleringen i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning också annars mer omfattande än i lagen om gräsrotsfinansiering. I Finland har det varit praxis att kriminalisera tillhandahållande av tjänster utan auktorisation när det gäller tillhandahållande av finansiella tjänster. En straffrättslig påföljd kan anses effektivisera auktorisationstillsynen och förebygga tillhandahållande av tjänster utan auktorisation. Det här talar för att den ska bevaras. Eftersom straffrättsliga påföljder endast riktar mot fysiska personer behövs det också administrativa påföljder för tillhandahållande av tjänster utan auktorisation så att syftet med regleringen uppnås både för fysiska personers och för juridiska personers gärningar och försummelser.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning behandlar inte tystnadsplikten annat än när det gäller utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna. I Finland har det varit praxis att försäkra sig om skyddet av information som gäller den ekonomiska ställningen hos en kund eller hos någon annan person med anknytning till tjänsteleverantören verksamhet eller någons personliga förhållanden eller en företagshemlighet genom att kriminalisera verksamhet som strider mot tystnadsplikten. På det har viset har man också gjort i lagen om gräsrotsfinansiering och det är motiverat att fortsätta med den praxisen.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning identifierar inte direkt en administrativ påföljd som ordningsavgift. Definitionen av andra administrativa åtgärder har inte varit entydig. I lagen om gräsrotsfinansiering hänför sig ordningsavgift till försummelse att höra till ett organ som ger rekommendationer och rapporteringsskyldigheten till tillsynsorganet med anledning av det. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller inte en motsvarande skyldighet. Det föreslås att lagen om gräsrotsfinansiering upphävas, varvid också bestämmelsen om ordningsavgift upphävs. För att undvika oklarheter är det behovligt att i 38 § i lagen om Finansinspektionen som gäller ordningsavgift stryka hänvisningen till lagen om gräsrotsfinansiering.

Administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder ska enligt 39.1 vara effektiva, proportionella och avskräckande. Nuvarande 41 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen innehåller redan nu motsvarande krav.

Enligt artikel 39.2 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning krävs det att det på nationell nivå säkerställs att de behöriga myndigheterna har befogenheter att påföra administrativa sanktioner och vidta andra administrativa åtgärder i fråga om de överträdelser som förtecknas i punkt 1 första stycket a, dessa är åtminstone enligt led a offentligt utlåtande med uppgift om den ansvariga fysiska eller juridiska personen och om överträdelsens karaktär, led b ett föreläggande enligt vilket det krävs att den fysiska eller juridiska personen upphör med det agerande som utgör överträdelsen och inte upprepar det agerandet, led c ett förbud som hindrar en medlem av ledningsorganet i den juridiska person som hålls ansvarig för överträdelsen, eller en annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, från att utöva ledningsfunktioner hos leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, led d maximala administrativa sanktionsavgifter på minst två gånger beloppet för den fördel som erhållits genom överträdelsen, om denna fördel kan fastställas, även om detta belopp överstiger de högsta belopp som anges i led e, enligt led e i fråga om en juridisk person, maximala administrativa sanktionsavgifter på minst 500 000 euro eller högst

5 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet. Om den juridiska personen är ett moderbolag eller dotterbolag till ett moderbolag som är skyldigt att upprätta en koncernredovisning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU⁸ (23), ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen eller motsvarande typ av inkomst i enlighet med relevant unionsrätt på redovisningsområdet i den senast tillgängliga redovisning som godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderbolaget och enligt led f om det rör sig om en fysisk person, maximala administrativa sanktionsavgifter på minst 500 000 euro. Enligt artikel 39.3 får medlemsstaterna föreskriva ytterligare sanktioner eller åtgärder och högre administrativa sanktionsavgifter än vad som föreskrivs i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, med avseende på både fysiska och juridiska personer som är ansvariga för överträdelsen. Befogenheten att ge en offentlig varning enligt 39.2 a ingår redan i nuvarande 39 § i lagen om Finansinspektionen. Befogenheten enligt led b att utfärda ett förbudsföreläggande kräver en mera specificerad bestämmelse än den som avses i 33 § i lagen om Finansinspektionen, såsom man har gjort till exempel i 16 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster och en motsvarande bestämmelse ska också tas med i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Förbudet enligt 28 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är tidsbundet och således uppfyller det inte helt kravet i artikel 39.2 c, därför ska också en bestämmelse om ett permanent förbud införas i paragrafen. Bestämmelserna i led d–f om den maximala administrativa sanktionsavgiften skiljer sig från grunderna för andra påföljdsavgifter enligt 41 a § i lagen om Finansinspektionen och därför ska egna specialbestämmelser om dem införas i nämnda paragraf. Det föreslås att det på nationell nivå inte ska föreskrivas om högre maximala administrativa sanktionsavgifter än i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Maximibeloppet för sanktionsavgiften kan dock på det sätt som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning överskridas i situationer där de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen, om vinsterna och förlusterna kan fastställas, är större än de ovannämnda maximibeloppen. I sådana situationer kan maximibeloppet för sanktionsavgiften vara två gånger så stor som den vinning som erhållits genom brottet.

Artikel 40 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller bestämmelser om utövande av tillsynsbefogenheter och befogenheter att påföra sanktioner. Artikel 40.1 kräver endast en ändring, då 41 § i lagen om Finansinspektionen redan nu innehåller faktorer som motsvarar bestämmelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som ska beaktas vid påförandet av sanktionsavgift. Endast förpliktelsen i artikel 40.1 h att också ta hänsyn till överträdelsen inverkan på investerarnas intressen ska genomföras nationellt.

I artikel 41 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns bestämmelser om rätten att överklaga. För bestämmelsen krävs genomförande endast till den del det är fråga om behandling av ansökan om auktorisation då beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan som innehåller alla de uppgifter som krävs har lämnats in. I annat fall är bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen och förvaltningslagen tillräckliga.

I artikel 42 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning föreskrivs det om offentliggörande av beslut om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder. Bestämmelsen i fråga förutsätter inte ändringar i den nationella lagstiftningen eftersom bestämmelserna i 43 § i lagen om Finansinspektionen om offentliggörande av administrativa påföljder och andra beslut redan för närvarande motsvarar artikelns bestämmelser. Enligt artikel 42.1 gäller skyldighet att offentliggöra inte beslut om åläggande av åtgärder av utredningskaraktär. Punkten i fråga kräver inte

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv [2013/34/EU](#) om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG

heller något genomförande, då skyldigheten att offentliggöra det beslut som avses i bestämmelsen enligt 43 § 4 mom. i lagen om Finansinspektionen hänför sig endast till de tillsynsåtgärder som där anges separat, och inte till exempel till beslut om utredningsåtgärder som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen. I praktiken fattar Finansinspektionen sällan egentliga förvaltningsbeslut om utredningsåtgärder.

Artikel 43 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning behandlar rapportering av administrativa sanktioner och administrativa åtgärder till ESMA. Artikeln motsvaras annars av 44 a § i lagen om Finansinspektionen, förutom att det i 2 mom. 3 punkten saknas uppgifter om brottsutredningar och straffrättsliga påföljder när det gäller de sammanställda uppgifterna för varje år enligt artikel 43.1 första stycket, och de ska fogas till punkten. Motsvarande förpliktelse finns också annanstans i unionsrätten, som i artikel 71.4 första stycket i direktivet om marknader för finansiella instrument. Det här talar för att det görs ett tillägg med allmän utformning till lagen om Finansinspektionen.

3.11 Tillsynsavgift

I lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) har endast grundavgift satts ut för förmedlare av gräsrotsfinansiering. Beloppet på grundavgiften har i 16 § 1 mom. i lagen fastställts till 2 140 euro. Förmedlare av gräsrotsfinansiering är andra finansmarknadsaktörer enligt lagen om Finansinspektionen och deras rätt att förmedla gräsrotsfinansiering grundar sig på registrering hos Finansinspektionen. Enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ha auktorisation. Regleringen av verksamheten ökar och samtidigt ändrar omfattningen på Finansinspektionens tillsynsuppgifter. Därför är det motiverat att det för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster vid sidan av grundavgiften sätts ut en proportionell tillsynsavgift. Grunden för bestämmande av den proportionella tillsynsavgiften kan enligt 2 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift vara balansomslutningen, de förvaltade placeringsfondernas eller AIF-fondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut jämte i lagen nämnda preciseringar. Bland de alternativa avgiftsgrunderna för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster lämpar sig omsättningen bäst med beaktande av intjäningslogiken för verksamheten. Intäkterna grundar sig på olika arvoden som samlas in av kunderna. I och med att Finansinspektionens uppgifter utökas är det motiverat att beloppet på den proportionella avgift som ska fastställas utöver den nuvarande grundavgiften i procent av avgiftsgrunden, det vill säga omsättningen, är 0,1 procent. En enhet som har auktorisation för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster kan samtidigt vara avgiftsskyldig på fler än en av de grunder som anges i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift. Enligt 2 § 4 mom. tas avgiften endast ut en gång och enligt den grund som ger den högsta avgiften.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om gräsrotsfinansiering upphävs och i stället för den föreslås en ny lag om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. I den nya lagen ska det införas bestämmelser, som är nödvändiga för att fullfölja genomförandet av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, såsom behövliga tillsynsbefogenheter, administrativa och straffrättsliga påföljder till den del bestämmelser om dem inte finns eller föreslås i lagen om Finansinspektionen, rätten att överklaga som hänför sig till ansökan om auktorisation, ägartillsyn, behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och skadeståndsskyldigheten som gäller investeringsfaktabladet. Dessutom föreslås det att det i lagen ska föreskrivas om lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärdet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, om annan

verksamhet som är tillåten för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, i större omfattning än nu om skadeståndsskyldigheten för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och för en medlem i styrelsen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller för en medlem, ansvarig bolagsman och verkställande direktör i jämförbara organ samt om tystnadsplikten och straffrättsliga påföljder för överträdelse av den.

Ersättningsansvaret för en medlem i styrelsen eller en medlem, ansvarig bolagsman och verkställande direktör är begränsad till överträdelser av skyldigheterna som gäller organisering av verksamheten då överträdelserna varit uppsåtliga eller av oaktsamhet. Trots att det föreslås att till exempel skadeståndsskyldigheten för utelämnande av innehåll i investeringsfaktabladet enligt artikel 23 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska åläggas endast projektägaren på det sätt som för motsvarande handlingar om informationsskyldighet, kan leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller en medlem i dess styrelse eller en medlem, ansvarig bolagsman och verkställande direktör i ett jämförbart organ enligt förslaget vara skadeståndsskyldiga på grund av att de försummat skyldigheten enligt artikel 23.11 att se till att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster har ändamålsenliga lämpliga förfaranden för att verifiera investeringsdatabladet eller åtgärder, om leverantören av gräsrotsfinansiering upptäcker utelämnanden, misstag eller oriktigheter, eftersom kravet på lämpligt förfarande i artikel 23.11 ska betraktas som det förfarande som avses i artikel 4.1.

I den nya lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska det föreskrivas om annan verksamhet som är tillåten för leverantören av gräsrotsfinansiering så att leverantören av gräsrotsfinansiering också kan tillhandahålla lånebaserade finansieringsomgångar som överskrider tröskelvärdet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Det är viktigt att ta hänsyn till verksamhetens förhållande till principen om en auktorisation i EES-staterna, den gäller endast tillhandahållande av tjänster inom ramen för tröskelvärdet. Lagen om gräsrotsfinansiering avgränsar inte lånebaserad gräsrotsfinansiering till verksamhet enligt ett visst tröskelvärde. För att bevara investerarskyddet på minst nuvarande nivå, säkerställa verksamhetens tillförlitlighet och förhindra penningtvätt och finansieringen av terrorism ska EU:s gräsrotsfinansieringsförordning också tillämpas på lånebaserade finansieringsomgångar som överskrider tröskelvärdet. För verksamhet som överskrider tröskelvärdet ska det ansökas om auktorisation och en sådan auktorisation kan beviljas också utan att sökanden avser tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Dessutom kan leverantören av gräsrotsfinansiering bedriva annan verksamhet, som hänför sig till företagets kapitalstruktur, företagsstrategi eller omstruktureringar och rådgivning och tjänster i frågor som gäller dem. Det är fråga om samma verksamhet, som ett värdepappersföretag kan bedriva som sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i lagen om investeringstjänster och som separat tillhandahållen inte kräver auktorisation. Annan verksamhet ska framgå av auktorisationen för leverantören av gräsrotsfinansiering. I lagen om ombud för obligationsinnehavare föreslås en teknisk ändring, så att den nuvarande rätten för förmedlare av gräsrotsfinansiering att verka som ombud enligt lagen i fråga också i fortsättningen är möjligt som leverantörer av gräsrotsfinansiering. Det ska föreskrivas samlat om den andra verksamhet som är tillåten för leverantörer av gräsrotsfinansiering i enlighet med nationell rätt, vilket för verksamheten som ombud för obligationsinnehavare genomförs i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster genom en hänvisning till den egentliga lagen som reglerar verksamhet som ombud för obligationsinnehavare.

I lagen om investeringstjänster föreslås en ändring, där den hänvisning som gäller tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument till lagen om gräsrotsfinansiering stryks. I fortsättningen ska det föreskrivas om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och i den föreslagna nya lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

Det föreslås att förmedlare av gräsrotsfinansiering ska strykas ur tillämpningsområdet för lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska inte läggas till i stället, eftersom leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte omfattas av förpliktelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns alternativa skyddsmetoder och därför föreslås en ändring av straffregisterlagen genom vilken en fysisk person som via gräsrotsfinansieringstjänsten söker finansiering för sin näringsverksamhet med syfte att finansiera företaget, kan få ett straffregisterutdrag om sig själv för att bevisa för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster att det inte finns straffregisteranteckningar som gäller honom eller henne om gärningar som avses i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Juridiska personer har redan en sådan rätt. Det straffregisterutdrag som avses i förslaget lämnas endast ut och sänds till en person som är berättigad att få det. Vid begäran om straffregisterutdrag ska uppges det ändamål för vilket det behövs. I straffregisterutdraget ska enligt 7 § 2 mom. i straffregisterlagen antecknas för vilket ändamål det har getts. Syftet med bestämmelserna är att bidra till att utdraget inte används för något annat ändamål än för vilket det har getts. Genom detta förfarande tryggas rätten till integritet för projektägaren, som är en fysisk person. I propositionen ingår dessutom förslag till vissa andra preciserande ändringar. I den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska det införas en kompletterande bestämmelse för att trygga skyddet av personuppgifter när en fysisk person uppvisar ett straffregisterutdrag för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Genom detta förfarande tryggas rätten till integritet. Med känsliga uppgifter avses personuppgifter som beskriver eller vilkas syfte är att beskriva en brottslig gärning, ett straff eller någon annan påföljd för ett brott. Genom förslaget ges en leverantör av gräsrotsfinansiering inte rätt att behandla känsliga personuppgifter.

Det föreslås att lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift ändras så att den beaktar att förmedlare av gräsrotsfinansiering genom EU:s gräsrotsfinansieringsförordning blir tillsynsobjekt för Finansinspektionens auktorisationstillsyn i stället för nuvarande registrering och att skyldigheterna i och med regleringen och således tillsynsuppgifterna ökar. Vid sidan av nuvarande grundavgift föreslås en proportionell tillsynsavgift. Den proportionella tillsynsavgiften bestäms på grundval av tjänsteleverantörens omsättning och uppgår till 0,1 procent. Grundavgiften bevaras på sin nuvarande 2 140 euro per år.

En teknisk ändring föreslås i försäkringsbolagslagen, så att försäkringsbolag som anknyttande verksamhet kan verka som ombud för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster. Ombudsverksamheten begränsas dock av incitamentsbestämmelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

4.2.1.1 Konsekvenser för hushållen

Det finns inga exakta uppgifter om hushåll som investerar genom gräsrotsfinansieringstjänster. Utifrån olika källor kan man dra slutsatsen att några tiotals tusen finländska privatpersoner har investerat i de objekt som leverantörerna av gräsrotsfinansieringstjänster erbjuder. Någon ordentlig statistik över antalet investerare finns inte. Enligt den investerarenkät som arbets- och näringsministeriet (nedan *ANM*) genomförde bland aktieinvesterar och hushåll (n=3200) hade 12 procent av dem som svarade investerat i onoterade företag via en plattform för gräsrotsfinansiering. Trots att andelen ännu är relativt liten, indikerar enkäten dock ett kontinuerligt ökande intresse för onoterade företag. Av de hushåll som svarade sade 75 procent att de var intresserade att öka sina investeringar i onoterade företag.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning förbättrar investerarnas rätt att få upplysningar och kräver att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster noggrannare än tidigare bedömer gräsrotsfinansieringen lämplighet för kunden. Den innehåller också en betänketid, under vilken en icke-sofistikerad kund, som största delen av hushållen kan betraktas vara, när som helst får återkalla sitt erbjudande utan att ange något skäl och utan att åläggas någon sanktion. Dessutom underlättas gränsöverskridande investeringar, vilket kan öka antalet investeringsobjekt som erbjuds.

4.2.1.2 Konsekvenser för företagen

Konsekvenser för leverantörerna av gräsrotsfinansieringstjänster

De mest betydelsefulla konsekvenserna av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och således av förslagen i regeringens proposition gäller företag som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster. I juni 2021 fanns det enligt Finansinspektionens förteckning över tillsynsobjekt 13 aktörer som erbjuder förmedling av gräsrotsfinansiering.

I regeringens proposition föreslås det att den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering upphävs och att den ersätts dels av EU-lagstiftningen, dels genom förslagen i regeringens proposition. Enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i fortsättning ha auktorisation, vilket innebär att alla förmedlare av gräsrotsfinansiering är tvungna att ansöka om auktorisation, om de även i fortsättningen avser tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster.

Finansinspektionen tar ut en avgift för auktorisationen. Finansinspektionen debiterar för registrering som förmedlare av gräsrotsfinansiering 1 700 euro. Till exempel för att ansöka om auktorisation för värdepappersföretag debiterar Finansinspektionen 8 000 euro. Det är sannolikt att den avgift som tas ut för ansökan om auktorisation för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster i framtiden kommer att stiga till några tusen euro.

Enligt förslaget ska en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som ändrar från registrerad förmedlare av gräsrotsfinansiering och blir auktoriserat tillsynsobjekt årligen för tillsynen betala en grundavgift på 2 140 euro och dessutom en proportionell tillsynsavgift på 0,1 procent av omsättningen. Enligt nuvarande lagstiftning är tillsynsavgiften för en förmedlare av gräsrotsfinansiering en fast tillsynsavgift på 2 140 euro per år. Enligt förslaget stiger tillsynsavgiften endast så mycket som den proportionella tillsynsavgiften. Højningen motiveras i förslaget med ökad reglering av verksamheten och till följd av det ett ökat tillsynsbehov. Det finns stora skillnader i omsättningen för förmedlarna av gräsrotsfinansiering och den varierar från några tiotals tusen euro till över fem miljoner euro. Tillsynsavgiften stiger sålunda på grund av den proportionella tillsynsavgiften för olika aktörer med allt från några tiotals euro till några tusen euro. På det här viset är den årliga tillsynsavgiften i fortsättningen i sin helhet beroende på aktör och aktörens storlek allt från knappt 2 200 euro till drygt 8 000 euro. För en del ökar tillsynsavgiften inte på ett betydande sätt, men för en del mångdubblas den. Det bör dock observeras att en del av de registrerade förmedlarna av gräsrotsfinansiering också har annan verksamhet, som omfattas av Finansinspektionens auktorisation och tillsyn och som är förknippad med en tillsynsavgift, som grundar sig på omsättningen. Enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift ska tillsynsavgiften tas ut endast en gång och enligt den grund som ger den högsta avgiften i de situationer där avgiftsskyldighet uppkommer på fler än en av de grunder som nämns i den lagen. På så sätt kan förändringen i tillsynsavgiften i vissa situationer vara mindre i verkligheten.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ändrar de nuvarande skyldigheterna för förmedlare av gräsrotsfinansiering. Förmedlarna av gräsrotsfinansiering är sinsemellan heterogena, varvid

konsekvenserna för olika aktörer kan skilja sig betydligt från varandra. Anpassningen till den nya lagstiftningen medför kostnader av engångskaraktär för aktörerna. Utöver dem medför de nya skyldigheterna sannolikt också kostnader av kontinuerlig karaktär. I praktiken kan ökande skyldigheter och en närmare avgränsning av verksamhetssätten påverka lönsamheten för tillhandahållandet av gräsrotsfinansiering. Det är möjligt att tjänsten inte längre kan tillhandahållas med samma metoder som tidigare eller så är det inte möjligt att tillhandahålla den i form av gräsrotsfinansiering. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning identifierar till exempel inte användningen av anknutna ombud som distributionsmetod och regleringen som gäller anslagstavlan begränsar tidigare verksamhetssätt. Dessutom kan beviljandet av kreditlimiter av förmedlaren av gräsrotsfinansierings egna medel anses strida mot regleringen som gäller intressekonflikter i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, eftersom leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte får delta i erbjudanden om gräsrotsfinansiering på sina egna plattformar för gräsrotsfinansiering.

Konsekvenser för företag som söker finansiering

Syftet med gräsrotsfinansiering är att finansiera näringsverksamhet och därför påverkar ändringar i leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster också finansieringen för vissa företag. Gräsrotsfinansiering är en jämförelsevis begränsad finansieringsform för företag. År 2020 fick enligt Finlands Banks statistik över gräsrotsfinansiering⁹ finländska företag via gräsrotsfinansieringsplattformar finansiering till ett värde av 199 miljoner euro. Av detta var 62 procent lånebaserad och 37 procent investeringsbaserad finansiering. Andelen för produkt- och vederlagsbaserad gräsrotsfinansiering var anspråkslös. Totalt genomfördes drygt 11 200 lyckade finansieringsomgångar år 2020. Enligt Finlands Banks statistik har den finansiering som förmedlas via gräsrotsfinansieringsplattformar ökat under de senaste åren. Dess betydelse som en del av företagets finansiering är dock tämligen liten. Enligt Finlands Bank var den finansiering som de finländska företagen fick 2020 via gräsrotsfinansieringsplattformar endast 1 procent i jämförelse med den vanligaste finansieringsformen, det vill säga kreditinstitutens utlåning till företagen. Därför bedöms förslaget och de ändringar som EU:s gräsrotsfinansieringsförordning medför inte ha några betydande konsekvenser för annan företagsfinansiering.

Andra konsekvenser för företagen

Regeringens proposition bedöms inte ha några betydande konsekvenser för den övriga företagssektorn. Enligt uppgifter som sammanställts från olika källor finns det i Finland cirka några tusen företag, som investerar i gräsrotsfinansiering. Konsekvenserna för de företag som verkar som investerare påminner om konsekvenserna för hushållen. Till följd av ändringarna förbättras till exempel investerarnas tillgång till informationen om projektägarna. De föreslagna ändringarna kan dessutom ha konsekvenser för utbudet av investerbara objekt när gränsöverskridande investeringar underlättas.

4.2.1.3 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Regeringens proposition har inga konsekvenser för den offentliga ekonomin eller för statsbudgeten.

⁹

<https://www.suomenpankki.fi/sv/statistik/grasrotsfinansiering-och-person-till-person-lan2/>

4.2.1.4 Konsekvenser för samhällsekonomin och en helhetsbedömning av konsekvenserna

De föreslagna ändringarna har inga andra samhällsekonomiska konsekvenser med undantag av små konsekvenser med tanke på samhällsekonomin för finansieringen av företag.

4.2.2 Konsekvenser för myndigheterna

4.2.2.1 Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslagen har konsekvenser för Finansinspektionen. Förmedlare av gräsrotsfinansiering har haft en lättare registreringskyldighet. I och med att de blir auktoriserade tillsynsobjekt ökar Finansinspektionens uppgifter både av engångskaraktär och när det gäller den kontinuerliga tillsynen. Eftersom alla förmedlare av gräsrotsfinansiering, som avser fortsätta som leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, då tillämpningen av gräsrotsfinansieringsförordningen inleds ska ansöka om auktorisation, kommer Finansinspektionen för en kortare tid att behandla ett betydande antal ansökningar om auktorisation, vilket temporärt kräver att det ställs starka resurser till förfogande. I samband med det kan dessutom nya tjänsteleverantörer försöka komma in på marknaden.

4.2.2.2 Konsekvenser för Rättsregistercentralen

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster skaffar bevis på att den som ansöker om finansiering inte förekommer i något belastningsregister för de gärningar som är förtecknade i artikel 5.2 a. I praktiken innebär detta att den som ansöker om finansiering ska lämna in ett straffregisterutdrag, där inga sådana gärningar framgår av utdraget. År 2020 uppgick antalet investerings- och lånebaserade gräsrotsfinansieringsomgångar till över 11 200, vilket ger en bild av det antal straffregisterutdrag som ska skaffas i fortsättningen. RRC arbetar med en elektronisering av tjänsten för straffregisterutdrag för juridiska personer och därför kommer konsekvenserna att bli relativt små och koncentreras i hög grad på utvecklingsåtgärder i det inledande skedet. De fysiska personernas andel av den finansiering som med syfte att finansiera företaget skaffas via gräsrotsfinansiering har hittills varit mycket liten och därför är det åtminstone inte omedelbart kostnadseffektivt att genomföra den typen av utdrag som e-tjänst, utan avsikten är att utdragen ska lämnas ut i form av manuellt arbete. RRC bedömer att det ger upphov till en engångskostnad på cirka 6 000 euro att skapa en ny typ av straffregisterutdrag i systemet.

4.2.3 Konsekvenser för samhället

Ändringarna bedöms inte ha några betydande konsekvenser för samhället med undantag av att ändringarna förbättrar finansmarknadens tillförlitlighet och på så sätt också den finansiella stabiliteten.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning finns endast bestämmelser om det tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som definieras där. Bestämmelser om annan verksamhet som gäller en sådan aktör finns i unionsrätten och i nationell rätt. Nationellt finns det spelrum i fråga om huruvida man tillåter leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster bedriva sådan annan verksamhet som inte grundar sig på någon bestämmelse i unionsrätten, eller inte. I de diskussioner som fördes med förmedlarna av gräsrotsfinansiering i samband med beredningen var syftet att

klarlägga vilken annan verksamhet bolagen bedriver. Syftet var att bedöma huruvida sådan annan verksamhet till karaktären kan betraktas lämplig i samband med gräsrotsfinansieringstjänster. Förmedlarna av gräsrotsfinansiering tillhandahöll person-till-person-lån, olika rådgivningstjänster som hänför sig till finansiering av företag, riskklassificering av företag som ansöker om finansiering och verktyg för aktieemission. De verkade också som ombud för obligationsinnehavare och tillhandahöll kreditlimiter till sina kunder. Enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan annan verksamhet bedrivas, om det finns bestämmelser om det i nationell rätt. I annat fall är annan verksamhet än verksamhet enligt unionsrätten inte möjlig och förmedlarna av gräsrotsfinansiering blir tvungna att avsluta eller bolagisera den. Det är dock möjligt att fortsätta med person-till-person-lån, om det för den finns auktorisation för betalinstitut, eftersom det är fråga om verksamhet i enlighet med unionsrätten. Förutom tillhandahållande av kreditlimiter, vilket strider mot förbudet att delta i något erbjudande om gräsrotsfinansiering på leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster plattform för gräsrotsfinansiering enligt artikel 8.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, är annan verksamhet utifrån de diskussioner som förts med bolagen till sin karaktär sådan att den med stöd av 2 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i lagen om investerings-tjänster kan tillhandahållas som sidotjänst av den som har auktorisation för värdepappersföretag och kräver som sådan inte auktorisation. Begränsning av verksamheten så att den är utom räckhåll för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ökar obehövt kostnaderna för verksamheten genom att organisera den på annat sätt och med annorlunda bolagsstrukturer. Möjligheten att erbjuda kunderna mera omfattande tjänster är den grund som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning för att tillåta annan verksamhet i den enhet som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster, förutsatt att det föreskrivs om det på nationell nivå.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning omfattar endast sådana finansieringsomgångar, vars årliga belopp är högst fem miljoner euro. Finansieringsomgångar som överskrider det är en investeringstjänst inom investeringsbaserad verksamhet och omfattas i den lånebaserade verksamheten inte av unionsregleringen. I Finland omfattas all lånebaserad gräsrotsfinansiering för närvarande av tillämpningsområdet för lagen om gräsrotsfinansiering oberoende av tröskelvärde. I fråga om lånebaserade finansieringsomgångar som överskrider tröskelvärdet är det möjligt att välja en regleringsram enligt den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering eller en regleringsram enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Det har inte framkommit grunder för en helt ny ram i samband med lagberedningen. Eftersom det är fråga om samma kundmålgrupp, talar investerarskyddsaspekterna för en enhetlig reglering oberoende av tröskelvärdet. Det är svårt för investerarna att mellan olika projektägare jämföra den information som ges, om det finns någon skillnad i regleringen. Dessutom är det en nivåskillnad mellan regleringsramarna på det viset att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har en mera omfattande reglering av investerarskyddet. En modell med två olika regleringsramar är också administrativt tyngre för tjänsteleverantörerna.

I samband med beredningen har skadeståndsregleringen granskats i två situationer, där man kan välja mellan olika alternativ. Det ena av dem hänför sig till informationsskyldigheten och den andra till tjänsteleverantörens allmänna skadeståndsskyldighet. För båda finns det redan tidigare praxis i regleringen av kapitalmarknaden och i annan lagstiftning om finansiella tjänster, men EU:s gräsrotsfinansieringsförordning reglerar endast den första och för den senare är regleringen nationell. Gemensamt för båda är vem som är ansvarig och i vilken omfattning. I samband med beredningen har det gjorts gränsdragning om huruvida endast den aktör för vilken skadeståndsskyldigheten införs ska bära ansvaret för skyldigheten eller också dess ledning. Eftersom lagen om gräsrotsfinansiering redan innehåller en allmän skadeståndsskyldighet för själva förmedlaren av gräsrotsfinansiering, men också i begränsad omfattning för dess ledning, granskades inte ett alternativ, där man slopar den allmänna skadeståndsskyldigheten som man gått in för även på annat håll i lagstiftningen om finansiella tjänster, utan granskningen har

fokuserat på en omfattning, där den gäller ledningen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster. I fråga om informationsskyldigheten har det gjorts en bedömning av huruvida den som ansöker om finansiering eller en individuell portföljförvaltare det vill säga leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, dess ledning eller båda ska vara ansvariga för korrekt innehåll i det investeringsfaktablad som ska ges om investeringen. För faktablad som ska ges i andra motsvarande situationer ansvarar någon annan än ledningen och därför talar enhetlighet för samma val också inom gräsrotsfinansieringstjänster. I fråga om den allmänna skadeståndsskyldigheten har det gjorts en jämförelse med det sätt som man gått in för annanstans i lagstiftningen om finansiella tjänster när det gäller att bestämma ledningens skadeståndsansvar. Principen inom ledningens skadeståndsansvar är allmänt att en medlem i eller den verkställande direktören för organet ansvarar för att organisera verksamheten, men inte för att tjänsteleverantören eller dess arbetstagare orsakar skada för kunden genom att bryta mot förvaringssätt eller andra bestämmelser som gäller kundförhållandet. Ett villkor för att befrias från skadeståndsansvar har varit att medlemmen och den verkställande direktören i organet har sett till att tjänsteleverantören tillämpar arrangemang som krävs enligt lag, så att man i verksamheten uppnår de mål som krävs enligt regleringen och att de i tillräcklig omfattning kontrollerat att verksamhetsprinciperna iaktas. De som ansvarar för förfarandet är skyldiga att påvisa att de iakttagit aktsamhet. I beredningen har det inte framkommit några skäl till att det är behövligt att avvika från denna allmänt iakttagna princip.

5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater

I många medlemsstater har det innan gräsrotsfinansieringsförordningen antogs funnits nationell lagstiftning om gräsrotsfinansieringsverksamhet, som kan påverka sättet att utföra genomförandeåtgärderna med anledning av EU:s gräsrotsförordning. Det kan ha konsekvenser till exempel för vilken verksamhet som bolagen enligt den nationella lagstiftningen tillåts bedriva i fortsättningen vid sidan av tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster eller huruvida det överhuvudtaget föreskrivs om en sådan möjlighet. Syftet var att under beredning ta reda på vilka lösningar som planeras i de andra medlemsstaterna, men mängden information som man fick var så begränsad att det inte gick att dra några tillförlitliga slutsatser av den.

6 Remissvar

Finansministeriet begärde den 1 juli 2021 yttranden om utkastet till proposition av sammanlagt 45 enskilda aktörer på webbplatsen lausuntopalvelu.fi. Utkastet till proposition publicerades också på finansministeriets projektsida. Remisstiden gick ut den 11 augusti 2021.

Begäran om yttrande besvarades av FA, FINE, Börsstiftelsen, Finansinspektionen, JM, ANM, RRC, JRY, Polisstyrelsen, Centralkriminalpolisen och juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet. Patent- och registerstyrelsen, Finlands Bank, Suomen Asiakastieto Oy och Konkurrens- och konsumentverket meddelade att de inte lämnar något yttrande i frågan.

Begäran om yttrande och detaljerade yttranden av dem som svarade på begäran finns på finansministeriets projektsida.

Allmänt

Remissinstanserna ansåg att propositionen kan understödhas på bred front. I yttrandena fästes det vikt vid att det är fråga om en EU-förordning, som ger den nationella lagstiftaren endast lite nationellt handlingsutrymme. De nationella alternativen för genomförande ansågs allmänt mo-

tiverade och tog särskilt hänsyn konkurrensneutraliteten och investerarskyddet. Dessutom ansågs upphävandet av den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering och införandet av nya bestämmelser som kompletterar EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i den helt nya lagen klarlägga rättsläget.

Flera remissinstanser lyfte fram oro över att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte längre i fortsättningen omfattas av bestämmelser om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. I remissvaren betonades behovet av att i samband med auktorisationsförordningen och tillsynen fästa särskild vikt skyddsmetoderna som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Både FINE och juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet förde fram att regleringen av leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte innehåller ett förfarande utom domstol för att få beslutsrekommendationer som gäller meningsskiljaktigheter mellan icke-sofistikerade investerare och tjänsteleverantörer. FINE konstaterar att dess befogenhet att hantera frågor mellan sådana parter genom rådgivning och i egenskap av tvistlösare utom domstol förutsätter att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster genom avtal förbinder sig att använda FINE:s tvistlösningstjänster. FINE bedömde att då det ovan nämnda avtalet saknas kommer största delen av de nuvarande aktörerna inte att omfattas av FINE:s befogenheter, vilket gör att det i praktiken finns tämligen begränsade metoder för att tillgodose konsumentskyddet för dessa kunder. Juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet anser att trots att det i gräsrotsfinansieringsförordningen och i reglering på lägre nivå som kompletterar den sannolikt kommer att anges exakta bestämmelser om behandlingen av kundklagomål, ska man om möjlig i fortsättningen främja alternativ tvistlösning på EU-nivå.

Annan verksamhet som är tillåten för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster

I yttrandena understöddes det att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster också ska tillåtas bedriva annan verksamhet än den som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Remissinstanserna motsatte sig inte att det föreskrivs att lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärdet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska omfattas av auktorisation och att bestämmelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillämpas på den. Juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet föreslog att det redan direkt i lagen ska föreskrivas klarare om tillämpningen av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning på sådan verksamhet än i utkastet till proposition. ANM, juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet, FA och Finansinspektionen understödde uttryckligen att tillhandahållande av lånebaserad gräsrotsfinansiering som motsvarar den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som överstiger fem miljoner euro på årsnivå ska vara underställd samma bestämmelser som verksamhet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. ANM lyfte speciellt fram behovet av ett starkt investerarskydd och en tydlig tillsyns- och skadeståndsreglering i situationer där hushåll och privatpersoner ("icke-sofistikerade investerare") i större omfattning än tidigare deltar i riskfylld finansiering av små och medelstora företag och anser att propositionen svarar mot dessa utmaningar. Utöver investerarskyddet betonade juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet jämförbarhetsaspekten. Juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet tog i sitt yttrande ställning till definitionen av den andra verksamhet som föreslagits för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster genom att konstatera att det bland annat ur ett konkurrensneutralitetsperspektiv kan anses motiverat att den kopplas samman med motsvarande funktioner i lagen om investerings-tjänster. JRY understödde en bred definition av annan verksamhet och ansåg att det är ett villkor för nuvarande marknadsaktörer ska vara livskraftiga efter att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har trätt i kraft. Även Finansinspektionen ansåg att avgränsningen är motiverad.

I sitt yttrande fäste Finansinspektionen vikt vid ordalydelsen i 4 § 2 mom. i lagförslag 1, enligt vilken det för affärsverksamhet där man tillhandahåller lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider det tröskelvärde i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, ska ansökas om ”auktorisering enligt 1 mom”. Finansinspektionen ansåg att man av detta kan få uppfattningen att det även för de nationella tjänster som avses i momentet ska ansökas om auktorisation som beviljas med stöd av förordningen, medan syftet är att den nationella auktorisationen som avses i 2 mom. beviljas på andra grunder, även om samma bestämmelser och villkor tillämpas som för auktorisation enligt 1 mom. Finansinspektionen anser att bestämmelsen ska förtydligas så att det framgår att det är fråga om två olika auktorisationer och grunder för beviljande av auktorisation. Remissvaren har beaktats och grunderna för auktorisation förtydligats så att grunden för auktorisation för verksamhet som avses i 4 § 2 mom. i lagförslag 1 är lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, inte EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Finansinspektionen lade i sitt yttrande fram att det bör övervägas huruvida det är motiverat att den som får nationell auktorisation också alltid ska ha auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning för motsvarande tjänster. Remissvaren har beaktats. Det anses dock ändamålsenligt att i propositionen lämna flexibilitet för sådana situationer där verksamhetsmodellen för sökanden i sin helhet grundar sig på lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärdet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Förenklat auktorisationsförfarande

JRY lade i sitt yttrande fram att man i Finland ska gå in för ett förenklat auktorisationsförfarande på det sätt som avses i artikel 12.14 och artikel 48.2 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. JRY ansåg att artikel 12.14 och artikel 48.2 tillsammans med skäl 76 i ingressen möjliggör detta. JRY grundar sin syn på det syfte som framgår av skälet i ingressen att underlätta möjligheterna för aktörer som enligt nationell lagstiftning redan omfattas av tillämpningsområdet för EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att anpassa sin nuvarande verksamhet till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, hålla den administrativa bördan och kostnader som hänför sig till den rimliga och i synnerhet på aspekter som hänför sig till rättssäkerheten för dessa aktörer och konstaterar att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning snarare verkar kräva att en förenklat auktorisationsprocess möjliggörs. I sitt yttrande lyfte JRY också fram skäl 35 i ingressen. Enligt JRY ska det i granskningen tas hänsyn till syftet med och utformningen av artikel 48.2 och inte dras slutsatser enbart på ordalydelsen i form av en allt mera restriktiv tolkning av auktorisationen. JRY ansåg att trots att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning på många punkter till sitt innehåll och sina krav avviker både från lagen om gräsrotsfinansiering och från direktivet om marknader för finansiella instrument, avviker skillnaderna förutom i fråga om några enstaka krav på förfaringssätt varken när det gäller deras mål eller syften i så betydande omfattning från varandra att det inte finns grunder för ett förenklat förfarande i enlighet med målen för EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och speciellt i enlighet med dess skäl 76. JRY ansåg vidare att det inte kan läggas fram tillräckligt vägande grunder för en helt ny auktorisationsprocess som börjar från början för inhemska aktörer som redan enligt sitt nuvarande tillstånd förmedlar lånebaserad gräsrotsfinansiering på marknaden, utan processen ska snarare genomföras i samarbete med Finansinspektionen genom att komplettera aktörernas nuvarande registreringar eller auktorisation och säkerställa att de under övergångsperioden sett till att deras verksamhet överensstämmer med kraven som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Finansinspektionen förenade sig med synen i propositionsutkastet om att det i Finland inte finns grunder för det förenklade förfarande som hänför sig till auktorisationen enligt gräsrotsfinansieringsförordningen och som övergångsbestämmelsen avser. Gräsrotsfinansieringens krav på

auktorisering och regleringen av verksamheten är enligt Finansinspektionen betydligt mera omfattande och mångsidigare än vad som anges i lagen om gräsrotsfinansiering. Finansinspektionen har inte med stöd av nuvarande registrering uppgifter som lämnats i samband med registrering om tjänsteleverantörer som bedriver verksamhet eller på basis av den kontinuerliga tillsynen tillgång till omfattande aktuella uppgifter för att försäkra sig om att alla villkor i artikel 12 i förordningen uppfylls. Detta beror både på skillnader mellan nuvarande och nya krav och på bristen på aktuella uppgifter om de omständigheter, för vilka samma krav gäller.

Remissvaren har beaktats. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en hänvisning till ett förenklat auktorisationsförfarande i artikel 48.2. Skäl 76 i ingressen ger en bakgrund till artikel 48.2. Dessutom tar artikel 12.14 ställning till den information och de handlingar, som en enhet som redan är auktoriserad enligt den EU-bestämmelse som anges i artikel 12.14 eller enligt nationell rätt och som ansöker om auktorisation som leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, kan låta bli att lämna in förutsatt att informationen eller handlingarna är fortsatt aktuella och tillgängliga för auktorisationsmyndigheten. Skäl 35, som ger en bakgrund till artikel 12.14, nämner ett förenklat förfarande men begränsar det till enheter som har auktoriserats enligt annan EU-reglering och nämner inte auktorisationer som beviljats med stöd av nationell rätt utan de behandlas i artikel 48.2, vilket framgår direkt av ordalydelsen i artikeln. Som krav för förenklat auktorisationsförfarande anger artikel 48.2 det att auktorisationsmyndigheten ska säkerställa att de krav som anges i artikel 12 är uppfyllda. Det material som ska lämnas in till grund för auktorisationsförfarandet bestäms utgående från artikel 12. Enligt artikel 12.16 ska ESMA utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa krav och arrangemang, inklusive standardformulär, mallar och förfaranden samt åtgärder och förfaranden för kontinuitetsplanen för verksamheten. ESMA lämnade sina råd om tekniska standarder för tillsyn till kommissionen den 10 november 2021 (ESMA35-42-1183) och förslagen till dem har varit ute på remiss våren 2021. Behandlingen pågår ännu, men de utredningar som framgår av råden och som ska lämnas in till auktorisationsmyndigheten kommer att vara betydligt mera omfattande än förutsättningarna för registrering enligt 6 § i lagen om gräsrotsfinansiering. Till många delar hänför sig ändringarna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning till den lånebaserade affärsmodellen, som i fortsättningen kommer att regleras mångsidigare än nu. Därför behöver tillsynsorganet gå igenom de sökandes affärsmodeller och reflektera över dem i förhållande till den nya regleringen och till de anpassningsåtgärder som sökanden har genomfört utgående från det. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning möjliggör inte JRY:s förslag om att nuvarande registreringar och auktorisationer kan kompletteras i samarbete med Finansinspektionen under övergångsperioden. Det här beror på att en auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i sin helhet är en ny auktorisation och den grundar sig på EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Grunden till nuvarande registrering är lagen om gräsrotsfinansiering eller alternativt verkar förmedlaren av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering med stöd av någon annan auktorisation och reglering. Det att det är fråga om en ny auktorisation, framgår både av artikel 12.14 och av artikel 48.2. Även när det gäller ett förenklat förfarande talar man om ett auktorisationsförfarande. Dessutom möjliggör EU:s gräsrotsfinansieringsförordning inte att ett flexibelt förfarande genomförs under övergångsbestämmelsen, eftersom artikel 12 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning sätter uttryckliga tidsgränser för auktorisationsförfarandet från det att ansökan lämnas in till det att ett beslut om auktorisation ges. Det gjordes inga ändringar i utkastet till denna del.

Förhållande till lagstiftningen som gäller aktiebolag

Börsstiftelsen fäste i sitt yttrande vikt vid att det inte är i linje med det kapitalsystem där aktierna inte har ett nominellt värde som man gått in för i Finlands aktiebolagsrätt att koppla ihop ägarandelen med aktiekapitalet till den del det gäller förvärv av kvalificerat innehav i 7 § i lagförslag

1 på motsvarande sätt som i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Ägarandelen ska i stället för till aktiekapitalet kopplas till en andel av bolagets aktier. Remissvaren har beaktats och ägarandelen har för aktiebolagens del kopplats till en andel av bolagets aktier.

Bestämmelser om skadeståndsskyldighet

ANM, JM, JRY, juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet, FA och Börsstiftelsen tog i sina yttranden ställning till de föreslagna skadeståndsbestämmelserna. ANM ansåg att skadeståndsregleringen är en motvikt till det att hushållen och privatpersoner i en allt större utsträckning deltar i rikhaltig finansiering för små och medelstora företag. Finansinspektionen ansåg i sin tur det motiverat att man i propositionen beaktat bevarandet av praxis som redan är etablerad på finansmarknaden också vid tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Även juridiska fakulteten vid Östra Finlands universitet bedömde att det är motiverat att föreskriva om skadeståndsansvaret i enlighet med allmän praxis på finansmarknaden. FA konstaterade att den inte har något att påpeka om beslutsförslagen som gäller skadeståndsnormerna.

I sitt yttrande motsatte sig JRY förslaget att föreskriva om en betydligt mera omfattande skadeståndsskyldighet enligt 26 § 3 och 4 mom. i lagförslag 1 än vad som krävs enligt artikel 23.9 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. JRY ansåg att den direkt tillämpliga EU-förordningen inte kan tolkas på det utvidgade sätt som avses i förslaget och hänvisar till skäl 33 i ingressen till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. JRY föreslog att utvidgningen av skadeståndsskyldigheten enligt 26 § 3 och 4 mom. i lagförslag 1 till en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ, en ansvarig bolagsman och verkställande direktör hos leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster uttryckligen är ett sådant nationellt tilläggskrav som inte ingår i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och i strid med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning placerar inhemska aktörer i en sämre ställning än deras konkurrenter i andra EU-länder. JRY föreslog att 26 § 3 och 4 mom. i lagförslag 1 stryks eller att innehållet i dem åtminstone begränsas på ett betydande sätt. Enligt artikel 23.9 och 23.10 samt artikel 24.4 och 24.5 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska det krävas civilrättsligt ansvar för den information som ges i ett investeringsfaktablad. Genomförandet är till denna del placerat i 24 och 25 § samt i 26 § 1 och 2 mom. i lagförslag 1 och syftet med dem är att uppfylla förordningens minimikrav. Dessutom föreslås i 26 § 3 och 4 mom. en allmän skadeståndsskyldighet för leverantören av gräsrotsfinansiering och till begränsad del en oaktamhetspresumtion för personer som ingår i ledningen hos leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Det är inte fråga om att utvidga bestämmelserna i artikel 23 och 24, utan en nationell rättighet att föreskriva om skadeståndsskyldigheten vid sidan av EU-förordningen. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning hänvisar till artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och ger i artikel 1.1 en förteckning över frågor som är väsentliga för att genomföra den inre marknaden och om vilka det är behövligt att ange enhetliga bestämmelser i medlemsstaterna. Annan reglering av tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster kommer att basera sig på nationell reglering. I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har det ansetts behövligt att på ett enhetligt sätt realisera endast det civilrättsliga ansvaret för investeringsfaktabladet i olika medlemsstater. Till övriga delar behandlar EU:s gräsrotsfinansieringsförordning inte skadeståndsskyldigheten. Förbudet enligt skäl 33 i ingressen att ställa ytterligare krav gäller verksamhetsförutsättningarna för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Skadeståndsskyldighet är inte ett krav, utan i det frågan är om skyldigheter eller ansvar. Skadeståndslagen är inte tillämplig på avtalsförhållanden. Utan branschregleringens skadeståndsskyldighet kommer förhållandet mellan kunden och tjänsteleverantören endast att regleras av allmänna avtalsrättsliga principer. Med beaktande av investerarkårens huvudsakliga karaktär och investeringsobjektens riskhalt innehåller förslaget som motvikt en annan skadeståndsskyldighet än den som hänför sig till investerarfaktabladet. Det har också konsekvenser för ett litet eller medelstort företag och fysiska personer som fungerar

som projektägare, som i sin tur i egenskap av den som ansöker om finansiering har rollen som kund och ett avtalsförhållande med leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Motiveringarna har kompletterats till denna del.

JM ansåg att de föreslagna bestämmelserna är konsekventa i förhållande till bestämmelser om investeringsfaktablad som finns i annan lagstiftning om finansieringstjänster. I sitt yttrande lyfte JM dock fram behovet av att i den fortsatta beredningen komplettera motiveringen till bestämmelsen om oaktsamhetspresumtion. Det ska fästas vikt vid varför det med hänsyn till konkurrenseffekter samt till det personliga ansvaret både för organisatören och för dess ledning är ändamålsenligt att reglera ansvaret för förmedlaren av gräsrotsfinansiering på samma sätt som till exempel ansvaret för ett fondbolag som bedriver fondverksamhet i sitt eget namn och för dess ledning. För en enhetlig skadeståndsreglering inom olika finansieringstjänster talar verksamhetens likartade karaktär, likabehandling av olika tjänsteleverantörer och behovet av investerarskydd när det är fråga om särskilt rikhaltiga produkter och med hänsyn till en genomsnittlig investerarkår. I EU:s gräsrotsfinansieringsförordning delas gräsrotsfinansieringstjänster in i investerings- och lånebaserad gräsrotsfinansiering. Definitionen av investeringsbaserad gräsrotsfinansiering överensstämmer med de tjänster som avses i avsnitt A punkt 1 och 7 i bilaga I till direktivet om marknader för finansiella instrument, där det är fråga om investeringstjänster. Lånebaserad gräsrotsfinansiering innehåller i sin tur individuell portföljförvaltning av lån, som är jämförbar med allt från investeringstjänster till kapitalförvaltning, då kundens på förhand fastställda medel tilldelas gräsrotsfinansieringsprojekt på en plattform för gräsrotsfinansiering i enlighet med ett enskilt uppdrag som getts av investeraren på diskretionär, investerarspecifik grund. Även annars inom lånebaserad gräsrotsfinansiering är det fråga om investeringsobjekt där kunder erbjuds tjänster som hänför sig till dem. Investeringstjänsten är förknippad med skadeståndsskyldighet och i begränsad del med oaktsamhetspresumtion. Det att gräsrotsfinansieringstjänsterna delvis är identiska och delvis likartade med investeringstjänster och investerarkårens karaktär talar för att en olika behandling med avseende på skadeståndsskyldigheten inte är motiverad. Motiveringarna har kompletterats till denna del.

JM konstaterade i sitt yttrande att det ska fästas vikt vid hur de som omfattas av skadeståndsskyldigheten kan förutse kraven, för vilka avvikelser kan leda till tillämpning av bestämmelsen. JM:s yttrande utgick från att de som ansöker om gräsrotsfinansiering, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och ledningen hos den senare omfattas av oaktsamhetspresumtion. Annanstans i skadeståndsregleringen som gäller tillhandahållare av finansieringstjänster har man gått in för ett sätt att hänvisa till den särskilda branschspecifika reglering som innehåller kraven som hänför sig till tjänsteleverantörens verksamhet. På detta sätt har man gjort i lagen om investeringstjänster, lagen om placeringsfonder och i kreditinstitutslagen. Även inom den allmänna lagstiftningen, som i aktiebolagslagen, används motsvarande hänvisningssätt. I lagen om investeringstjänster är ansvaret i fråga om oaktsamhetspresumtionen begränsat och realiserat genom att hänvisa till vissa bestämmelser i lagen om investeringstjänster. På så sätt är hänvisningen i 26 § 4 mom. i lagförslag 1 till 4.1–4.3 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ännu exakt. En förutsättning för auktorisation är enligt artikel 12.2 1 att de personer som ingår i ledningen besitter tillräcklig kunskap, tillräckliga färdigheter och tillräcklig erfarenhet för att leda. Regleringen av branschen och efterlevnaden av den har en central roll när det gäller att sköta en sådan uppgift på ändamålsenligt sätt. Motiveringarna har kompletterats till denna del.

Börsstiftelsen ansåg att då auktorisation som leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster kan beviljas också en annan juridisk person än aktiebolag är det bra att i 26 § 4 mom. i lagförslag 1 i fråga om skadeståndsskyldigheten för en person i ledningen ta hänsyn till detta genom att utöver aktieägare i bestämmelsen eller åtminstone i specialmotiveringen lägga till informativa omnämnanden av andra medlemmar i andra relevanta juridiska personer eller ägande parter, som är jämförbara med aktieägarna. Sådana är till exempel medlemmar i andelslag, andelsägare och

aktieägare samt bolagsmän i personbolag. Remissvaren har beaktats genom att komplettera motiveringarna.

Tystnadsplikt

JRY motsatte sig i sitt yttrande att inkludera tystnadsplikten i lagförslag 1 och den hänvisning till strafflagen som nämns där. Den ansåg att denna är en extra skyldighet som avviker från EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och artikel 35 i den, där tystnadsplikten endast hänför sig till information som lämnas ut mellan behöriga myndigheter och som avser affärs- eller driftsförhållanden och andra ekonomiska eller personliga förhållanden. Eftersom det inte föreskrivs om tystnadsplikten mellan leverantören av gräsrotsfinansiering och kunden samt skyddet av den i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och den är direkt tillämplig lagstiftning anser JRY att det inte är möjligt att på nationell nivå ange strängare bestämmelser om innehållet i den. JRY fäste också vikt vid konkurrensfaktorerna i förhållande till tjänsteleverantörer i andra EU-länder. FA understödde i sitt yttrande möjligheten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till aktörer som ingår i samma koncern som leverantören av gräsrotsfinansiering på de grunder som anges i propositionsutkastet och konstaterade att det är fråga om etablerad praxis på finansmarknaden. Även Finansinspektionen ansåg det motiverat att man i propositionen beaktat praxis som redan är etablerad på finansmarknaden. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning hänvisar till artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och ger i artikel 1.1 en förteckning över frågor som är väsentliga för att genomföra den inre marknaden och om vilka det är behövligt att ange enhetliga bestämmelser i medlemsstaterna. Annan reglering av tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster kommer att basera sig på nationell reglering. Eftersom EU:s gräsrotsfinansieringsförordning inte behandlar den så kallade banksekretessen, kan regleringen av den genomföras nationellt. Den så kallade banksekretessen är ett etablerat förfaringsätt på finansmarknaden i Finland. Den hänför sig i stor omfattning till leverantörer av finansieringstjänster och verksamhet som strider mot skyldigheten har kriminaliserats. Så är det också i den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering. Bakgrunden till banksekretessen är kundernas krav att deras ärenden inte ska röjas för utomstående utan en giltig rättslig grund. I samband med kundförhållandet utlämnas till tjänsteleverantören ofta uppgifter som innehåller information om ekonomisk ställning och affärs- eller yrkeshemligheter och som kunden anser vara konfidentiella. Förutsättningarna för att konkurrera ekonomiskt kan försämrats om uppgifter fritt får lämnas ut. Samtidigt kan förtroendet för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som ett beaktansvärt finansieringsmedel lida. Leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster kan samtidigt ha flera auktorisationer enligt unionsrätten och som omfattas av den så kallade skyldigheten att iakttä banksekretess. Dessutom är gräsrotsfinansieringstjänster jämförbara med andra finansieringstjänster, såsom investeringstjänster. Dessa faktorer stöder en enhetlig reglering. Remissvaren har beaktats. Förslaget ändrades inte.

Dataombudsmannens byrå och JM konstaterade att motiveringen med avseende på dataskyddet ska kompletteras med användning av det nationella handlingsutrymme som anges i dataskyddsförordningen. Dessutom ska det av motiveringen framgå vilken av de rättsliga grunderna enligt artikel 6.1 i dataskyddsförordningen den föreslagna nationella regleringen grundar sig på. Dataombudsmannens byrå påminde att enligt artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska alla uppgifter behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Remissvaren har beaktats och motiveringarna har kompletterats till denna del.

Dataombudsmannens byrå och JM fäste i sina yttranden vikt vid den föreslagna begränsningen av det undantag som gäller tystnadsplikten i 11 § 1 mom. i lagförslag 1, enligt vilket undantaget inte gäller uppgifter som avses i artikel 9.1 i den allmänna dataskyddsförordningen och att det

enligt propositionsutkastet inte är klart för vilket ändamål sådana uppgifter kommer att behandlas. Uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen är sådana personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening och genetiska eller biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning. Dataombudsmannens byrå ansåg att det utgående från de omständigheter som framgår av utkastet inte verkar vara motiverat att i detta sammanhang behandla uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter. Remissvaren har beaktats och hänvisningen till artikel 9 har strukits.

Straffbestämmelse

JM förde i sitt yttrande fram den koncentrationsprincip som följts vid totalreformen av strafflagen, enligt vilken bestämmelser om brott för vilka det kan dömas ett fängelsestraff i regel ska finnas i strafflagen. I finansmarknadslagstiftningen har man allmänt följt en linje där man avviker från koncentrationsprincipen föreskriver om vissa specifika brott, som investeringstjänst-, placeringsfonds- och kreditinstitutsbrott i branschregleringen. Det är inte ändamålsenligt att ändra det etablerade förfaringsättet när det gäller gräsrotsfinansieringsbrott.

JM lade i sitt yttrande fram att det vid utformningen av bestämmelsen om gräsrotsfinansieringsbrott ska fästas vikt vid kraven på exakthet och noggrann avgränsning som förutsatt av straffbestämmelserna. Enligt JM hänvisas det i den föreslagna 22 § till bestämmelser där det finns flera typer av skyldigheter. JM ansåg att det av 22 § eller motiveringen till den inte tillräckligt exakt och noggrann avgränsat framgår hurudana gärningar straffbarheten ska gälla. Dessutom ska det i motiveringen till propositionen fästas mera vikt vid motiveringen till straffbestämmelsen och dess tolkning. Remissvaren har beaktats genom att precisera motiveringen och straffbestämmelsen. Dessutom har det fästs vikt vid huruvida det är nödvändigt att straffbelägga.

JM konstaterade i sitt yttrande att de straffrättsliga påföljderna för olovligt tillhandahållande av tjänster också kan riktas mot juridiska personer och framförde att motiveringen ska förtydligas till denna del. I propositionen har man gått in för ett sätt som överensstämmer med lagstiftning om andra finansieringstjänster att för samma gärning rikta straffrättsliga påföljder mot fysiska personer och administrativa påföljder mot juridiska personer. Remissvaren har beaktats och motiveringen har förtydligats.

Straffregisterutdrag, gärningar som antecknas och skydd av personuppgifter

JM fäste i sitt yttrande vikt vid lagförslag 6 i propositionsutkastet, genom vilket straffregisterlagen ändras så att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster ska kunna försäkra sig om det inte finns anteckningar i straffregistret om de gärningar som ingår i utkastet till paragraf för den fysiska person som är projektägare. Enligt JM tar förslaget i förhållandevis stor omfattning upp straffbelagda gärningar enligt strafflagen. JM lyfte som exempel fram lagstiftningen för bekämpning av penningtvätt och konstaterade att språkdräkten i artikel 5 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är något otydlig. Enligt JM ska det i motiveringen till utkastet till paragraf bedömas i vilken omfattning det nationella handlingsutrymmet ska användas där och konsekvenserna av att använda det nationella handlingsutrymmet för de grundläggande och mänskliga rättigheterna och lagstiftningsordningen samt huruvida alla gärningar som föreslås bli inkluderade är behövliga med tanke på genomförandet av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Remissvaren har beaktats. Det är fråga om en direkt tillämplig EU-förordning. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ger en förteckning på rubriknivå över de gärningskategorier, där de gärningar

som ingår ska beaktas. Motiveringen har kompletterats i fråga om det nationella handlingsutrymmet, grundläggande och mänskliga rättigheter samt lagstiftningsordningen.

RRC och JM fäste i sina yttranden vikt vid att det i propositionen inte har föreslagits att det ska anges en giltighetstid för straffregisterutdraget. Enligt RRC är det ändamålsenligt att utdragets giltighetstid anges i lagstiftningen när en fysisk person beställer ett utdrag för att visa upp det för en tredje part på motsvarande sätt som i 6 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2021), vilket är sex månader och 88 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), vilket är 12 månader. Remissvaren har beaktats och en bestämmelse om giltighetstiden har fogats till lagförslag 1.

Enligt Dataombudsmannens byrå och JM:s yttranden ska det av motiveringen framgå vilken rättslig grund enligt artikel 6.1 i dataskyddsförordningen den föreslagna nationella regleringen i 12 § i lagförslag 1 grundar sig på. Det är fråga om förfaringssätt då en fysisk person visar upp straffregisterutdraget för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Båda remissinstanserna fäste vikt vid att man i propositionsutkastet inte granskar användningen av det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen möjliggör. JM lyfte också fram behovet att närmare ta ställning till frågan om lagstiftningsordningen. Remissvaren har beaktats och motiveringen har kompletterats.

Både Dataombudsmannens byrå och JM fäste i sina yttranden vikt vid skyddsåtgärder enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen när personuppgifter som hänför sig till brottmål behandlas. Båda ansåg att det i specialmotiveringen till 12 § i lagförslag 1 inte hänvisas till de lämpliga skyddsåtgärder, som tillämpas vid behandling av personuppgifter som hänför sig till brottmål för att skydda de registrerades rättigheter och friheter. Som lämpliga skyddsåtgärder ansåg Dataombudsmannens byrå den skyldighet som framgår av propositionsutkastet att straffregisterutdraget utan dröjsmål ska returneras till den som uppvisat det och att det inte får tas en kopia av det. Detta ska dock framgå av motiveringen. Remissvaren har beaktats.

Dataombudsmannens byrå ansåg i sitt yttrande att man i specialmotiveringen ska fästa vikt vid mera exakta ordval. Den ansåg att användningen av uttrycken "individualiseringsuppgifter" och "närmast" är vag, vilket kan leda till att onödiga uppgifter samlas in från straffregisterutdraget. Dataombudsmannens byrå ansåg att det i lagen ska föreskrivas tydligt om de uppgifter för vilka det får göras anteckningar i en fysisk persons personuppgifter. Remissvaren har beaktats.

Dataombudsmannens byrå framförde att det ska informeras om skyldigheten att uppvisa straffregisterutdrag på leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters plattform på motsvarande sätt som det anges i 9 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn. Artikel 13.1 c i dataskyddsförordningen ålägger den personuppgiftsansvariga att underätta kunden om ändamålen med den behandling för vilken personuppgifterna är avsedda samt den rättsliga grunden för behandlingen. Gräsrotsfinansieringstjänster tillhandahålls enligt definitionen i artikel 2.1 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning alltid på en plattform. Regleringen kan till denna del anses tillräcklig. Förslaget ändrades inte.

RRC konstaterade att det i propositionsutkastet inte föreslås ändringar i straffregisterlagen med avseende på vilka uppgifter den ska lämna ut till Finansinspektionen om personer som ingår i ledningen, äger en viss andel eller utnyttjar rösträtt hos leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster. Utan en särskild bestämmelse antecknas i utdraget alla uppgifter, som har registrerats om personen i straffregistret eller en anmälan om att det inte finns några anteckningar om personen i straffregistret. Remissvaren har beaktats. Även för andra leverantörer av finansieringstjänster antecknas i utdraget alla uppgifter, trots att granskningen kan vara riktad mot endast en del av gärningarna. Förslaget ändrades inte.

Finansinspektionens befogenheter

I sitt yttrande fäste Finansinspektionen vikt vid att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning när det gäller kapitel IV i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om behöriga myndigheter och deras befogenheter verkar kräva nationella genomförandeåtgärder med avseende på befogenheterna endast i den omfattning som anges i artikel 30 och artikel 31.1. Eftersom förordningen är direkt tillämplig rätt är det således inte behövligt att genomföra de andra artiklarna i kapitel IV i den nationella lagen. Finansinspektionen ansåg att när den utses till behörig myndighet enligt artikel 29 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillämpar den direkt respektive delar av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. På grund av det behöver inte förhållandet mellan förordningens bestämmelser och bland annat regleringen i 6 kap. i lagen om Finansinspektionen behandlas. Genomförandet av artiklarna i fråga i lagen, såsom i 27–30 § i lagförslag 1 är enligt Finansinspektionen inte heller behövligt åtminstone inte i den föreslagna omfattningen. Remissvaren har beaktats. En informativ hänvisning till samarbetet med konsumentombudsmannen har behållits i lagförslag 1 och konsumentombudsmannens roll har behandlats närmare i motiveringen.

Finansinspektionen framförde att man i den fortsatta beredningen ska bedöma dess befogenheter i den mån den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster är tillämplig på tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i större omfattning än förordningens tillämpningsområde. Finansinspektionen föreslog att det ska övervägas huruvida också en definition av projektägare för klarhetens skull ska fogas till definitionerna i 3 § i lagförslag 1, för att försäkra sig om att regelverket är tillämpligt på projektägare också för lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärde i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Remissvaren har beaktats. Definitionen har lagts till. Även definitionen av en tredje part har lagts till.

Enligt Finansinspektionen ska man ännu göra en ny bedömning av förhållandet mellan utredningsbefogenheterna enligt artikel 30.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och tillsynsbefogenheterna enligt 3 kap. i lagen om Finansinspektionen. Till denna del fäste Finansinspektionen vikt vid rätten att få uppgifter enligt 18 § 4 mom. i lagen om Finansinspektionen, som gäller utkontrakteringssituationer. Remissvaren har beaktats och motiveringen har preciserats i fråga om bedömningen enligt artikel 30.1.

Finansinspektionen ansåg att den hänvisning till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning som föreslås bli fogat till 71 b § i lagförslag 3 är onödig, eftersom bestämmelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är de bestämmelser om finansmarknader som avses i 71 a § i lagen om Finansinspektionen. Finansinspektionen ansåg också att den nuvarande hänvisningen till marknadsmissbruksförordningen i 71 b § i lagen om Finansinspektionen är onödig och delvis missvisande, hänvisade till ekonomiutskottets betänkande (EkUB 26/2016 rd) och föreslog att den ska strykas. Remissvaren har beaktats och hänvisningarna har strukits.

Enligt JRY sträcker sig Finansinspektionens befogenheter som gäller förvärv och överlåtelse av ett kvalificerat innehav samt förbud mot och begränsning av det betydligt längre än vad artikel 30 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning föreslår att ska vara den nationella behöriga myndighetens befogenheter. I synnerhet 9 § i lagförslag 1 är enligt JRY en betydande utökning av behörigheten för Finansinspektionen, för vilket det inte finns någon juridisk grund i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I artikel 30 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ställs minimikrav på de befogenheter, som de behöriga myndigheterna enligt nationell rätt åtminstone ska ha. Det är möjligt att på nationell nivå föreskriva också om behövliga befogenheter. Närmare reglering av förfarandet som gäller den nya ägarens lämplighet, genom vilken det sätts ut klara tidsgränser för beslutsfattande, påverkar rättsskyddet för den som avser bli ägare. Syftet med

det föreslagna förfarandet är också ett enhetligt förfaringssätt med andra leverantörer av finansieringstjänster. Skyldigheten att årligen underrätta om ägare och rösträtter i leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster samt att utan dröjsmål anmäla förändringar som har kommit till kännedom kan i sin tur säkerställa ett mera aktuellt genomförande av de skyddsåtgärder som anges för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism under den kontinuerliga tillsynen. Begränsningen av rättigheter som grundar sig på aktier eller andelar regleras inte i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Sådana begränsningar kan också tas upp i form av lättare åtgärder med tanke på att uppnå kontinuitet i verksamheten för Finansinspektionens tillsynsobjekt och målen för regleringen än alternativet till det som innebär att auktorisationen återkallas eller till exempel den befogenhet enligt artikel 30.2 d i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att tillfälligt förbjuda tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster under högst tio på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle i situationer där det föreligger skäl att tro att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts. Enligt artikel 12.3 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning krävs det att aktieägare som innehar 20 procent eller mer av kapitalet eller rösträtterna inte förekommer i något belastningsregister med avseende på överträdelser som avses i bestämmelsen. Bestämmelsen är tvingande och lämnar inte något nationellt handlingsutrymme och då är enbart begränsningsåtgärder, som att begränsa rösträtten, inte tillräckliga med tanke på EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Remissvaren har beaktats och 9 § i lagförslag 1 har strukits. Dessutom har motiveringarna till 7 och 8 § i lagförslag 1 kompletterats.

Övergångsbestämmelse

JRY framförde att det ännu i den fortsatta beredningen ska granskas huruvida övergångsperioden enligt artikel 48.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning genomförs på ändamålsenligt sätt och lagen om gräsrotsfinansiering kan tillämpas åtminstone fram till den 10 november 2022. Remissvaren har beaktats och ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen i lagförslag 1 har kompletterats. Övergångsbestämmelsen har också fogats till lagförslag 3, 4, 5, 7, 8 och 9.

JRY ansåg att man i regeringens proposition ska förbereda sig på att kommissionen förlänger övergångsperioden i enlighet med artikel 48.3 och då ska lagen om gräsrotsfinansiering vara i kraft fram till den 10 november 2023, så att kravet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning på en smidig övergång från nationella regleringsramar till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan säkerställas för branschen. Artikel 44.3 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller också en möjlighet att den delegering av befogenheter som avses i artikel 48.3 när som helst får återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Det är inte möjligt att i förväg förbereda sig på att ikraftträdandet flyttas eller annulleras. Åtgärder genomförs vid behov.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster

1 kap Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafens 1 mom. föreslås det att lagen ska tillämpas tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och på annan verksamhet som en sådan tjänsteleverantör bedriver. Det föreslås att de gräsrotsfinansieringstjänster som lagen avser ska definieras i momentet. Enligt definitionen avses med gräsrotsfinansieringstjänster verksamhet som avses i artikel 2.1 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och underlättande av beviljandet av motsvarande lån som överskrider det tröskelvärde som avses i artikel 1.2 c EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (*annan lånebaserad gräsrotsfinansiering*). För lånebaserade gräsrotsfinansieringstjänster överensstämmer tillämpningsområdet med lagen om gräsrotsfinansiering, eftersom det

i lagen om gräsrotsfinansiering inte sätts ut något tröskelvärde för lånebaserad gräsrotsfinansiering för att registreringsskyldighet ska uppstå.

I 2 mom. föreslås en delvis informativ bestämmelse, där det konstateras att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den tillämpas på tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Samma hänvisning till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning samt förordningar och beslut som antagits med stöd av den innebär att också på den lånebaserade gräsrotsfinansiering som överskrider det tröskelvärde som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska bestämmelserna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den tillämpas. Det här beror på att det uttryck som används binder tillämpningen av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning till det tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i denna lag och som omfattar både verksamhet som överskrider tröskelvärdet och verksamhet enligt tröskelvärdet.

2 §. Tillsyn och samarbete med andra myndigheter. I paragrafen anges bestämmelser om att Finansinspektionen utövar tillsyn över den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och verksamhet i enlighet med denna lag. Dessutom utövar Finansinspektionen tillsyn över efterlevnaden av kommissionens förordningar och beslut som utfärdas med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Förslaget grundar sig på artikel 29 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I paragrafen föreslås dessutom en informativ bestämmelse om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen i tillsynen över konsumentskyddet, varom det föreskrivs i 46 § i lagen om Finansinspektionen.

3 §. Definitioner. I paragrafen föreslås det att det i lagen förutom 1 § 1 mom. införs tre andra definitioner som är behövliga för att säkerställa att denna lag och EU:s gräsrotsfinansieringsförordning samt förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den är tillämpliga för både verksamhet i enlighet med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och för annan lånebaserad gräsrotsfinansiering. I paragrafens 1 punkt avses med leverantör av gräsrotsfinansiering en juridisk person som bedriver verksamhet med gräsrotsfinansieringstjänster enligt 1 § 1 mom. För att säkerställa Finansinspektionens tillsynsbefogenheter är det dessutom behövligt att införa en definition av projektägare och en tredje part, så att det inte uppstår oklarheter om tillämpningen av regleringshelheten på en projektägare och tredje part också när det är fråga om annan lånebaserad gräsrotsfinansiering. För att definiera projektägare i 2 punkten görs en hänvisning till artikel 2.1 h i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och i definitionen inkluderas också fysiska eller juridiska personer som söker annan lånebaserad gräsrotsfinansiering med hjälp av en plattform för gräsrotsfinansiering. Definitionen av en tredje part görs i 3 punkten genom att hänvisa till förvaltare av utkontrakterad verksamhet enligt artikel 9 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och inkludera förvaltare av motsvarande utkontrakterad verksamhet inom annan lånebaserad gräsrotsfinansiering. Annars motsvarar de termer som använts i denna lag de som används i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

2 kap **Auktorisation för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster**

4 §. Auktorisationsplikt och auktorisationsförfarande för gräsrotsfinansieringstjänster. I paragrafens 1 mom. föreslås en informativ bestämmelse, enligt vilken tillhandahållande av de gräsrotsfinansieringstjänster som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kräver auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 2 mom. föreskrivs auktorisationsplikt för affärsverksamhet, där man tillhandahåller annan lånebaserad gräsrotsfinansiering på det sätt som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Auktorisation beviljas med stöd av denna lag och det är fråga om en annan auktorisation än i 1

mom. och samtidigt ett annat villkor för beviljande av auktorisation, men skyldigheterna som gäller det och auktorisationsförfarandet som hänför sig till det följer de skyldigheter och förfaranden som tillämpas på den auktorisationen och det auktorisationsförfarande som avses i 1 mom. En sådan auktorisation kan också beviljas en juridisk person enligt 1 mom. och då är det fråga om verksamhet som det föreskrivs om i den nationella lagstiftningen enligt artikel 12.13 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan bedriva och verksamheten ska på grundval av artikel 14.2 f införas i registret över leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster. Auktorisation ger inte rätt till gränsöverskridande tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster enligt artikel 18 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Det finns dock inget hinder för att från Finland tillhandahålla de tjänster som avses här i en annan stat, om det är tillåtet i den andra staten. I god tid innan tillhandahållandet av tjänster ska anmälan till Finansinspektionen göras om de tjänster, som ska tillhandahållas och den stat där de ska tillhandahållas och om de metoder genom vilka de kommer att tillhandahållas. Även planerade ändringar, som har konsekvenser för den tidigare anmälan, ska anmälas på motsvarande sätt.

5 §. Annan verksamhet för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster. I paragrafen föreskrivs det om annan verksamhet för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster än tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Enligt artikel 12.13 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning krävs det nationella bestämmelser om annan verksamhet. Syftet är att all den verksamhet som en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan bedriva på grundval av nationell reglering, ska omnämnas i denna lag.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster får tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och om andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 2 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i lagen om investeringstjänster. Verksamheten förutsätter i sig inte auktorisation. I bestämmelsen ska det anges ett krav att det i auktorisationen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster ska antecknas om leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster har rätt att bedriva annan verksamhet som avses i momentet. Förfarandet gör det möjligt för Finansinspektionen att i samband med auktorisationsförfarandet försäkra sig om att verksamheten är sådan verksamhet som avses i bestämmelsen. Bedrivande av annan verksamhet ska också antecknas i auktorisationen på grund av att det enligt artikel 14.2 f i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning krävs att det i registret över leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster antecknas alla sådana tjänster som tillhandahålls av en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som inte omfattas av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. På motsvarande sätt ska detta uttryckas i den information som lämnas mellan de behöriga myndigheterna och till ESMA i samband med att gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster inleds (artikel 18).

I 2 mom. ska det finnas en informativ bestämmelse, enligt vilken det ska föreskrivas om en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänsters rätt att verka som ombud för obligationsinnehavare i 16 § i lagen om ombud för obligationsinnehavare. Regleringen som gäller ombud för obligationsinnehavare är nationell. Även för verksamheten som ombud för obligationsinnehavare är artiklarna 14 och 18 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillämpliga.

6 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås det att det ska föreskrivas om en situation där beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan om auktorisation som innehåller alla de uppgifter som krävs har lämnats in. Sökanden får anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besväret anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Besvär får anföras tills det att beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärss-

myndigheten om beslutet, om beslutet har meddelats efter att ett besvär har anförts. Bestämmelser om överklagande hos förvaltningsdomstolen finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Förslaget grundar sig på artikel 41 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

3 kap **Förvärv och avyttring av ett kvalificerat innehav eller rösträtt samt förbud mot det**

7 §. *Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av kvalificerat innehav eller rösträtt.* Det föreslås att det i paragrafen ska föreskrivas om den anmälningsskyldighet som hänför sig till ägartillsynen. Enligt paragrafens 1 mom. ska den som avser förvärva minst en sådan andel av det totala antalet aktier, andelar eller av rösträtten som avses i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, i förväg underrätta Finansinspektionen därom så att Finansinspektionen har möjlighet att i förväg göra den bedömning som avses i bestämmelsen. Artikel 12.3 a kopplar för aktiebolag ihop den bestämda andelen med aktiekapitalet. För att syftet med 12.3 a ska uppnås ska den bestämda andelen på grund av det kapitalsystem där aktierna inte har ett nominellt värde som man gått in för i Finlands aktiebolagsrätt kopplas ihop med en andel av bolagets aktier. En leverantör av gräsrotsfinansiering är enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning alltid en juridisk person. Förordningen begränsar dock inte den bolagsform som väljs för att bedriva verksamheten. Därför föreslås momentet omfatta också andelar, vars totala antal ligger till grund för beräkning av den bestämda andelen.

I 2 mom. föreslås det att vid beräkning av den röstandel som avses i 1 mom. tillämpas 9 kap. 6 § i värdepappersmarknadslagen.

Enligt 3 mom. ska den anmälan som avses i 1 mom. göras också om antalet ägda aktier eller andelar eller röstetal sjunkit under den föreskrivna gränsen för ägande eller röstetal.

I 4 mom. föreslås det att om det sker en förändring i de omständigheter som avses i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, ska den person som avses i 1 mom. utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen om det.

I 5 mom. föreslås det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster minst en gång om året ska underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 mom., om innehavens storlek och röstetalen samt utan dröjsmål anmäla förändringar i dessa som har kommit till tjänsteleverantörens kännedom.

8 §. *Förfarandet vid bedömning av förvärv av ägarandel och rösträtt och förbud mot förvärv.* Det föreslås att det i paragrafens 1 mom. ska föreskrivas om ett skriftligt bekräftelseförfarande, som Finansinspektionen ska iaktta efter att ha mottagit den anmälan som avses i 7 §. Den som lämnat anmälan ska utan dröjsmål få en skriftligen bekräftelse om mottagande av anmälan och av den ska framgå behandlingstiden enligt 4 mom.

Enligt 2 mom. ska Finansinspektionen efter att ha fått den anmälan som avses i 7 § förbjuda leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster att förvärva ägarandel eller rösträtt enligt nämnda paragraf i situationer som avses i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 3 mom. föreslås det att Finansinspektionen när den fattar beslut enligt denna paragraf samtidigt kan bestämma en tidsfrist inom vilken det anmälda förvärvet ska genomföras.

I 4 mom. föreslås det att Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 2 mom. inom 60 vardagar från det att den i enlighet med 1 mom. har bekräftat mottagandet av en anmälan. Finansinspektionen kan under behandlingstiden, dock inte senare än den femtionde vardagen från och med att behandlingstiden inletts, skriftligt begära behövliga specificerade ytterligare uppgifter. Om ytterligare uppgifter begärs, avbryts behandlingstiden till dess att uppgifterna har lämnats in, dock för högst 20 vardagar eller, om den anmälningsskyldige har sitt säte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller den anmälningsskyldige är något annat kreditinstitut, värdepappersföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag, fondbolag eller leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster än ett sådant som har auktoriserats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, för högst 30 vardagar. Beslutet om förlängning av behandlingstiden ska utan dröjsmål delges den anmälningsskyldige.

I 5 mom. föreslås det att beslutet om att Finansinspektionen motsätter sig förvärvet ska delges den anmälningsskyldige senast den andra vardagen efter beslutet, utan att behandlingstiden överskrids. Om Finansinspektionen inte inom den behandlingstid som avses i denna paragraf har fattat ett beslut enligt 2 mom., anses den ha godkänt förvärvet.

4 kap **Sekretess- och dataskyddsbestämmelser**

9 §. Tystnadsplikt. I paragrafen föreskrivs det om tystnadsplikten på ett sätt som följer det man gått in för annanstans i regleringen av tjänsteleverantörer på finansmarknaden. Utgångspunkten för den så kallade banksekretessen är det att då en kund lämnar sina uppgifter till en leverantör av finansieringstjänster i utbyte mot den tjänst kunden skaffar, kan kunden lita på att utomstående inte får tillgång till uppgifterna. Som skydd är den så kallade banksekretessen mera omfattande än skyddet för personuppgifter och omfattar också uppgifter som juridiska personer inom ramen för kundrelationen lämnat till tjänsteleverantören. I bestämmelsen beaktas det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster kan ingå i en koncern. Det är möjligt att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ingår i en konsolideringsgrupp, sammanslutning av kreditinstitut eller ett finans- och försäkringskonglomerat. Leverantören kan samtidigt också ha auktorisation för verksamhet enligt någon annan unionsrätt.

10 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till myndigheter. I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, ett företag eller en sammanslutning som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster att till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna lämna ut de uppgifter som avses i 9 § för utredning av brott och till andra myndigheter som med stöd av lagen har rätt att få sådana uppgifter.

11 §. Annat utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. I paragrafen föreskrivs det endast om undantag från de nationella sekretessbestämmelserna. Av de föreslagna bestämmelserna framgår att dataskyddsförordningen alltid har företräde före nationell lagstiftning. Då uppgifter lämnas ut ska man alltid säkerställa att behandlingen och utlämnandet av personuppgifter sker i överensstämmelse med dataskyddsförordningen. I bestämmelserna preciseras för vilket användningsändamål uppgifter kan lämnas ut. I bestämmelserna tas det dessutom hänsyn till att det för formen på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i artikel 2.1 e i EU:s gräsrotsfinansiering inte angetts andra krav än att det är en juridisk person och att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster samtidigt också kan ha auktorisation för verksamhet enligt någon annan unionsrätt. Det är möjligt att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ingår i någon koncern, konsolideringsgrupp, sammanslutning eller finans- och försäkringskonglomerat.

I paragrafens 1 mom. föreslås det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och ett företag som hör till dess konsolideringsgrupp kan lämna ut de uppgifter som avses i 9 § till en enhet

som hör till samma koncern, konsolideringsgrupp, sammanslutning som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster och till en enhet som hör till ett finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om finans- och försäkringskonglomerat för kundservice och för annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt koncernens, konsolideringsgruppens, sammanslutningens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren av uppgifterna omfattas av den tystnadsplikt som föreskrivs i denna lag eller av en motsvarande tystnadsplikt. De uppgifter som avses i paragrafen är, när de gäller en fysisk person, personuppgifter. Då tillämpas på behandlingen av personuppgifter i första hand alltid dataskyddsförordningen och vid sidan av den dataskyddslagen. Det undantag som föreslås i momentet gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen. Det är fråga om behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och brott och är således känsliga personuppgifter. I dataskyddsförordningen ingår det inte bestämmelser specifikt om utlämnande av uppgifter, men bestämmelserna i den är tillämpliga också vid utlämnande av personuppgifter. Även om grundlagsutskottets tolkningspraxis i regel gäller myndigheternas rätt att lämna ut och få information vid utlämnade av sekretessbelagda och känsliga uppgifter är det ändå bra att även i andra situationer ange detaljerade och avgränsade bestämmelser om frågan. I detta syfte har utlämnandet av uppgifter i det föreslagna momentet begränsats till enheter som hör till samma koncern, konsolideringsgrupp, sammanslutning samt finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om finans- och försäkringskonglomerat. Dessutom har användningssyftet för de uppgifter som utlämnas begränsats i enlighet med etablerad praxis annanstans i lagstiftningen om finansieringstjänster så att det gäller kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring eller koncernens eller konsolideringsgruppens riskhantering. Bestämmelser om utlämnande av information får enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen anges nationellt om den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifterna är antingen den som avses i punkt 1 c (för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige) eller i punkt 1 e (för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning). Handlingsutrymmet när det gäller regleringen grundar sig på artikel 6.1 c. Enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen ska medlemsstaternas nationella rätt uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Enligt artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska alla uppgifter behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund.

I paragrafens 2 mom. föreslås ett annat undantag från tystnadsplikten. Enligt det får en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och ett företag som hör till samma konsolideringsgrupp som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster lämna ut sådana uppgifter ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundbetjäning och annan skötsel av kundförhållanden till företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, om den som tar emot uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Undantaget gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen. Principerna för behandling och utlämnade av personuppgifter beskrivs ovan i motiveringarna till 1 mom.

12 §. Anteckning om uppvisat straffregisterutdrag, återlämnande av utdraget och utdragets giltighetstid. I paragrafens 1 mom. ska det anges bestämmelser om anteckning om uppvisat straffregisterutdrag och om återlämnande av utdraget. Kravet enligt artikel 6.1 c och 6.3 i dataskyddsförordningen med avseende på leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters behov att behandla uppgifter ur straffregistret för de projektägare som avses i här grundar sig på unionsrätten, där syftet med behandlingen framgår. Det är fråga om en av skyddsmetoderna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning för att förhindra penningtvätt och finansieringen av terrorism. Enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen får behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och lagöverträdelse som innefattar brott eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder

enligt artikel 6.1 endast utföras under kontroll av en myndighet eller då behandling är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs. Kravet på proportionalitet med tanke på integritetsskyddet uppfylls i förslaget på så sätt att det för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster i samband med uppvisandet av straffregisterutdraget framgår endast uppgifter om sådana beslut som avses i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är behövliga för att uppfylla due diligence-kravet för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Andra skyddsmetoder som avses i artikel 10 i dataskyddsförordningen är enligt förslaget det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i handlingarna för en fysisk person som uppvisat ett straffregisterutdrag får göra anteckning endast om uppvisat straffregisterutdrag och utdragets datum så att den kan påvisa att den due diligence-plikt som avses i artikel 5 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är uppfyllt. Som skyddsmetod fungerar också det att det genom förslaget inte ges rätt att anteckna straffregisterutdragets innehåll i handlingar, att kopiera det och inte heller att bifoga det till handlingar som gäller den berörda personen. En skyddsmetod är dessutom att det utdrag som man begärt att uppvisas ska utan dröjsmål returneras till fysiska person som uppvisat det eller förstöras och det att uppgifter i straffregistret inte får röjas för andra än de som nödvändigtvis behöver dem.

Enligt 2 mom. får ett straffregisterutdrag som uppvisas på grundval av 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning inte vara äldre än sex månader, då det uppvisas för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster.

5 kap Tillsynsbefogenheter

I kapitlet föreskrivs det om sådana av Finansinspektionens tillsynsbefogenheter som speciellt hänför sig till tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. De vanligaste skyldigheterna införs som bestämmelser i lagen om Finansinspektionen eller så ska dess nuvarande bestämmelser preciseras. De tillsynsbefogenheter som avses i kapitlet är också tillämpliga för tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som överskrider tröskelvärdet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, eftersom de bestämmelser som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i tillämpliga delar också föreslås bli tillämpade på verksamheten för tjänsteleverantörerna i fråga.

13 §. Tillfälligt eller helt förbjuda erbjudanden om gräsrotsfinansiering. I paragrafens 1 mom. föreslås det att Finansinspektionen kan besluta att tillfälligt förbjuda ett erbjudande om gräsrotsfinansiering under högst tio på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts. I den finskspråkiga översättningen av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning används ordet ”työpäivä” och i den svenskspråkiga ”arbetsdag”. I förslaget har man dock för enhetlighetens skull i och med prospektförordningen gått in för uttrycket ”pankkipäivä” på finska och ”bankdag” på svenska i 17 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 2 mom. föreslås det att Finansinspektionen får förbjuda ett erbjudande om gräsrotsfinansiering, om det framkommer att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts eller det finns rimliga skäl att misstänka att den kan överträdas. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I paragrafens 3 mom. föreslås det att Finansinspektionen innan det beslut om tillfälligt förbud eller förbud som avses i 1 och 2 mom. meddelas ska bereda den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av att saken är brådskande eller av andra särskilda orsaker.

14 §. Förbud mot marknadsföringskommunikation. I paragrafen föreslås det att Finansinspektionen helt eller tillfälligt får förbjuda marknadsföringskommunikation, eller kräva att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster eller tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster upphör med eller tillfälligt drar in marknadsföringskommunikation under högst tio på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns rimliga skäl att tro att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 b i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I paragrafens 2 mom. föreslås det att Finansinspektionen innan det beslut om tillfälligt förbud eller förbud som avses i 1 mom. meddelas ska bereda den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av att saken är brådskande eller av andra särskilda orsaker.

15 §. Tillfällig indragning av eller förbud mot tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster. Enligt paragrafens 1 mom. får Finansinspektionen tillfälligt förbjuda eller kräva att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster tillfälligt drar in tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster under högst tio på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns rimliga skäl att tro att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 d i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Enligt 2 mom. får Finansinspektionen tillfälligt förbjuda eller kräva att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller den tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillfälligt drar in tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster, om det med beaktande av leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters ställning skulle skada investerarens intressen. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 h i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 3 mom. föreslås det att Finansinspektionen får förbjuda tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, om EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 e i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I paragrafen 4 mom. föreslås det att innan ett beslut om tillfälligt förbud, krav på tillfällig indragning eller förbud som avses i 1–3 mom. meddelas ska Finansinspektionen bereda den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av att saken är brådskande eller av andra särskilda orsaker.

16 §. Offentliggörande. I paragrafens 1 mom. föreslås det att Finansinspektionen får offentliggöra att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster inte iakttar sina skyldigheter. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 f i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I paragrafens 2 mom. föreslås det att Finansinspektionen innan det beslut om offentliggörande som avses i 1 mom. meddelas ska bereda den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av att saken är brådskande eller av andra särskilda orsaker.

17 §. Utlämnning av väsentlig information. I paragrafens 1 mom. föreslås det att Finansinspektionen för att säkerställa investerarskydd eller att marknaden fungerar störningsfritt får lämna ut eller kräva att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller den tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster lämnar ut all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster. Förslaget grundar sig på artikel 30.2 g i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 2 mom. föreslås det att Finansinspektionen innan det beslut om utlämning eller krav på utlämning som avses i 1 mom. meddelas ska bereda den som är föremål för beslutet tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av att saken är brådskande eller av andra särskilda orsaker.

18 §. Överlåtelse av kundavtal i samband med återkallelse av auktorisation. I paragrafen föreslås det att Finansinspektionen får överlåta gällande kundavtal till en annan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, som har auktorisation att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster i Finland, då den återkallar auktorisationen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i enlighet med artikel 17.1 första stycket c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. För en överlåtelse krävs det att kunderna och den mottagande leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ger sitt samtycke. Förfarandet för återkallelse av auktorisation innehåller behövliga förfaranden för hörande och därför är det inte behövligt att föreskriva om dem separat.

19 §. Förbuds- och rättelsebeslut samt vite. I paragrafens 1 mom. föreslås det att Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller en förordning eller ett beslut som antagits med stöd av det, utan att fortsätta eller upprepa ett sådant förfarande och samtidigt ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden. Befogenheterna har också betydelse i tillsynen över tillhandahållande av tjänster utan auktorisation. Förslaget grundar sig på artikel 39.2 b i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 2 mom. föreslås det att Finansinspektionen kan förena iakttagande av det förbud eller beslut som avses i 1 mom. med vite.

6 kap. Administrativa påföljder

20 §. Påföljdsavgift. Det föreslås att det i paragrafens 1 mom. ska föreskrivas om tillämpning av en påföljdsavgift enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen i de situationer som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. De föreslagna bestämmelserna om påföljdsavgift grundar sig på artikel 39 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Det föreslås att det i 2 mom. ska föreskrivas att de bestämmelser som avses i 40 § i lagen om Finansinspektionen också ska vara närmare bestämmelser i de förordningar och beslut som antagits av kommissionen med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om de bestämmelser som avses i 1 mom. Det är behövligt att till bestämmelsen foga bestämmelserna i de förordningar och beslut som antagits med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som preciserar förordningen, eftersom förordningen i fråga innehåller flera bemyndiganden för kommissionen att anta lagstiftning som preciserar förordningen. När det gäller förslaget är det närmast fråga om förtydligande och preciserande lagstiftning, eftersom man som överträdelse av en bestämmelse i lagen eller i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i princip även ska betrakta en överträdelse av de närmare bestämmelser som utfärdats eller antagits med stöd av bestämmelsen i fråga.

I 3 mom. föreslås att det föreskrivs om att påföljdsavgift inte med stöd av 1 mom. 25 punkten får påföras någon annan än Finansinspektionens tillsynsobjekt eller annan person, som är skyldig att iakttä denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Det föreslås dessutom att där ska föreskrivas om de begränsningar som gäller skyddet mot självinkriminering. På grund av skyddet mot självinkriminering föreslås det att tillämpningsområdet för den bestämmelse om påföljdsavgift som avses i momentet ska begränsas endast till sådana överträdelser av bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att få uppgifter och granskningsrätt, där det inte är fråga om brottsmisstankar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till denna del befintliga bestäm-

melser om att förena med vite i 33 a § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen och bestämmelserna i 15 kap. 2 § 9 mom. i lagen om investeringstjänster. Europeiska unionens domstol har i sin senaste praxis meddelat en dom¹⁰ i målet C-481/19 angående begäran om förhandsavgörande som gäller rätten att tåga och att inte vittna mot sig själv och den ska beaktas vid tillämpningen av bestämmelsen. Enligt domen i fråga kan den behöriga myndigheten i enlighet med rätten att tåga inte vidta sanktionsåtgärder mot en fysisk person med anledning av personens vägran att, till den denna myndighet, lämna svar av vilka det kan framgå att personen är ansvarig för en överträdelse som straffas med en administrativ sanktion av straffrättslig karaktär eller att personen har straffrättsligt ansvar.

21 §. Påförande och verkställighet av administrativa påföljder. Paragrafen ska innehålla en informativ hänvisningsbestämmelse till lagen om Finansinspektionen i vars 4 kap. det föreskrivs om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder och till kapitel VII i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning där det föreskrivs om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder.

7 kap. Straffbestämmelser

22 §. Gräsrotsfinansieringsbrott. Enligt artikel 12.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och 4 § 2 mom. i denna lag krävs auktorisation för att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster. I paragrafen föreslås det att tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster utan auktorisation ska vara en straffbar gärning. Det är fråga om olovligt tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster också i en situation som avses i artikel 13.2 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, där verksamhet bedrivs i större omfattning än den beviljade auktorisationen medger utan att för det lämna in en lämplig begäran om utvidgning av auktorisationen. En motsvarande situation är det också fråga då tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster fortsätter i strid med ett beslut om återkallelse av verksamhetstillstånd enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen och begränsning av verksamheten enligt 27 § i lagen om Finansinspektionen. För att säkerställa ett exakt och noggrant avgränsat förslag görs det i paragrafen en hänvisning till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, till denna lag och till vissa bestämmelser i lagen om Finansinspektionen så att det för bestämmelser som innehåller olika typer av skyldigheter inte finns några oklarheter om vilken del av bestämmelsen som avses. Straffskalan följer praxisen annanstans i lagstiftningen om tillhandahållande av finansieringstjänster och motsvarande straffbestämmelser i den nuvarande lagen om gräsrotsfinansiering. En straffbestämmelse behövs för att upprätthålla och trygga det allmänna förtroendet för finansmarknaden. En straffrättslig påföljd kan anses effektivisera auktorisationstillsynen och förebygga tillhandahållande av tjänster utan auktorisation. Straffbeläggning är ett vägande samhälleligt behov och därför kan en straffrättslig påföljd anses nödvändig i situationer som avses i propositionen. Enligt 39.1 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning får medlemsstaterna besluta att inte fastställa regler för administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder för överträdelser som är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt. Precis som annanstans i den nationella regleringen av finansieringstjänster riktas straffrättsliga påföljder för ett gräsrotsfinansieringsbrott endast mot fysiska personer. En påföljd för juridiska personers handlingar och försummelser, är enligt det ovan föreslagna 20 § 1 mom. administrativa sanktioner till följd av olovligt tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

23 §. Brott mot tystnadsplikt. Det föreslås att det i paragrafen föreskrivs att det för brott mot tystnadsplikten döms till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff

¹⁰ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=237202&mode=lst&pageIndex=1&dir=&occ=first&part=1&text=&doclang=SV&cid=541985>

för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelsen motsvarar praxisen annanstans i lagstiftningen om leverantörer av finansieringstjänster och bestämmelserna om brott mot tystnadsplikten i lagen om gräsrotsfinansiering.

8 kap. **Ansvar för informationen i ett investeringsfaktablad och skadeståndsskyldighet**

24 §. *Ansvar för informationen i ett investeringsfaktablad.* I paragrafen föreslås det att projektägaren ansvarar för informationen i det investeringsfaktablad som avses i artikel 23 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Genom bestämmelsen genomförs artikel 23.9 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

25 §. *Ansvar för informationen som lämnats på plattformsnivå om ett investeringsfaktablad.* I paragrafen föreslås det att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ansvarar för informationen som lämnas på plattformsnivå i det investeringsfaktablad som avses i artikel 24 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Genom bestämmelsen genomförs artikel 24.4 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

26 §. *Skadeståndsskyldighet.* I paragrafens 1 mom. föreslås det att projektägare är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat investeraren genom vilseledande eller felaktig information i det investeringsfaktablad som avses i artikel 23 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller genom att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska finansiera gräsrotsfinansieringsprojektet utelämnas ur investeringsfaktabladet. Genom bestämmelsen genomförs artikel 23.10 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I 2 mom. föreslås det att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat investeraren genom vilseledande eller felaktig information i det investeringsfaktablad som avses i artikel 24 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller genom att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska investera genom individuell portföljförvaltning av lån utelämnas ur investeringsfaktabladet. Genom bestämmelsen genomförs artikel 24.5 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

I paragrafens 3 mom. föreslås det att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldiga att ersätta andra skador än de som avses i 1 och 2 mom. som de uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat kunder till leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster eller andra personer genom att förfara i strid med denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den. Bestämmelsen motsvarar för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster den princip som man gått in för i 16 § 1 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering. Hänvisningen till denna lag och till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och till de förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den följer samma grad av detaljrikedom som man gått in för i motsvarande situationer annanstans i regleringen av finansieringstjänster. Bestämmelser om skadeståndsskyldigheten för projektägare ingår i paragrafens 1 mom. Trots att skadeståndsskyldigheten i 1 mom. gäller endast en projektägare, kan en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster bli ersättningsskyldig enligt 3 mom., om leverantören inte har uppfyllt skyldigheterna enligt artikel 23.11 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att införa lämpliga förfaranden för att verifiera fullständigheten, korrektheten och tydligheten i informationen i investeringsfaktabladet eller har försummat att tillämpa dem på det sätt som krävs enligt artikel 23, eftersom kraven på lämpliga förfaranden enligt artikel 23.11 ska betraktas som det förfarande som avses i artikel 4.1.

I 4 mom. föreslås det att en verkställande direktör för, medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i och en ansvarig bolagsman i leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldiga att ersätta skada, som de i sin uppgift uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakat leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller en aktieägare eller en annan person genom överträdelse av artikel 4.1–4.3 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. I 16 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering innehåller en bestämmelse om skadeståndsansvaret för ledningen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, men den har ett mera begränsat tillämpningsområde än det som föreslås och omfattar endast försummelse av förpliktelser som gäller mottagning, förvaring och hantering av kundmedel och skada till följd av det. Enligt förslaget omfattar ansvaret för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster allmänt förpliktelser om organisering av verksamheten. Ansvaret uppkommer vid försummelse av skyldigheterna enligt artikel 4.1–4.3 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Till sitt innehåll och hänvisningssätt är bestämmelsen jämförbar med motsvarande bestämmelse i lagen om investeringstjänster, vilket talar för att de tjänster som tillhandahålls antingen är identiska eller likartade. Dessutom talar kundkretsens karaktär i form av små och medelstora företag eller fysiska personer som söker finansiering och på investerarsidan allt fler hushåll och privatpersoner för att bevara oaktsamhetspresumtionen också i den nya lagen och utvidga den i föreslagen omfattning. Bestämmelsen innehåller en skyldighet att fastställa lämpliga riktlinjer och förfaranden för att säkerställa en effektiv och ansvarsfull ledning och övervaka genomförandet av dem. Bestämmelsen kompletteras av de skyldigheter som åläggs annanstans i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om införande av olika förfaranden, som är en del av den helhet som avses i artikel 4 och således också av det skadeståndsansvar som avses här. Ett sådant förfarande är till exempel artikel 23.11 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, som det finns exempel på i det föreslagna 3 mom. ovan. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. En leverantör av gräsrotsfinansiering ska enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning vara en juridisk person. I momentet avses med annan person således till exempel också olika medlemmar i juridiska personer, såsom medlemmar i andelslag eller andra ägande parter, såsom bolagsmän i personbolag.

I 5 mom. föreslås en informativ hänvisning till skadeståndslagen om jämkning av skadestånd och om fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga.

9 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

27 §. Ikraftträdande. Enligt förslaget ska denna lag träda i kraft den 2021. Lagen om gräsrotsfinansiering upphävs vid ikraftträdandet av denna lag.

28 §. Övergångsbestämmelser. I paragrafens 1 mom. föreslås en övergångsbestämmelse, enligt vilken den upphävda gräsrotsfinansieringslagen under övergångsperioden enligt artikel 48.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillämpas på sådana leverantörer av gräsrotsfinansiering som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster i enlighet med nationell lagstiftning. Enligt den får leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning fortsätta att i enlighet med tillämplig nationell rätt tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s gräsrotsfinansieringsförordning till och med den 10 november 2022 eller fram till dess att de beviljas en auktorisation som avses i artikel 12 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, beroende på vilket som inträffar först. Dessutom föreslås det att övergångsperioden i fråga också ska tillämpas på tjänsteleverantörens andra lånebaserade gräsrotsfinansiering. På så sätt kan nuvarande tjänsteleverantörer fortsätta sin verksamhet enligt lagen om gräsrotsfinansiering i den omfattning som avses där genom att iakttä skyldigheterna i nuvarande lagstiftning i enlighet med enhetliga övergångsbestämmelser. Så länge som lagen om gräsrotsfinansiering är tillämplig på en tjänsteleverantör och på en tjänst som leverantören tillhandahåller, ska också

finansministeriets förordning om innehållet i och strukturen hos informationsskyldigheten för mottagare av gräsrotsfinansiering (1045/2016) tillämpas. Förordningen i fråga upphävs annars i samband med det föreslagna upphävandet av lagen om gräsrotsfinansiering.

7.2 Lag om ändring av 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster

2 kap Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

3 a §. *Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument.* I paragrafen föreslås en ändring, genom vilken hänvisningen stryks till lagen om gräsrotsfinansiering som föreslås bli upphävd. I fortsättningen ska det föreskrivas om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

7.3 Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen

4 §. *Tillsynsobjekt.* Det föreslås att det till 2 mom. i paragrafen fogas en ny 16 punkt, enligt vilken leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster anges som tillsynsobjekt för Finansinspektionen. Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska i fortsättningen ansöka om auktorisation och till följd av det ändrar deras karaktär från andra finansmarknadsaktörer till tillsynsobjekt. I den nya punkten i momentet föreslås en hänvisning till 3 § 1 punkten i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster i stället för till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, därför att definitionen av en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i punkten i fråga omfattar både en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som tillhandahåller annan lånebaserad gräsrotsfinansiering i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

5 §. *Andra finansmarknadsaktörer.* I paragrafens 29 punkt anges förmedlare av gräsrotsfinansiering som andra finansmarknadsaktörer. Då leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster föreslås vara tillsynsobjekt enligt 4 §, föreslås det att 29 punkten ändras så att som andra finansmarknadsaktörer anges projektägare enligt 3 § 2 punkten i föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och en tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 punkten. Det är behövligt att ange projektägare och tredje parter som andra finansmarknadsaktörer, för att kunna säkerställa Finansinspektionens rätt till upplysningar och andra tillsynsbefogenheter, såsom att ålägga administrativa påföljder och genomföra andra administrativa åtgärder när det gäller alla leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, de som söker finansiering genom dem och för utkontrakterad verksamhet. Genom bestämmelsen genomförs också till denna del bestämmelserna i artiklarna 30 och 39 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Enligt artikel 30.1 b i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska den behöriga myndigheten ha befogenhet att kräva att revisorer hos leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster, och hos tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, tillhandahåller information, vilket kan genomföras genom att tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster anges som finansmarknadsaktörer och då är 19 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är tillämpligt på en revisor hos en sådan tredje part. Dessutom ska enligt artikel 30.2 b, f, g och h de tillsynsbefogenheter som avses där på det sätt som avses i artikeln även kunna utövas av tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Enligt artikel 39 om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder krävs det att administrativa sanktioner och andra

administrativa åtgärder kan tillämpas på överträdelser av artikel 23.2–23.13. Enligt artikel 23.2 om investeringsfaktabladet utarbetar projektägaren investeringsfaktabladet och enligt punkt 9 ska projektägaren eller dess förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan göras ansvariga för den information som ges i ett investeringsfaktablad. I fråga om det civilrättsliga ansvaret anges minimikraven i punkt 10. I 24 § i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster har projektägaren det ansvar som avses i punkt 9. För att Finansinspektionen ska ha befogenheter att ge administrativa påföljder eller vidta andra administrativa åtgärder ska projektägare anges som andra finansmarknadsaktörer.

20 a §. Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom., enligt vilket Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna har rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om gräsrotsfinansieringsbrott enligt 22 § i lagen tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 31 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet. I paragrafen föreslås ett nytt 10 mom., enligt vilket Finansinspektionen permanent kan förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller medlem, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra till den högsta ledningen för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, om personen i fråga brutit mot de bestämmelser som nämns i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. I 6 § i förvaltningslagen ingår ett krav på proportionalitet och således också vid behov ett mildare förbud. Förslaget grundar sig på artikel 39.2 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

38 §. Ordningsavgift. Det föreslås att hänvisningen till lagen om gräsrotsfinansiering stryks i paragrafens 1 mom. 2 punkten samtidigt som det föreslås att lagen om gräsrotsfinansiering upphävs. I fortsättningen är bestämmelserna om ordningsavgift inte tillämpliga på leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster.

40 §. Påföljdsavgift. I paragrafens 1 mom. föreslås en ändring, genom vilken hänvisningen till lagen om gräsrotsfinansiering ersätts med en hänvisning till 20 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

41 §. Påförande av påföljdsavgift. I paragrafens 3 mom. föreslås en ändring, som grundar sig på skyldigheten enligt artikel 40.1 h i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att vid påförande av påföljdsavgift ta hänsyn till överträdelsernas inverkan på investerarens intressen.

41 a §. Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall. I paragrafen föreslås ett nytt 7 mom., enligt vilket om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse eller försummelse av bestämmelserna som nämns i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst fem procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst 500 000 euro. Bestämmelsen grundar sig på artikel 39.2 d–f i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Till följd av förslaget blir nuvarande 7–15 mom. 8–16 mom. Det föreslås att bestämmelsen placeras före nuvarande 7 mom., eftersom 7 mom. innehåller en bestämmelse enligt artikel 39.2 d i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om den vinning som erhållits genom överträdelsen av en motsvarande bestämmelse och beloppet på vinningen.

I paragrafens nya 13 och 15 mom. föreslås det tekniska ändringar, med anledning av den nya ordningen på momenten.

44 a §. *Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut.* Det föreslås en komplettering av paragrafens 1 mom. 3 punkten på grundval av 43.1 första stycket i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning så att de sammanställda uppgifterna för varje år också omfattar genomförda brottsutredningar som anonymiserats och ålagda straffrättsliga påföljder.

53 §. *Vägran att delta i tillsynssamarbete.* I paragrafens 1 mom. 4 punkten föreslås en kompletterande ändring, enligt vilken Finansinspektionen får vägra samarbete även om det sannolikt kan inverka negativt på en brottsutredning. Förslaget grundar sig på artikel 31.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

71 b §. *Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen.* I paragrafen föreslås en ändring, genom vilken hänvisningen till marknadsmissbruksförordningen stryks som onödig. Förordningen i fråga liksom också EU:s gräsrotsfinansieringsförordning utgör de bestämmelserna om finansmarknaden som avses i 71 a § i lagen om Finansinspektionen.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Övergångsbestämmelse. I lagen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken det på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillämpas den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Övergångsbestämmelsen gäller den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den gäller också annan lånebaserad gräsrotsfinansiering då det är fråga om en tjänsteleverantör som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är berättigad till förordningens övergångsperiod.

7.4 Lagen om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

1 §. *Avgiftsskyldiga.* Paragrafens 1 mom. 20 punkten ska ändras så att en förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering till följd av den upphävningen av den nya lagen om gräsrotsfinansiering ändras till leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Definitionen omfattar både en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och sådan lånebaserad verksamhet som är jämförbar med verksamhet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och där det tröskelvärde som avses i nämnda förordning överskrids.

4 §. *Proportionell tillsynsavgift.* Till paragrafens 1 mom. fogas leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som avgiftsskyldiga för den proportionella tillsynsavgiften. Omsättningen för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster utgör avgiftsgrund för den proportionella tillsynsavgiften och avgiftsbeloppet är 0,1 procent av avgiftsgrunden. I momentet har det dessutom gjorts lagtekniska korrigeringar.

5 §. *Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift.* Till paragrafens 1 mom. fogas leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster så att de omfattas av den grundavgift som avses där. Beloppet av grundavgiften ska vara 2 140 euro. I momentet har det dessutom gjorts lagtekniska korrigeringar.

6 §. *Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga.* Paragrafens 1 mom. ska ändras så att avgiftsskyldigheten för förmedlare av gräsrotsfinansiering stryks på grund av att den föreslagna upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering. I momentet har det dessutom gjorts lagtekniska korrigeringar.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Övergångsbestämmelse. I lagen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken det på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillämpas den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Övergångsbestämmelsen gäller den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den gäller också annan lånebaserad gräsrotsfinansiering då det är fråga om en tjänsteleverantör som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är berättigad till förordningens övergångsperiod.

7.5 Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

1 kap Allmänna bestämmelser

2 §. *Tillämpningsområde.* Tillämpningsområdet för paragrafens 1 mom. ändras till följd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och där upphävs 7 punkten. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning utelämnar de leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som omfattas av dess tillämpningsområde i tillämpningsområdet för direktivet (EU) 2015/849. Till följd av upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering finns det inte längre ett behov av att i 7 punkten ange förmedlare av gräsrotsfinansiering i lagens tillämpningsområde. Det gör en ändring i 1 mom. 1 punkten underpunkt a så att tillhandahållare av gräsrotsfinansieringstjänster fogas till Finansinspektionens förteckning över auktoriserade tillsynsobjekt, på vilka lagen inte tillämpas. För likvärdig behandling är också ändamålsenligt att begränsa lagens tillämpningsområde så att det inte omfattar sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärdet enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. På sådana tjänsteleverantörer tillämpas andra skyddsmetoder som framgår i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Övergångsbestämmelse. I lagen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken det på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillämpas den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Övergångsbestämmelsen gäller den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den gäller också annan lånebaserad gräsrotsfinansiering då det är fråga om en tjänsteleverantör som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är berättigad till förordningens övergångsperiod.

7.6 Lag om ändring av 6 § i straffregisterlagen

6 §. I paragrafen föreslås *ett nytt 6 mom.*, där det anges bestämmelser om fysiska personers rätt att få ett straffregisterutdrag om sig själv för att få de bevis som hänför sig till due diligencekraven för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Med anledning av att det nya 6 mom. blir nuvarande 6–8 mom. 7–9 mom. och i det nya 7 mom. görs lagtekniska korrigeringar av hänvisningarna till de föregående momenten.

Det straffregisterutdrag som avses i förslaget lämnas endast ut och sänds till en person som är berättigad att få det. Vid begäran om straffregisterutdrag ska uppges det ändamål för vilket det behövs. I straffregisterutdraget ska enligt 7 § 2 mom. i straffregisterlagen antecknas för vilket ändamål det har getts. Syftet med bestämmelserna är att bidra till att utdraget inte används för något annat ändamål än för vilket det har getts. Genom detta förfarande tryggas rätten till integritet för projektägaren, som är en fysisk person.

Enligt förslaget ska i utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka en fysisk person har dömts för olovligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral som avses i 8 kap. 11 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, olovligt bedrivande av verksamhet som central motpart enligt 8 kap. 12 § i lagen om värdeandelssystemet, kreditgivarbrott enligt 19 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, brott vid förmedling av person-till-person-lån enligt 19 § 2 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, ombudsarbrott enligt 22 § i lagen om ombud för obligationsinnehavare, gräsrotsfinansieringsbrott enligt den föreslagna 22 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, olovligt ordnande av handel med finansiella instrument enligt 13 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, hypoteksbanksbrott enligt 32 § i lagen om hypoteksbanksverksamhet, fastighetsfundsarbrott enligt 25 § i lagen om fastighetsfonder, kreditinstitutsbrott enligt 21 kap. 2 § i kreditinstitutlagen, brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel enligt 21 kap. 3 § i kreditinstitutlagen, betalningsinstitutsbrott enligt 49 § i lagen om betalningsinstitut, aktiebolagsbrott enligt 25 kap. 1 § i aktiebolagslagen, andelsslagsbrott enligt 27 kap. 1 § i lagen om andelslag, pantlånebrott enligt 37 § 1 mom. i lagen om pantlåneinrättningar, registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen, brott mot näringsförbud enligt 16 kap. 11 §, givande av muta enligt 16 kap. 13 §, grovt givande av muta enligt 16 kap. 14 §, givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 a §, grovt givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 b §, förskingring enligt 28 kap. 4 §, grov förskingring enligt 28 kap. 5 §, skattebedrägeri enligt 29 kap. 1 §, grovt skattebedrägeri enligt 29 kap. 2 §, skatteförseelse enligt 29 kap. 4 §, arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 a §, grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 b §, olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri enligt 29 kap. 4 c §, subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 5 §, grovt subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 6 §, subventionsmissbruk enligt 29 kap. 7 §, grovt subventionsmissbruk enligt 29 kap. 7 a §, marknadsföringsbrott enligt 30 kap. 1 §, konkurrensbrott enligt 30 kap. 2 §, konsumentkreditbrott enligt 30 kap. 3 §, givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 §, grovt givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 a §, tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 §, grovt tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 a §, bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 §, grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a §, bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 10 §, revisionsbrott enligt 30 kap. 10 a §, häleri enligt 32 kap. 1 §, grovt häleri enligt 32 kap. 2 §, yrkesmässigt häleri enligt 32 kap. 3 §, häleri av oaktsamhet enligt 32 kap. 4 §, penningtvätt enligt 32 kap. 6 §, grov penningtvätt enligt 32 kap. 7 §, stämpling till grov penningtvätt enligt 32 kap. 8 §, penningtvätt av oaktsamhet enligt 32 kap. 9 §, finansiering av ett terroristbrott enligt 34 a kap. 5 §, finansiering av en terrorist enligt 34 a kap. 5 a §, finansiering av en terroristgrupp enligt 34 a kap. 5 b §, bedrägeri enligt 36 kap. 1 §, grovt bedrägeri enligt 36 kap. 2 §, försäkringsbedrägeri enligt 36 kap. 4 §, missbruk av förtroendeställning enligt 36 kap. 5 §, penningförfalskning enligt 37 kap. 1 §, grov penningförfalskning enligt 37 kap. 2 §, lindrig penningförfalskning enligt 37 kap. 3 §, förberedelse till penningförfalskning enligt 37 kap. 4 §, användning av falska pengar enligt 37 kap. 5 §, innehav av falska pengar enligt 37 kap. 6 §, spridning av penningimitation enligt 37 kap. 7 §, betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 8 §, grovt betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 9 §, förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 11 §, sekretessbrott enligt 38 kap. 1 §, oredlighet som gäldenär enligt 39 kap. 1 §, grov oredlighet som gäldenär enligt 39 kap. 1 a §, gäldenärsbedrägeri enligt 39 kap. 2 §, grovt gäldenärsbedrägeri enligt 39 kap. 3 §, gäldenärssvek enligt 39 kap. 4 §, gynnande av borgenär enligt 39 kap. 6 §, tagande av muta enligt 40 kap. 1 §, grovt tagande av muta enligt 40

kap. 2 §, mutförseelse enligt 40 kap. 3 §, tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 §, grovt tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 a §, missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot enligt 40 kap. 8 a §, grovt missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot enligt 40 kap. 8 b §, värdepappersmarknadsbrott enligt 51 kap. i strafflagen, investeringstjänstbrott enligt 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel enligt 16 kap. 4 § i lagen om investeringstjänster, placeringsfonds-brott enligt 27 kap. 4 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder, sparbanksbrott enligt 127 § i sparbankslagen och för AIF-brott enligt 22 kap. 5 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka han eller hon med stöd av bestämmelser som har gällt före ikraftträdandet av de ovannämnda bestämmelserna har dömts för ett brott som motsvarar en gärning som nämns ovan.

7.7 Lag om ändring av 2 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen

2 kap. Bildande av försäkringsbolag och koncession

16 §. Bedrivande av anknytande verksamhet. Det föreslås en teknisk ändring av paragrafens 1 mom. 2 a-punkt till följd av upphävandet av lagen om gräsrotsfinansiering, ikraftträdandet av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Konsekvensen av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är att ombudsverksamheten begränsas av förbudet enligt artikel 3.3 i förordningen att betala eller motta någon ersättning, rabatt eller icke-monetär förmån för att styra order från investerare till ett särskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering på sin plattform för gräsrotsfinansiering eller till ett särskilt erbjudande om gräsrotsfinansiering på en tredje parts plattform för gräsrotsfinansiering.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Övergångsbestämmelse. I lagen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken det på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillämpas den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Övergångsbestämmelsen gäller den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den gäller också annan lånebaserad gräsrotsfinansiering då det är fråga om en tjänsteleverantör som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är berättigad till förordningens övergångsperiod.

7.8 Lag om ändring av lagen om ombud för obligationsinnehavare

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafens 3 mom. föreslås en teknisk ändring på grund av den föreslagna upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering och den nya lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som föreslås bli utfärdad. Syftet är att förmedlare av gräsrotsfinansiering ska kunna fortsätta som ombud för obligationsinnehavare precis som nu även i fortsättningen och att tillämpningsområdet omfattar både lånebaserad gräsrotsfinansiering enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och annan lånebaserad gräsrotsfinansiering enligt 1 § 1 mom. 2 punkten i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Det är fråga om sådan verksamhet i enlighet med nationell rätt som avses i artikel 12.13 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som enligt artikel 14.2 f ska anges i registret över leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och i en eventuell anmälan i enlighet med artikel 18.

15 §. Registreringsskyldighet och registeranmälan. I paragrafens 2 mom. föreslås en teknisk ändring på grund av den föreslagna upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering och den nya

föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Registreringsskyldigheten har motiverats bland annat med synpunkter som gäller investerarskyddet. Gräsrotsfinansiering är i typiska fall verksamhet, där investerarna är konsumenter, som inte har någon faktisk möjlighet att påverka innehållet i ombudsavtalet. Därför är det fortfarande ändamålsenligt att de ombud som används inom lånebaserad gräsrotsfinansiering är registreringsskyldiga.

16 §. Undantag från registreringsskyldigheten. I paragrafens 1 mom. föreslås en teknisk ändring på grund av den föreslagna upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering och den nya föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och terminologiska ändringar i anknytning till det.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Övergångsbestämmelse. I lagen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken det på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillämpas den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Övergångsbestämmelsen gäller den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den gäller också annan lånebaserad gräsrotsfinansiering då det är fråga om en tjänsteleverantör som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är berättigad till förordningens övergångsperiod.

7.9 Lag om ändring av 1 § i lagen om penninginsamlingar

1 §. Tillämpningsområde. I lagens tillämpningsområde föreslås en teknisk ändring på grund av den föreslagna upphävningen av lagen om gräsrotsfinansiering och den nya lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Utanför lagens tillämpningsområde faller i fortsättningen i stället för den verksamhet som förmedlare av gräsrotsfinansiering enligt lagen om gräsrotsfinansiering de gräsrotsfinansieringstjänster som avses i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Övergångsbestämmelse. I lagen föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken det på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillämpas den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Övergångsbestämmelsen gäller den verksamhet som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den gäller också annan lånebaserad gräsrotsfinansiering då det är fråga om en tjänsteleverantör som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som är berättigad till förordningens övergångsperiod.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

I propositionen föreslås inga bestämmelser på lägre nivå än lag.

9 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. De nationella lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som EU:s gräsrotsfinansieringsförordning förutsätter, inklusive eventuella straffrättsliga bestämmelser skulle ha sätts i kraft så att de kunde ha meddelats till kommissionen och ESMA senast den 10 november 2021, då EU:s gräsrotsfinansieringsförordning började tillämpas.

Övergångsbestämmelsen i 28 § i lagförslag 1 i propositionen hänför sig till övergångsbestämmelsen i artikel 48.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, enligt vilken leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster får fortsätta att i enlighet med tillämplig nationell rätt tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde fram till dess att de beviljas en auktorisation som avses i artikel 12 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller till och med den 10 november 2022, beroende på vilket som inträffar först. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning omfattar endast delvis den lånebaserade gräsrotsfinansiering som ingår i tillämpningsområdet för lagen om gräsrotsfinansiering. Eftersom det är möjligt att förmedlare av gräsrotsfinansiering under övergångsperioden tillhandahåller lånebaserad gräsrotsfinansiering också genom att överskrida det tröskelvärde som avses i artikel 1.2 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning är det för att säkerställa enhetlig reglering för båda funktionerna ändamålsenligt att kunna ansöka om auktorisation samtidigt. Därför är det motiverat att föreskriva om en enhetlig övergångsperiod också för lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärdet.

I lagförslag 3, 4, 5, 7, 8 och 9 i propositionen ingår ändringsförslag, som har konsekvenser för förmedlarna av gräsrotsfinansierings rätt att utnyttja övergångsbestämmelsen om tillämpning av nationell lagstiftning enligt artikel 48.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. För att säkerställa rättigheterna med avseende på övergångsbestämmelsen i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska i alla de ovan nämnda lagförslagen inkluderas en övergångsbestämmelse som hänvisar till övergångsbestämmelsen i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Enligt den tillämpas på en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i övergångsbestämmelsen i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster den övergångsperiod som anges i den nämnda paragrafen för bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av respektive ovan nämnda lag.

10 Verkställighet och uppföljning

Före den 10 november 2023 ska kommissionen förelägga Europaparlamentet och rådet den rapport som avses i artikel 45 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning om tillämpningen av förordningen, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

Vid justitieministeriet pågår arbetet med att bereda implementeringen av direktivet om skydd för visselblåsare. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ändrar direktivet i fråga genom att foga gräsrotsfinansieringsförordningen till den grupp av unionsbestämmelser, för vilka rapportering om överträdelse omfattas av direktivet. En medlemsstat är skyldig att senast den 17 december 2021 sätta i kraft de nationella bestämmelser som iakttagande av direktivet om skydd för visselblåsare kräver. Gräsrotsfinansieringsförordningen kräver i sin tur att tillägget till direktivet genomförs nationellt senast den 10 november 2021 eller senast vid den tidpunkt som krävs enligt direktivet om skydd för visselblåsare, om den infaller senare. Justitieministeriet beaktar de ändringar som direktivet om skydd för visselblåsare medför i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning i samband med ikraftsättandet av direktivet i fråga.

I behandlingen av denna regeringsproposition ska det också tas hänsyn till regeringens proposition till riksdagen med förslag till en reform av lagstiftningen om säkerställda obligationer (RP 203/2021 rd). I propositionen föreslås en ändring av 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. Denna ändring avses träda i kraft så snart som möjligt.

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen har inget samband med budgetpropositionen.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Betydelsefullt på det sätt som avses i grundlagen är att det i förslaget långt är fråga om genomförandeåtgärder för Europeiska unionens förordning. EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller jämförelsevis lite nationellt spelrum och när det används ska det tas hänsyn till kraven som följer av de grundläggande och mänskliga rättigheterna på det sätt som grundlagsutskottet kräver. Spelrummet begränsas särskilt av kommissionens omfattande och detaljerade lagstiftning som antas med stöd av förordningen och preciserar den.

Lagen om Finansinspektionen har flera gånger bedömts av grundlagsutskottet. De påföljdsbefogenheter och andra befogenheter som Finansinspektionen får enligt lagförslaget är inte nämnvärt av nytt slag varken till sitt innehåll eller sin karaktär.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning tillåter medlemsstaterna att föreskriva om sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som överskrider det tröskelvärde som anges i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och därför inte omfattas av tillämpningsområdet för EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Dessutom är det möjligt att på nationell nivå ge leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster rätt att också ägna sig åt annan verksamhet, så att leverantörerna av gräsrotsfinansieringstjänster kan erbjuda sina kunder ett brett utbud av tjänster. Man är tvungen att göra en gränsdragning för omfattningen av sådan verksamhet i förhållandet mellan EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och annan unionsrätt där olika branscher regleras och till nationell rätt. Enligt artikel 12.13 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska det finnas bestämmelser om den verksamhet som en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster får bedriva som annan verksamhet i unionsrätten eller i nationell rätt. I förslaget har det ovan nämnda nationella spelrummet införts både för lånebaserade gräsrotsfinansiering som överskrider tröskelvärdet i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och för annan tillåten verksamhet. Detta framgår så att det i 1 §, 3 § och 4 § 2 mom. i lagförslag 1 föreslås att en enhetlig reglering med verksamhet som omfattas av tröskelvärde och auktorisationsplikt också ska tillämpas på lånebaserade gräsrotsfinansieringstjänster som överskrider tröskelvärde. För närvarande tillämpas enhetliga bestämmelser enligt lagen om gräsrotsfinansiering på all förmedling av lånebaserad gräsrotsfinansiering oberoende finansieringsomgångens storlek. Dessutom föreslås i lagförslag 1 en begränsning av leverantörerna av gräsrotsfinansieringstjänsters andra verksamhet.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning lämnar i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism i direktivet (EU) 2015/849 leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster utanför förteckningen över anmälningsskyldiga. Däremot föreskriver den om skyddsmetoder bland annat i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Enligt den ska leverantören av gräsrotsfinansiering för att uppfylla due diligence-kraven klarlägga att projektägaren inte förekommer i något belastningsregister med avseende på överträdelser av de bestämmelser som avses i artikel 5.2 a. Projektägaren kan också vara en fysisk person, som via plattformen söker finansiering med syfte att finansiera företaget. Eftersom en fysisk person inte kan få ett straffregisterutdrag om sig själv förutom i de situationer, där det särskilt föreskrivs om det, föreslås i lagförslag 6 en sådan rättighet för gärningar som avses i artikel 5.2 a och skyddsmetoder som hänför sig till det. Dessutom i 12 § i lagförslag 1 föreslås förfaringssätt och lämpliga skyddsmetoder vid uppvisande av straffregisterutdrag för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster.

12.1 Egendomsskydd och näringsfrihet

Permanent förbud att verka i ledningen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster.

Enligt det nya 28 § 10 mom. i lagförslag 3 i propositionen kan Finansinspektionen permanent förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller medlem, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra till den högsta ledningen för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, om personen i fråga brutit mot de bestämmelser som avses i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i den föreslagna lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Bestämmelsen grundar sig på artikel 39.2 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Den föreslagna befogenheten för Finansinspektionen är relevant för den näringsfrihet och rätt att fritt utöva ett yrke som anges i 18 § 1 mom. i grundlagen. Befogenheten grundar sig dock på EU-förordningen och den är till karaktären inte ny och avviker inte från Finansinspektionens befogenheter som det föreskrivs om redan nu i paragrafen. Förbudet kan gälla endast vid vissa ledningsuppgifter hos tjänsteleverantören och det kan meddelas endast när det gäller överträdelser eller försummelser av bestämmelser som avses i momentet. Grundlagsutskottet har inte ansett befogenheter likt de som behandlats ovan problematiska med tanke på grundlagen (exempelvis GrUU 28/2008 rd).

Auktorisationsplikt

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller en auktorisationsplikt för dem som omfattas av dess tillämpningsområde. I fråga om lånebaserad gräsrotsfinansiering avgränsas tillämpningsområdet av ett årligt högsta belopp som satts ut för finansieringsomgången. Till den del beloppet överskrider omfattas verksamheten av den nationella lagstiftningen. Verksamhetens karaktär och en likartad investerarkår stödjer det att det i propositionen ingår en ny, nationell auktorisationsplikt för verksamhet som överskrider tröskelvärdet och en skyldighet att i auktorisationen anteckna annan verksamhet för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster. Enligt 4 § 2 mom. i lagförslag 1 i propositionen ska det för affärsverksamhet där man tillhandahåller lånebaserad gräsrotsfinansiering på det sätt som avses i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som överskrider det tröskelvärde som avses i artikel 1.2 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, ansökas om auktorisation. Auktorisation kan beviljas endast till en juridisk person. Formen av juridisk person har inte begränsats. Dessutom föreslås det att en sådan auktorisation också kan beviljas till en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, som ansöker eller har ansökt om auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Finansmarknadslagstiftningen innehåller betydande lagbaserade inskränkningar av näringsfriheten. Syftet med lagstiftningen är att skydda de kunders intressen som anlitar företag inom finansbranschen och att trygga den finansiella stabiliteten och det allmänna förtroendet för finansmarknadens funktion. Lagstiftningen förutsätter att de företag som tillhandahåller finansiella tjänster och de som förvaltar de grundläggande systemen för de finansiella tjänsterna på förhand skaffar tillstånd för att bedriva verksamheten. På det här sättet kan man försäkra sig om att företaget redan från början har tillräckliga förutsättningar för verksamhet som uppfyller de krav som anges i lag. Dessutom är det viktigt att den lagstiftning som reglerar företagets verksamhet och den offentliga tillsynen tryggar uppnåendet av de ovannämnda allmänna målen. Ovan nämnda bestämmelse om auktorisation är nödvändig för att uppnå de allmänna målen för lagstiftningen om finansmarknaden. Verksamhet som överskrider tröskelvärdet inom lånebaserad gräsrotsfinansiering avviker i fråga om dessa mål inte från verksamhet i enlighet med tröskelvärdet och redan nu tillämpas samma registreringsskyldighet på båda och den reglering som ska tillämpas på verksamheten är enhetlig. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden ansett att näringsfrihet är grundregeln enligt

grundlagen. Tillståndsplikt för näringsverksamhet har undantagsvis ansetts vara möjlig om ett viktigt och starkt samhälleligt intresse talar för det (exempelvis GrUU 15/2008, GrUU 9/2005 och GrUU 45/2001). Det finns viktiga och starka samhälleliga skäl för den nu föreslagna auktorisationsregleringen, vilket har konstaterats ovan. De föreslagna bestämmelserna uppfyller också de allmänna villkoren för en lag som inskränker en grundläggande rättighet. De föreslagna begränsningarna av näringsfriheten är bland annat exakta och klart avgränsade.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att skydda dels de intressen som investerare verk-samma på marknaden och de som söker finansiering har, dels grundläggande förmögenhets-rättsliga rättigheter genom att säkerställa ett investerarskydd på hög nivå. Enligt EU:s gräsrots-finansieringsförordning anskaffas medel i regel från fysiska personer, vars nettotillgångar inte är stora. Syftet med bestämmelserna är att samtidigt skydda det allmänna förtroendet för till-handahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Bestämmelsens syfte att skydda har således be-tydelse också med tanke på tryggheten av egendomsskyddet i enlighet med 15 § 1 mom. i grund-lagen. Godtagbarheten för en begränsning av de grundläggande rättigheterna i de föreslagna bestämmelserna kan motiveras också med samhälleliga skäl som hänför sig till tryggheten av gräsrotsfinansieringstjänsternas funktion. I lagen finns det således godtagbara grunder för att begränsa den i 18 § i grundlagen avsedda grundläggande fri- och rättigheten.

12.2 Administrativa påföljder

Finansinspektionens rätt att påföra påföljdsavgifter

I 20 § i lagförslag 1 och i 40 § i lagförslag 3 föreslås bestämmelser om påföljdsavgift. Enligt förslaget får Finansinspektionen påföra dessa påföljdsavgifter för överträdelse eller försum-melse av de skyldigheter som föreskrivs i lagen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 39 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning är denna typ av avgifter varken skatter eller av-gifter i den bemärkelse som avses i grundlagens 81 §, utan administrativa påföljder av sankt-ionskaraktär som påförs för en lagstridig gärning. Utskottet har i sak jämställt ekonomiska på-följder av straffkaraktär med straffrättsliga påföljder. Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för administrativa påföljder bestämmas i lag eftersom det innebär utövning av offentlig makt att påföra en sådan avgift. Utskottet anser också att det är fråga om betydande utövning av offentlig makt. Lagen måste exakt och tydligt föreskriva om grunderna för betal-ningsskyldigheten och avgiftens storlek, rättsskyddet för den betalningsskyldige och grunderna för verkställigheten av lagen. Även om kravet på exakthet enligt den straffrättsliga legalitets-principen i 8 § i grundlagen inte direkt gäller regleringen av administrativa påföljder, kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte åsidosättas i samband med sådan reglering (exempelvis GrUU 14/2013 rd). Bestämmelserna ska dessutom uppfylla kraven angående sanktionernas pro-portionaltet (exempelvis GrUU 28/2014 rd). Lagförslagets bestämmelser om administrativa påföljdsavgifter motsvarar till karaktär och innehåll de bestämmelser som redan finns i den gäl-lande lagstiftningen.

Skydd mot självinkriminering

I 20 § 3 mom. i lagförslag 1 i propositionen föreslås att det ska föreskrivas om de begränsningar som gäller skyddet mot självinkriminering. På grund av skyddet mot självinkriminering föreslås det att tillämpningsområdet för den bestämmelse om påföljdsavgift som avses i momentet ska begränsas endast till sådana överträdelser av bestämmelserna om Finansinspektionens rätt att få uppgifter och granskningsrätt, där det inte är fråga om brottsmisstankar. Den föreslagna bestäm-melsen motsvarar till denna del befintliga bestämmelser om att förena med vite i 33 a § 3 mom.

i lagen om Finansinspektionen och bestämmelserna i 15 kap. 2 § 9 mom. i lagen om investeringstjänster.

Med stöd av vad som anförts ovan kan den föreslagna lagstiftningen anses vara förenlig med grundlagen.

12.3 Behandling av personuppgifter och sekretess

En fysisk persons rätt att få ett straffregisterutdrag som projektägare

I lagförslag 1 och 6 i propositionen föreskrivs det om behandling av personuppgifter och utlämnade av sekretessbelagd information. Det är fråga om ett ändringsförslag, enligt vilket en fysisk person, som avser söka finansiering på en plattform för gräsrotsfinansiering med intresse att finansiera ett företag, kan få ett straffregisterutdrag om sig själv för att bevisa för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster att där inte finns sådana anteckningar som avses i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. En juridisk person har redan nu rätt att få ett sådant straffregisterutdrag. Förslaget är relevant med tanke på 10 § 1 mom. och 12 § 2 mom. i grundlagen. Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Enligt 12 § 2 mom. i grundlagen är handlingar och upptagningar som innehas av myndigheterna offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av offentliga handlingar och upptagningar. Genom straffregisterlagen begränsas fysiska personers rätt att få ett straffregisterutdrag om sig själv. Endast i situationer som uttryckligen nämns i straffregisterlagen får ett sådant utdrag lämnas ut. Genom begränsningen i straffregisterlagen skyddas uppgifter som ska betraktas känsliga ur grundlagens synvinkel.

EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller inte bestämmelser om behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål. Grundlagsutskottet har ansett att den allmänna dataskyddsförordningens detaljerade bestämmelser, som tolkas och tillämpas i enlighet med de rättigheter som garanteras i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, över lag utgör en tillräcklig rättslig grund med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Skyddet för personuppgifter bör härefter i första hand tillgodoses med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lagstiftningen. Kravet enligt artikel 6.1 c och 6.3 i dataskyddsförordningen med avseende på leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters behov att behandla uppgifter ur straffregistret för de projektägare som avses i detta förslag grundar sig på unionsrätten, där syfte med behandlingen framgår. Det är fråga om en av skyddsmetoderna i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning för att förhindra penningtvätt och finansieringen av terrorism. Vid bedömning av de uppgifter som framgår av straffregisterutdraget ska det tas hänsyn till bestämmelserna om behandlingen av uppgifter som rör fällande domar i brottmål i artikel 10 i dataskyddsförordningen. För att behandla personuppgifter som rör fällande domar i brottmål på något annat sätt än under kontroll av myndighet krävs att bestämmelser om det finns i unionsrätten eller i medlemsstatens nationella rätt, där det fastställs lämpliga skyddsåtgärder för att skydda de registrerades rättigheter och friheter. Kravet på proportionalitet med tanke på integritetsskyddet uppfylls i lagförslag 1 och 6 i propositionen på så sätt att det för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster i samband med uppvisandet av straffregisterutdraget framgår endast uppgifter om sådana beslut som avses i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning för att uppfylla due diligencekravet för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster. Andra skyddsmetoder som avses i artikel 10 i dataskyddsförordningen är enligt förslaget det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i handlingarna för en fysisk person som uppvisat ett straffregisterutdrag får göra anteckning endast om att straffregisterutdraget uppvisats och utdragets datum. Som skyddsmetod fungerar också det att det genom förslaget inte ges rätt att anteckna straffregisterutdragets innehåll

i handlingar, att kopiera det och inte heller att bifoga det till handlingar som gäller den berörda personen. En skyddsmetod är dessutom att det utdrag som man begärt att ska uppvisas utan dröjsmål ska returneras till fysiska person som uppvisat det eller förstöras och det att uppgifter i straffregistret inte får röjas för andra än de som nödvändigtvis behöver dem. Dessa skyddsmetoder kan anses vara tillräckligt detaljerade samt godtagbara och proportionerliga med tanke på de grundläggande rättigheterna, men de är ändå sådana att målen enligt artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning kan uppnås.

Enligt artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning får en projektägare inte förekomma i belastningsregistret med avseende på gärningar som innebär överträdelser av nationella regler på områdena handelsrätt, insolvensrätt, lagstiftning om finansiella tjänster, lagstiftning för bekämpning av penningtvätt, lagstiftning om bedrägeri eller förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar. Artikel 5.2 a avgränsar inte in gärningar enligt ett särskilt syfte i varje nämnd gärningsklass. Alla gärningar som hör till en särskild gärningskategori ska därför inkluderas i förteckningen över de beslut, från vilka uppgifter antecknas i utdraget, om det finns sådana beslut. Genom att gärningarna anges uttryckligen i de klasser som nämns i 5.2 a undviker man användning av det nationella handlingsutrymmet med avseende på skyddet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Ett särskilt val har endast gjorts i den gärningsklass, som innehåller gärningar som innebär överträdelser av förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar. Vid en omfattande granskning är det möjligt att inkludera alla sådana gärningar som är förenade med hot om fängelse och som kan gälla näringsidkare, men gruppen av gärningar hade blivit mycket omfattande. I en sådan granskning är till exempel alkoholbrott enligt 50 a kap. 1 § i strafflagen en relevant gärning i en situation där en företagare i restaurangbranschen söker finansiering från en plattform för gräsrotsfinansiering. På motsvarande sätt är det för en djurparksföretagare väsentligt om den, han eller hon gjort sig skyldig till djurskyddsbrott enligt 17 kap. 14 § i strafflagen. I förslaget har det dock ansetts vara förenligt med syftet med EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att begränsa gärningarna som strider mot förpliktelser avseende yrkesmässigt ansvar till sådana som är förknippade med den motsatta sidan av gärningen förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, som tagande av muta när en muta ges eller till det annars allmänt kända yrkesmässiga ansvaret, som i revisionsbranschen. Gärningar som strider mot penningtvättagstiftningen är enligt skäl 32 i ingressen till EU:s gräsrotsfinansieringsförordning en mera omfattande gärningsgrupp än endast överträdelse av de förpliktelser som föreskrivs för anmälningsskyldiga. Målet är att förebygga risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. I förslaget har gärningarna begränsats till det som är nödvändigt genom att beakta minimikravet i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Regleringen kan därför anses proportionerlig. Den är också klart avgränsad, eftersom det föreslås att varje enskild gärning nämns separat i lagförslag 6.

Med stöd av vad som anförts ovan anses det att lagförslagen inte kränker de grundläggande fri- och rättigheterna enligt grundlagen och de kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Tystnadsplikt för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster

De bestämmelser som ingår i lagförslag 1 i propositionen och som gäller sekretess och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter har betydelse med tanke på skyddet för privatlivet som tryggas enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och skyddet för personuppgifter. Det föreslås att de bestämmelser som ingår i lagförslagen ska samordnas med andra finansmarknadsaktörer. Samtidigt beaktas det att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster samtidigt kan ha flera auktorisationer enligt unionsrätten och därför är det ändamålsenligt med enhetlig reglering. Dessutom då det är fråga om finansieringstjänster, som tillhandahålls av företag som på annat sätt har nära kontakt med varandra, kan det för att göra verksamheten effektivare krävas att uppgifter lämnas ut mellan olika tjänsteleverantörer. Eftersom sådana uppgifter kan innehålla personuppgifter,

ska bestämmelserna och principerna i grundlagen, EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och dataskyddsförordningen beaktas.

Grundlagsutskottet har också fäst uppmärksamhet vid att Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning fastställer reglerna för skydd av fysiska personer vid behandling av personuppgifter. Enligt utskottet har det betydelse att artikel 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna tillförsäkrar var och en en rätt till skydd för personuppgifter. Utskottet har också lyft fram att man vid tillämpningen av EU-lagstiftningen om behandling av personuppgifter måste ta hänsyn till skyddet för privatlivet som garanteras enligt artikel 7 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och till skyddet för personuppgifter enligt artikel 8 och att EU-domstolens domar på dessa punkter är utslagsgivande för det viktigaste innehållet i respekten för privatlivet och skyddet för personuppgifter. I utlåtande om förslaget till en nationell dataskyddslag (GrUU 14/2018 rd) har man bedömt behovet av nationell speciallagstiftning om behandlingen av personuppgifter. I utlåtandet har grundlagsutskottet med anledning av den förestående tillämpningen av dataskyddsförordningen sett det som motiverat att justera sin tidigare ståndpunkt till lagstiftningen om skyddet för personuppgifter på vissa punkter. Skyddet för personuppgifter bör härefter i första hand tillgodoses med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lagstiftningen om dataskydd. I princip räcker det med att bestämmelserna om skydd för och behandling av personuppgifter är harmoniserade med dataskyddsförordningen. Det är bra att förhålla sig restriktivt när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste dock också bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk som hänför sig till behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 5). De lagförslag som ingår i propositionen innehåller speciallagstiftning på det sätt som beskrivs nedan, vilket anses nödvändigt eftersom det anses att lagstiftningen på så sätt bättre tryggar tillgodoseendet av de registrerades rättigheter. Behandlingen gäller delvis också känsliga personuppgifter, som är sådana personuppgifter som avses i artikel 10 i dataskyddsförordningen.

För behandlingen av personuppgifter ska det finnas en behandlingsgrund enligt dataskyddsförordningen och handlingsutrymme. Enligt förslaget är den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Användningen av handlingsutrymmet grundar sig på artikel 6.3, där kravet är att grunden för behandlingen ska fastställas i enlighet med en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av och att behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Eftersom behandlingen delvis också gäller personuppgifter enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen, ska det vid behandlingen av sådana uppgifter tas hänsyn till kraven på lämpliga skyddsåtgärder i artikel 10. I 11 § i förslaget är en sådan skyddsmetod förbud att lämna ut uppgifter som avses i artikel 10. Med stöd av 7 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom. i dataskyddslagen blir dessutom de skyddsmetoder som anges i 6 § 2 mom. i den lagen tillämpliga.

I 11 § i lagförslag 1 i propositionen föreslås rätt att behandla och lämna ut sekretessbelagda uppgifter. I den allmänna dataskyddsförordningen ingår det inte bestämmelser om utlämnande av uppgifter, men bestämmelserna i den är tillämpliga också vid utlämnande av personuppgifter. Även om grundlagsutskottets tolkningspraxis i regel gäller myndigheternas rätt att lämna ut och få information vid utlämnande av sekretessbelagda uppgifter är det ändå bra att även i andra situationer ange detaljerade och avgränsade bestämmelser om frågan. De uppgifter som behandlas av finansmarknadsaktörerna kan gälla fysiska personer. I de föreslagna bestämmelserna om utlämnande av uppgifter föreskrivs det till denna del endast om undantag från den nationella sekretessbestämmelsen. Till exempel ska en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster alltid säkerställa att behandlingen av personuppgifter och utlämnandet av uppgifter som rör dem sker

i överensstämmelse med dataskyddsförordningen. Dessutom kan man i de situationer med utlämnande av uppgifter som avses i de föreslagna bestämmelserna endast lämna ut uppgifter som är nödvändiga för att utföra uppgifterna i fråga. Kravet grundar sig på grundlagsutskottets avgörandepraxis, där man har ansett att det i regleringen borde ha inkluderats ett krav att uppgifterna är nödvändiga för ett visst ändamål. En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster får inom ramen för det due diligence-krav som avses i artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning uppgifter om eventuella anteckningar i straffregistret för projektägarna. I fråga om utlämnande av personuppgifter har grundlagsutskottet i sin avgörandepraxis närmare angett de krav som ska beaktas när det föreskrivs om behandlingen av personuppgifter genom en speciallag. Regleringen ska på lagnivå vara heltäckande, klart avgränsad och detaljerad också då det är fråga om rättigheter att lämna ut uppgifter för någon annan än en myndighet, om behandlingen av personuppgifter är förknippad med särskilda risker för den registrerade. Enligt de bestämmelser som ingår i propositionen har en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter då de grunder som framgår i lagen existerar under förutsättning att det existerar ett användningsändamål enligt bestämmelserna. Dessutom krävs det att utlämnandet av uppgifterna är nödvändigt för att utföra den uppgift som nämns i bestämmelsen. Bestämmelserna motsvarar till sitt innehåll motsvarande bestämmelser för andra leverantörer av finansieringstjänster.

Med stöd av vad som anförts ovan kan den föreslagna lagstiftningen anses vara förenlig med grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan bedöms det att lagförslagen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom EU:s gräsrotsfinansieringsförordning innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster och på annan verksamhet som en sådan tjänsteleverantör bedriver. Med *gräsrotsfinansieringstjänster* avses

1) verksamhet enligt artikel 2.1 a i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, nedan *EU:s gräsrotsfinansieringsförordning*, och

2) sådant underlättande av beviljandet av lån som motsvarar verksamheten som avses i 1 punkten och som överskrider det tröskelvärde som avses i artikel 1.2 c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning (*annan lånebaserad gräsrotsfinansiering*).

Vid sidan av denna lag föreskrivs det om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster enligt denna lag i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och i de förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den.

2 §

Tillsyn och samarbete med andra myndigheter

Finansinspektionen utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag och EU:s gräsrotsfinansieringsförordning samt kommissionens förordningar och beslut som utfärdas med stöd av den. Bestämmelser om Finansinspektionen finns i lagen om Finansinspektionen (878/2008). Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen inom tillsynen över kundskyddet finns i 46 § i lagen om Finansinspektionen.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster* en juridisk person som tillhandahåller gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 1 § 1 mom.

2) *projektägare* varje fysisk eller juridisk person som avses i artikel 2.1 h i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och varje fysisk eller juridisk person som söker annan lånebaserad gräsrotsfinansiering med hjälp av en plattform för gräsrotsfinansiering,

3) tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster förvaltare av utkontrakterad verksamhet enligt artikel 9 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och motsvarande förvaltare av utkontrakterad verksamhet, som utsetts att utföra uppgifter i samband med annan lånebaserad gräsrotsfinansiering.

2 kap

Auktorisation som leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster

4 §

Auktorisationsplikt och auktorisationsförfarande för gräsrotsfinansieringstjänster

I artikel 3.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning föreskrivs det om den auktorisationsplikt som gäller verksamheten enligt 1 § 1 mom. 1 punkten.

För affärsverksamhet där man tillhandahåller annan lånebaserad gräsrotsfinansiering ska det hos Finansinspektionen ansökas om auktorisation som motsvarar auktorisation enligt 1 mom. Auktorisation för annan lånebaserad gräsrotsfinansiering kan också beviljas till en sådan juridisk person som har auktorisation enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. Annan lånebaserad gräsrotsfinansiering får från Finland tillhandahållas i en annan stat, om det är tillåtet i staten i fråga. En anmälan ska göras till Finansinspektionen i god tid på förhand om vilka tjänster eller vilken verksamhet som ska tillhandahållas samt i vilken stat och hur de kommer att tillhandahållas. En anmälan ska också göras om dessa uppgifter ändras.

5 §

Annan verksamhet för leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster

Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster får i enlighet med sin auktorisation utöver gräsrotsfinansieringstjänster tillhandahålla företag rådgivning om kapitalstruktur, företagsstrategi och om andra frågor som har samband med dessa samt rådgivning och tjänster som gäller fusioner, företagsförvärv och andra omstruktureringar.

Bestämmelser om rätt för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster att verka som ombud för obligationsinnehavare finns i 16 § i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017).

6 §

Överklagande

Om inget beslut om auktorisation för en ansökan om auktorisation med all behövlig information har fattats inom sex månader från det ansökan lämnats in, får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besväret anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Besvär får anföras tills beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om beslutet har fattats efter att ett besvär har anförts. Bestämmelser om överklagande hos förvaltningsdomstolen finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

3 kap

Förvärv och avyttring av ett kvalificerat innehav eller rösträtt samt förbud mot det

7 §

Anmälningsskyldighet som gäller förvärv och avyttring av kvalificerat innehav eller rösträtt

Den som avser förvärva minst en sådan andel av det totala antalet aktier eller andelar eller rösträtten i en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, ska i förväg underrätta Finansinspektionen därom.

Vid beräkning av den röstandel som avses i 1 mom. tillämpas 9 kap. 6 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012).

Den anmälan som avses i 1 mom. ska göras också om antalet ägda aktier eller andelar eller röstetal sjunker under den gräns för ägande eller röstetal som avses det momentet.

En person som avses ovan i 1 mom. ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen, om det sker en ändring i de omständigheter som avses i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster ska minst en gång om året underrätta Finansinspektionen om ägare till andelar enligt 1 mom. och om innehavens storlek samt rösträtter och utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i dem som har kommit till tjänsteleverantörens kännedom.

8 §

Förfarandet vid bedömning av förvärv av ägarandel eller rösträtt och förbud mot förvärv

Finansinspektionen ska utan dröjsmål, senast den andra vardagen efter mottagandet av en anmälan enligt 7 §, skriftligt bekräfta mottagandet av den anmälningsskyldiges anmälan. Av bekräftelsen ska även framgå behandlingstiden enligt 4 mom.

Finansinspektionen ska förbjuda förvärv av ägarandel eller rösträtt enligt 7 § i leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster i situationer som avses i artikel 12.3 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Finansinspektionen när den fattar beslut enligt denna paragraf samtidigt kan bestämma en tidsfrist inom vilken det anmälda förvärvet ska genomföras.

Finansinspektionen ska fatta beslut enligt 2 mom. inom 60 vardagar från det att inspektionen i enlighet med 1 mom. har bekräftat mottagandet av en anmälan. Finansinspektionen kan under behandlingstiden, dock inte senare än den femtionde vardagen från det att behandlingstiden inleddes, skriftligt begära behövliga specificerade ytterligare uppgifter. Om ytterligare uppgifter begärs, avbryts behandlingstiden till dess att uppgifterna har lämnats in, dock för högst 20 vardagar eller, om den anmälningsskyldige har sitt säte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller den anmälningsskyldige är något annat kreditinstitut, värdepappersföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag, fondbolag eller leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster än ett sådant som har auktoriserats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, för högst 30 vardagar. Beslutet om förlängd behandlingstid ska utan dröjsmål delges den anmälningsskyldige.

Beslutet om att Finansinspektionen motsätter sig förvärvet ska delges den anmälningsskyldige senast den andra vardagen efter beslutet, utan att behandlingstiden överskrids. Om Finansinspektionen inte inom den behandlingstid som avses i denna paragraf har fattat ett beslut enligt 2 mom., anses den ha godkänt förvärvet.

4 kap

Sekretess- och dataskyddsbestämmelser

9 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ hos en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, ett företag eller en sammanslutning av kreditinstitut som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, eller en ombudsman för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller hos något annat företag som handlar för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om omständigheter som har samband med den ekonomiska ställningen hos någon av kunderna till leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, kunder till företag som tillhör samma koncern, konsolideringsgrupp, sammanslutning av kreditinstitut eller konglomerat enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004) som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller hos någon annan person med anknytning till dess verksamhet eller som har samband med någons personliga förhållanden eller om en företagshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken om inte den till vars förmån tystnadsplikten har bestämts ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till bolagsstämman för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller till ett motsvarande organs stämma eller möte eller till aktieägare, medlemmar, bolagsmän eller andra personer som deltar i stämman eller mötet.

10 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till myndigheter

En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, ett företag eller en sammanslutning som hör till samma koncern eller konsolideringsgrupp som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldig att till åklagar- och förundersökningsmyndigheterna lämna ut de uppgifter som avses i 9 § för utredning av brott och till andra myndigheter som med stöd av lagen har rätt att få sådana uppgifter.

11 §

Annat utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i andra fall

Om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, får en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och ett företag som hör till dess konsolideringsgrupp lämna ut uppgifter som avses i 9 § till en enhet som hör till samma koncern, konsolideringsgrupp, sammanslutning eller till en enhet som hör till ett finans- och försäkringskonglomerat enligt lagen om finans- och försäkringskonglomerat för kundservice och för annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt koncernens, konsolideringsgruppens, sammanslutningens eller finans- och försäkringskonglomeratets riskhantering, om mottagaren av uppgifterna omfattas av den tystnadsplikt som anges i denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som bestäms ovan i detta moment gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster och ett företag som hör till samma finansiella företagsgrupp som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster lämna ut sådana uppgifter ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden till företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, om den som tar emot uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Vad som bestäms i detta moment gäller inte utlämnande av uppgifter enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen.

12 §

Anteckning om uppvisat straffregisterutdrag, återlämnande av utdraget och utdragets giltighetstid

I personuppgifterna för en fysisk person som på grundval av artikel 5.2 a i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning uppvisat ett registerutdrag får endast antecknas att utdraget har visats upp samt datum för utdraget. En leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som på grundval av denna lag fått ett straffregisterutdrag till påseende, får inte ta någon kopia av det. Straffregisterutdraget ska utan dröjsmål returneras till den som uppvisat det eller förstöras. Uppgifter som framgår av straffregistret får inte uppges för andra personer än sådana som nödvändigt behöver dem.

Det straffregisterutdrag som avses i 1 mom. får inte vara äldre än sex månader.

5 kap

Tillsynsbefogenheter

13 §

Tillfälligt eller helt förbjuda erbjudanden om gräsrotsfinansiering

Finansinspektionen kan besluta att tillfälligt förbjuda ett erbjudande om gräsrotsfinansiering under högst tio på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om Finansinspektionen har rimliga skäl att misstänka överträdelse av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Finansinspektionen får förbjuda ett erbjudande om gräsrotsfinansiering, om det framkommit att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts eller det finns rimliga skäl att misstänka att den kan överträdas.

Innan det beslut eller förbud som avses i 1 och 2 mom. meddelas ska Finansinspektionen ge den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

14 §

Förbud mot marknadsföringskommunikation

Finansinspektionen kan helt eller tillfälligt förbjuda marknadsföringskommunikation, eller kräva att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster eller tredje parter som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster upphör med eller tillfälligt drar in marknadsföringskommunikation under högst tio på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns rimliga skäl att tro att EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts.

Innan ett förbud eller beslut om tillfälligt förbud enligt 1 mom. meddelas ska Finansinspektionen ge den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

15 §

Tillfällig indragning av eller förbud mot tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster

Finansinspektionen kan tillfälligt förbjuda eller kräva att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster tillfälligt drar in tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster under högst tio

på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns rimliga skäl att misstänka överträdelse av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

Finansinspektionen kan tillfälligt förbjuda eller kräva att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller den tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster tillfälligt drar in tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster, om det med beaktande av leverantören av gräsrotsfinansieringstjänsters ställning kan skada investerarens intressen.

Finansinspektionen kan förbjuda tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, om EU:s gräsrotsfinansieringsförordning har överträtts.

Innan ett beslut om tillfälligt förbud, krav på tillfällig indragning eller förbud som avses i 1–3 mom. meddelas ska Finansinspektionen bereda den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

16 §

Offentliggörande

Finansinspektionen kan offentliggöra att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller en tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster underlåter att fullgöra sina skyldigheter.

Innan det beslut om offentliggörande som avses i 1 mom. meddelas ska Finansinspektionen bereda den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

17 §

Utlämning av väsentlig information

Finansinspektionen kan för att säkerställa investerarskydd eller att marknaden fungerar störningsfritt lämna ut eller kräva att en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller den tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster lämnar ut all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av gräsrotsfinansieringstjänster.

Innan det beslut att lämna ut eller det krav på utlämning som avses i 1 mom. meddelas ska Finansinspektionen ge den som beslutet avser tillfälle att bli hörd, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur eller av någon annan särskild orsak.

18 §

Överlåtelse av kundavtal i samband med återkallelse av auktorisation

Finansinspektionen kan överlåta befintliga kundavtal till en annan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, som har auktorisation att tillhandahålla gräsrotsfinansieringstjänster i Finland, då den återkallar auktorisationen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster i enlighet med artikel 17.1 första stycket c i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. För en överlåtelse krävs det att kunderna och den mottagande leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ger sitt samtycke.

19 §

Förbuds- och rättelsebeslut samt vite

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning att fortsätta eller upprepa förfarandet i strid med denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och samtidigt ålägga denne att återkalla, ändra eller rätta förfarandet, om detta ska anses vara behövligt för uppnående av målen för tillsynen över finansmarknaden.

Finansinspektionen kan förena iakttagande av förbud eller beslut som avses i 1 mom. med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

6 kap.

Administrativa påföljder

20 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av de bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen och som motsvarar följande bestämmelser i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning:

- 1) bestämmelserna i artikel 3 om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster,
- 2) bestämmelserna i artikel 4 om ledningens effektivitet och ansvarsfullhet,
- 3) bestämmelsen i artikel 5 om due diligence-krav,
- 4) bestämmelsen i artikel 6.1–6.6 om individuell portföljförvaltning av lån,
- 5) bestämmelsen i artikel 7.1–7.4 om hantering av klagomål,
- 6) bestämmelsen i artikel 8.1–8.6 om intressekonflikter,
- 7) bestämmelsen i artikel 9.1 och 9.2 om utkontraktering,
- 8) bestämmelsen i artikel 10 om tillhandahållande av tjänster för förvaring av tillgångar och betaltjänster,
- 9) bestämmelsen i artikel 11 om försiktighetskrav,
- 10) bestämmelsen i artikel 12.1 om ansökan om auktorisation,
- 11) bestämmelsen i artikel 13.2 om utvidgning av auktorisationen,
- 12) bestämmelsen i artikel 15.2 om förpliktelsen att tillåta Finansinspektionen utföra en inspektion av leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster för att bedöma huruvida leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster uppfyller skyldigheterna enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning,
- 13) bestämmelsen i artikel 15.3 om skyldigheten att utan onödigt dröjsmål tillhandahålla Finansinspektionen information om eventuella väsentliga ändringar av förutsättningarna för auktorisation och om skyldigheten att på begäran av Finansinspektionen tillhandahålla den information som behövs för att bedöma huruvida leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster iakttar EU:s gräsrotsfinansieringsförordning,
- 14) bestämmelsen i artikel 16.1 om rapporteringsskyldighet,
- 15) bestämmelsen i artikel 18.1 och 18.4 om gränsöverskridande tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster,
- 16) bestämmelsen i artikel 19.1–19.6 om information till kunder,
- 17) bestämmelsen i artikel 20.1 och 20.2 om upplysning om fallissemangskvot,
- 18) bestämmelsen i artikel 21.1–21.7 om kunskapskontroll och simulering av förmågan att bära förluster,
- 19) bestämmelsen i artikel 22 om betänketid före ingående av avtal,
- 20) bestämmelsen i artikel 23.2–23.13 om ett investeringsfaktablad,
- 21) bestämmelsen i artikel 24 om ett investeringsfaktablad på plattformsnivå,
- 22) bestämmelsen i artikel 25 om en anslagstavla,
- 23) bestämmelsen i artikel 26 om tillgången till dokumentation,

24) bestämmelsen i artikel 27.1–27.3 om kraven på marknadsföringskommunikation,
25) vägran att samarbeta eller tillhandahålla information i samband med utredning, inspektion eller begäran som omfattas av tillämpningsområdet för artikel 30.1.

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är, utöver de som anges i 1 mom. i denna paragraf, dessutom förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och som avses i nämnda moment.

Påföljdsavgift får inte med stöd av 1 mom. 25 punkten påföras någon annan än Finansinspektionens tillsynsobjekt eller annan person, som är skyldig att iaktta denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. En fysisk persons får inte påföras påföljdsavgift om det finns anledning att misstänka personen för brott och informationen har samband med det ärende som brottsmisstanken hänför sig till.

21 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen och i kapitel VII i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

7 kap

Straffbestämmelser

22 §

Gräsrotsfinansieringsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaksamhet utan auktorisation enligt artikel 12.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller 4 § 2 mom. i denna lag, utan att lämna in en begäran om utvidgning av auktorisationen enligt artikel 13.2 eller i strid med ett beslut om återkallelse av verksamhetstillstånd enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen eller begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd enligt 27 § tillhandahåller gräsrotsfinansiering, ska, om inte gärningen är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *gräsrotsfinansieringsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

23 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten som anges i 9 och 11 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 och 2 § i strafflagen (39/1889), om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

8 kap

Ansvar för informationen i ett investeringsfaktablad och skadeståndsskyldighet

24 §

Ansvar för informationen i ett investeringsfaktablad

Projektägaren ansvarar för informationen i det investeringsfaktablad som avses i artikel 23 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

25 §

Ansvar för informationen om ett investeringsfaktablad på plattformsnivå

Leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ansvarar för informationen i det investeringsfaktablad som avses i artikel 24 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning.

26 §

Skadeståndsskyldighet

Projektägare är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat investeraren genom vilseledande eller felaktig information i det investeringsfaktablad som avses i artikel 23 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller genom att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska finansiera gräsrotsfinansieringsprojektet utelämnas ur investeringsfaktabladet.

Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat investeraren genom vilseledande eller felaktig information i det investeringsfaktablad som avses i artikel 24 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller genom att viktig information som behövs för att hjälpa investerare när de överväger om de ska investera genom individuell portföljförvaltning av lån utelämnas ur investeringsfaktabladet.

Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldiga att ersätta andra skador än de som avses i 1 och 2 mom. som de uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat kunder till leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster eller andra personer genom att förfära i strid med denna lag eller EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av den.

En verkställande direktör för, medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i och en ansvarig bolagsman i leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster är skyldiga att ersätta skada, som de i sin uppgift uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster eller en aktieägare eller en annan person genom överträdelse av artikel 4.1–4.3 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning. En skada anses ha orsakats av vårdslöshet om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och om fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

9 kap

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

27 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016), nedan *den upphävda lagen*.

28 §

Övergångsbestämmelser

Den upphävda lagen tillämpas dock på sådana leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 48.1 i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning under den övergångsperiod som avses i den förordningen. Detsamma gäller också för andra lånebaserad gräsrotsfinansiering som en sådan tjänsteleverantör tillhandahåller.

2.

Lag

om ändring av 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster (747/2012), sådan den lyder i lag 1069/2017, som följer:

2 kap

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

3 a §

Tillhandahållande av andra investeringsobjekt än finansiella instrument

Om ett värdepappersföretags verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling eller utförande av order, kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning, får företaget också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument samt investerings- och finansieringsrådgivning som avser sådana objekt. Om värdepappersföretagets verksamhetstillstånd ger rätt att tillhandahålla förvaring av finansiella instrument, får det i enlighet med verksamhetstillståndet också tillhandahålla tjänster som avser andra investeringsobjekt än finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 15 punkten, 5 § 1 mom. 29 punkten, 38 § 1 mom. 2 punkten, 40 § 1 mom., 41 § 3 mom., 41 a § 12 och 14 mom., 44 a § 1 mom. 3 punkten, 53 § 1 mom. 4 punkten och 71 b §,

sådana de lyder, 4 § 2 mom. 15 punkten, 41 § 3 mom. och 41 a § 12 mom. i lag 599/2021, 5 § 1 mom. 29 punkten i lag 855/2016, 38 § 1 mom. 2 punkten och 41 a § 14 mom. i lag 215/2019, 40 § 1 mom. i lag 681/2019, 44 a § 1 mom. 3 punkten och 53 § 1 mom. 4 punkten i lag 176/2016 och 71 b § i lag 1442/2016, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 235/2021 och 599/2021, en ny 16 punkt, till 20 a §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017 och 215/2019, ett nytt 3 mom., till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019 och 599/2021, ett nytt 10 mom. och till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 215/2019, 524/2021 och 599/2021, ett nytt 7 mom., varvid de nuvarande 7–11, det ändrade 12, det nuvarande 13, det ändrade 14 och det nuvarande 15 mom. blir 8–16 mom., som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

15) godkända publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 och godkända rapporteringsmekanismer enligt artikel 2.1.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*, som har auktoriserats av Finansinspektionen och som Finansinspektionen med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den förordningen svarar för tillsynen över,

16) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

29) projektägare enligt 3 § 2 punkten och tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster,

20 a §

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga

om gräsrotsfinansieringsbrott enligt 22 § i lagen tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 31 i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, nedan *EU:s gräsrotsfinansieringsförordning*.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller medlem i ett jämförbart organ, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra till den högsta ledningen för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, om personen i fråga brutit mot de bestämmelser som nämns i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

38 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som nämns i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller 27 kap. 1 § i lagen om placeringsfonder,

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som nämns i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 27 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder, 20 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 17 § 2 mom. i lagen om aktiesparkonton (680/2019), 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Om det är fråga om överträdelse av referensvärdesförordningen, ska utöver det som föreskrivs i 2 mom. också förfarandets inverkan på realekonomin beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG, nedan *prospektförordningen*, ska överträdelsens inverkan också på icke-professionella kunders ställning beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska överträdelsens inverkan på investerarnas intressen beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse eller försummelse av bestämmelserna som nämns i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i lagen tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst fem procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst 500 000 euro.

Om en påföljdsavgift som avses i 12 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 d eller artikel 11.4 i referensvärdesförordningen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året för påförande av påföljdsavgift eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Trots det som föreskrivs i 9–14 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden till den berörda europeiska tillsynsmyndigheten sända

3) sammanställda uppgifter för varje år om de påföljder enligt detta kapitel som påförts och de anonymiserade brottsutredningar som genomförts och de straffrättsliga påföljder som påförts under året,

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om

4) det sannolikt får negativa konsekvenser för Finansinspektionens egen utredning, tillsyn över verkställigheten eller för en brottsutredning om man tillmötesgår begäran.

71 b §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

En person som lämnar ut information till Finansinspektionen i enlighet med 71 a § ska inte vad gäller utlämnandet ställas till ansvar för överträdelse av sådana restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

4.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 20 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom.,
sådana de lyder, 1 § 1 mom. 20 punkten i lag 856/2016 samt 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. i lag (955/2021) som följer:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

20) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

RP 228/2021 rd

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgiftsbe- lopp i pro- cent av av- giftsgrunden
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (610/2014)	balansomslutning	0,0027
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0027
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,24
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut	balansomslutning	0,0027
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,0027
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,0027
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,0027
pensionsstiftelse och pensionskassa enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (951/2021)	balansomslutning	0,0027
tilläggs pensionsstiftelser, tilläggs pensionskassor samt EES-tilläggs pensionsstiftelser och EES-tilläggs pensionskassor enligt lagen om tilläggs pensionsstiftelser och tilläggs pensionskassor	balansomslutning	0,0027
sjukförsäkring enligt lagen om försäkringskassor (948/2021)	balansomslutning x 4	0,0027
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än sjukförsäkring	balansomslutning	0,0027
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,0027
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,0027
Sysselsättningsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,0027
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,0027
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016), kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen (1054/1993) och Statens kärnavfallshanteringsfond enligt kärnenergilagen (990/1987)	balansomslutning x 0,4	0,0027
filialer till utländska EES-kreditinstitut, kategori I	kalkylmässig balansoms- lutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0009
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	kalkylmässig balansoms- lutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0014
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	kalkylmässig balansoms- lutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0018

RP 228/2021 rd

filialer till tredjeländers kreditinstitut	kalkylmässig balansomslutning för filialer till tredjeländers kreditinstitut	0,0027
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,10
filialer till utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,0009
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget i Finland förvaltrade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,32
auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltrade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt lagens 3 kap. 3 §	omsättningen från dessa funktioner	0,32
företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder	de av företaget i Finland förvaltrade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument	omsättning	1,24 och minst 50 000 euro
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 1 och 3 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012)	omsättning	0,32
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,10
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,63
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,14
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	omsättning	0,32
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,14
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltrade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltrade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland	de av AIF-förvaltaren utomlands förvaltrade AIF-	0,0010

RP 228/2021 rd

	fondernas sammanlagda tillgångar	
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland	omsättning	0,14
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	omsättning	0,32
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,029
leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/)	omsättning	0,1

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver den i 4 § avsedda proportionella tillsynsavgiften och de avgiftsskyldiga bestäms som följande:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbanker enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	6 420
annat kreditinstitut	2 140
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 630
betalningsinstitut	2 140
försäkringsbolag	6 420
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	2 140
försäkringsföreningar	1 070
pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor	1 284
försäkringskassor	856
arbetslöshetskassor	6 420
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Sysselsättningsfonden och Utbildningsfonden	6 420
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 284
statens pensionsfond, Statens kärnavfallshanteringsfond, pensionsanstalten Keva och Kyrkans pensionsfond	16 050
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, kategori I	2 140

RP 228/2021 rd

filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	4 301
fondbolag	4 280
företag som är auktoriserade AIF-förvaltare	4 280
företag som är auktoriserade som AIF-förvaltare och fondbolag	6 420
företag som är auktoriserade som fondbolag och som är registreringsskyldiga enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4 815
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 1 och 3 mom. i lagen om investeringstjänster	6 420
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster	1 070
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 140
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	3 210
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 070
filialer till utländska EES-fondbolag	2 140
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare	2 140
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	3 210
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 210
sådana leverantörer av datarapporteringstjänster som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan <i>EU:s förordning om marknader för finansiella instrument</i> , och som Finansinspektionen utöver tillsyn över med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den nämnda förordningen	10 700
leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/)	2 140

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 070

RP 228/2021 rd

den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 2 kap. 9 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 4 kap. 5 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	13 375
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad	3 210

RP 228/2021 rd

marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	3 210
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
finländska kreditförmedlare som är registrerade i enlighet med 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare	1 200
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafikskadenämnden och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
utländska EES-tilläggpensionsanstalter enligt lagen om tilläggpensionsstiftelser och tilläggpensionskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare och sidoverksammar försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2 led 8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2 led 9 och pensionssystem enligt artikel 2 led 10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
godkända publiceringsarrangemang eller godkända rapporteringsmekanismer enligt 4 § 2 mom. 15 punkten i lagen om Finansinspektionen	10 700
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000

referensvärdesadministratörer enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i lagen om Finansinspektionen	5 000
de som enligt 4 § 2 mom. 13 punkten i lagen om Finansinspektionen utför kontroll av värdepapperisering	5 000
sådana i 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster avsedda tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialetablering	3 210
tillhandahållare av virtuella valutor	2 140

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

5.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

upphävs 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017)

ändras 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a som följer:

1 kap

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda

a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag av börser enligt 6 punkten i nämnda moment, centralinstitutet för en sammanslutning enligt 11 punkten och leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 16 punkten i samma moment,

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/) ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

6.

Lag

om ändring av 6 § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 § 6 mom., sådant det lyder i lag 215/2012, samt
fogas till 6 §, sådan den lyder i lagarna 215/2012, 149/2016, 555/2017 och 1055/2018, ett nytt
 6 mom., varvid det ändrade 6 mom. och nuvarande 7 och 4 mom. blir 7–9 mom.
 som följer:

6 §

Utöver bestämmelserna i 1–5 mom., får en person ett straffregisterutdrag om sig själv för
 bedömning av det goda anseende som avses i artikel 5.2 a i Europaparlamentets och rådets
 förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för fö-
 retag. I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen har dömts för olov-
 ligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral som avses i 8 kap. 11 § i lagen om
 värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017), olovligt bedrivande av verksam-
 het som central motpart enligt 8 kap. 12 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clea-
 ringverksamhet, kreditgivarbrott enligt 19 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare
 och kreditförmedlare (853/2016), brott vid förmedling av person-till-person-lån enligt 19 § 2
 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, ombudsbrott enligt 22
 § i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017), gräsrotsfinansieringsbrott enligt 22
 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/), olovligt ordnande av
 handel med finansiella instrument enligt 13 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instru-
 ment (1070/2017), hypoteksbanksbrott enligt 32 § i lagen om hypoteksbanksverksamhet
 (688/2010), fastighetsfondsbrott enligt 25 § i lagen om fastighetsfonder (1173/1997), kreditin-
 stitutsbrott enligt 21 kap. 2 § i kreditinstitutlagen (610/2014), brott mot bestämmelserna om
 utdelning av kreditinstituts medel enligt 21 kap. 3 § i kreditinstitutlagen, betalningsinstitutbrott
 enligt 49 § i lagen om betalningsinstitut (297/2010), aktiebolagsbrott enligt 25 kap. 1 § i aktie-
 bolagslagen (624/2006), andelslagsbrott enligt 27 kap. 1 § i lagen om andelslag (421/2013),
 pantlånebrott enligt 37 § 1 mom. i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992), registeranteck-
 ningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen, brott mot näringsförbud enligt 16 kap. 11 §, givande
 av muta enligt 16 kap. 13 §, grovt givande av muta enligt 16 kap. 14 §, givande av muta åt
 riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 a §, grovt givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap.
 14 b §, förskingring enligt 28 kap. 4 §, grov förskingring enligt 28 kap. 5 §, skattebedrägeri
 enligt 29 kap. 1 §, grovt skattebedrägeri enligt 29 kap. 2 §, skatteförseelse enligt 29 kap. 4 §,
 arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 a §, grovt arbetspensionsförsäkrings-
 avgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 b §, olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri enligt 29 kap. 4 c
 §, subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 5 §, grovt subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 6 §, sub-
 ventionsmissbruk enligt 29 kap. 7 §, grovt subventionsmissbruk enligt 29 kap. 7 a §, marknads-
 föringsbrott enligt 30 kap. 1 §, konkurrensbrott enligt 30 kap. 2 §, konsumentkreditbrott enligt
 30 kap. 3 §, givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 §, grovt givande av muta i
 näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 a §, tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8

§, grovt tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 a §, bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 §, grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a §, bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 10 §, revisionsbrott enligt 30 kap. 10 a §, häleri enligt 32 kap. 1 §, grovt häleri enligt 32 kap. 2 §, yrkesmässigt häleri enligt 32 kap. 3 §, häleri av oaktsamhet enligt 32 kap. 4 §, penningtvätt enligt 32 kap. 6 §, grov penningtvätt enligt 32 kap. 7 §, stämpling till grov penningtvätt enligt 32 kap. 8 §, penningtvätt av oaktsamhet enligt 32 kap. 9 §, finansiering av ett terroristbrott enligt 34 a kap. 5 §, finansiering av ett terrorist enligt 34 a kap. 5 a §, finansiering av ett terroristgrupp enligt 34 a kap. 5 b §, bedrägeri enligt 36 kap. 1 §, grovt bedrägeri enligt 36 kap. 2 §, försäkringsbedrägeri enligt 36 kap. 4 §, missbruk av förtroendeställning enligt 36 kap. 5 §, penningförfälskning enligt 37 kap. 1 §, grov penningförfälskning enligt 37 kap. 2 §, lindrig penningförfälskning enligt 37 kap. 3 §, förberedelse till penningförfälskning enligt 37 kap. 4 §, användning av falska pengar enligt 37 kap. 5 §, innehav av falska pengar enligt 37 kap. 6 §, spridning av penningimitation enligt 37 kap. 7 §, betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 8 §, grovt betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 9 §, förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 11 §, sekretessbrott enligt 38 kap. 1 §, oredlighet som gäldenär enligt 39 kap. 1 §, grov oredlighet som gäldenär enligt 39 kap. 1 a §, gäldenärsbedrägeri enligt 39 kap. 2 §, grovt gäldenärsbedrägeri enligt 39 kap. 3 §, gäldenärssvek enligt 39 kap. 4 §, gynnande av borgenär enligt 39 kap. 6 §, tagande av muta enligt 40 kap. 1 §, grovt tagande av muta enligt 40 kap. 2 §, mutförseelse enligt 40 kap. 3 §, tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 §, grovt tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 a §, missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot enligt 40 kap. 8 a §, grovt missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot enligt 40 kap. 8 b §, värdepappersmarknadsbrott enligt 51 kap. i strafflagen, investeringstjänstbrott enligt 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) eller brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel enligt 16 kap. 4 §, placeringsfondsbrott enligt 27 kap. 4 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder (213/2019), sparbanksbrott enligt 127 § i sparbankslagen (1502/2001) och för AIF-brott enligt 22 kap. 5 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014). I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka han eller hon med stöd av bestämmelser som har gällt före ikraftträdandet av de ovannämnda bestämmelserna har dömts för ett brott som motsvarar en gärning som nämns ovan.

När ett utdrag som avses i 1–6 mom. begärs ska ändamålet uppges. Ett utdrag som avses ovan i 2–6 mom. ges endast till den som utdraget gäller.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 2 kap. 16 § 1 mom. 2 a punkten, sådan den lyder i lag 577/2017, som följer:

2 kap

101

Bildande av försäkringsbolag och koncession

16 §

Bedrivande av anknyttande verksamhet

Ett försäkringsbolag får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

2 a) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

8.

Lag

om ändring av lagen om ombud för obligationsinnehavare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017) 1 § 3 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 1 mom., som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om obligationslån och obligationer tillämpas också på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, nedan *EU:s gräsrotsfinansieringsförordning* och på annan lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/) och på andra värdepapper, som i huvudsak kan betraktas som skuldinstrument, om inte något annat har överenskommit i ett ombudsavtal.

15 §

Registreringsskyldighet och registeranmälan

En näringsidkare får verka som ombud i sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som tillhandahålls av en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller annan lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster endast om näringsidkaren i enlighet med detta kapitel har blivit registrerad som ombud i det offentliga register som Finansinspektionen för över ombud för obligationsinnehavare.

16 §

Undantag från registreringskyldigheten

Registreringskyldigheten gäller inte kreditinstitut, betalningsinstitut, försäkringsbolag, fondbolag, värdepappersföretag, leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, förvaltare av alternativa investeringsfonder eller andra företag för finansiella tjänster som beviljats auktorisation av Finansinspektionen eller av en motsvarande tillsynsmyndighet i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) eller i en stat inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (*OECD-stat*) och inte heller andra parter som tillhandahåller finansiella tjänster och som är föremål för en sådan tillsynsmyndighets motsvarande tillsyn när de verkar som ombud i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

9.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (863/2019) 1 § 3 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag (945/2021), som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde omfattar inte

7) gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 1 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 2 december 2021

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

2.

Lag

om ändring av 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 2 kap. 3 a § i lagen om investeringstjänster (747/2012), sådan den lyder i lag 1069/2017, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

2 kap

**Rätt att tillhandahålla investeringstjänster
eller bedriva investeringsverksamhet**

**Rätt att tillhandahålla investeringstjänster
eller bedriva investeringsverksamhet**

3 a §

3 a §

*Tillhandahållande av andra investeringsob-
jekt än finansiella instrument*

*Tillhandahållande av andra investeringsob-
jekt än finansiella instrument*

Om ett värdepappersföretags verksamhets-
tillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling
eller utförande av order, kapitalförvaltning el-
ler investeringsrådgivning, får företaget också
tillhandahålla tjänster som avser andra inve-
steringsobjekt än finansiella instrument samt
investerings- och finansieringsrådgivning
som avser sådana objekt. Om värdepappersfö-
retagets verksamhetstillstånd ger rätt att till-
handahålla förvaring av finansiella instru-
ment, får det i enlighet med tillståndet också
tillhandahålla tjänster som avser andra inve-
steringsobjekt än finansiella instrument. *I la-
gen om gräsrotsfinansiering (734/2016) före-
skrivs om förmedling av gräsrotsfinansiering
på annat sätt än med finansiella instrument.*

Om ett värdepappersföretags verksamhets-
tillstånd ger rätt att tillhandahålla förmedling
eller utförande av order, kapitalförvaltning el-
ler investeringsrådgivning, får företaget också
tillhandahålla tjänster som avser andra inve-
steringsobjekt än finansiella instrument samt
investerings- och finansieringsrådgivning
som avser sådana objekt. Om värdepappersfö-
retagets verksamhetstillstånd ger rätt att till-
handahålla förvaring av finansiella instru-
ment, får det i enlighet med *verksamhetstill-
ståndet* också tillhandahålla tjänster som avser
andra investeringsobjekt än finansiella instru-
ment.

Denna lag träder i kraft den 20

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 15 punkten, 5 § 1 mom. 29 punkten, 38 § 1 mom. 2 punkten, 40 § 1 mom., 41 § 3 mom., 41 a § 12 och 14 mom., 44 a § 1 mom. 3 punkten, 53 § 1 mom. 4 punkten och 71 b §,

sådana de lyder, 4 § 2 mom. 15 punkten, 41 § 3 mom. och 41 a § 12 mom. i lag 599/2021, 5 § 1 mom. 29 punkten i lag 855/2016, 38 § 1 mom. 2 punkten och 41 a § 14 mom. i lag 215/2019, 40 § 1 mom. i lag 681/2019, 44 a § 1 mom. 3 punkten och 53 § 1 mom. 4 punkten i lag 176/2016 och 71 b § i lag 1442/2016, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 235/2021 och 599/2021, en ny 16 punkt, till 20 a §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017 och 215/2019, ett nytt 3 mom., till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019 och 599/2021, ett nytt 10 mom. och till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 215/2019, 524/2021 och 599/2021, ett nytt 7 mom., varvid de nuvarande 7–11, det ändrade 12, det nuvarande 13, det ändrade 14 och det nuvarande 15 mom. blir 8–16 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Tillsynsobjekt

Tillsynsobjekt

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

15) godkända publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 och godkända rapportering-smekanismer enligt artikel 2.1.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*, som har auktoriserats av Finansinspektionen och som Finansinspektionen med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den förordningen svarar för tillsynen över.

15) godkända publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 och godkända rapportering-smekanismer enligt artikel 2.1.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*, som har auktoriserats av Finansinspektionen och som Finansinspektionen med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den förordningen svarar för tillsynen över,

16) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

Gällande lydelse

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

29) sådana mottagare och förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016)

20 a §

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Föreslagen lydelse

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

29) *projektägare enligt 3 § 2 punkten och tredje part som utsetts att utföra uppgifter i samband med tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster,*

20 a §

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

*Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om gräsrotsfinansieringsbrott enligt 22 § i lagen tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 31 i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, nedan EU:s **gräsrotsfinansieringsförordning**.*

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att vara medlem eller ersättare i styrelsen för en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster eller medlem i ett jämförbart organ, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare eller att i övrigt höra till den högsta ledningen för leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster, om personen i fråga brutit mot de bestämmelser som nämns

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster.

38 §

38 §

Ordningsavgift

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtliga eller av oaktsamhet

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtliga eller av oaktsamhet

2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som nämns i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 15 § 1 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller 27 kap. 1 § i lagen om placeringsfonder,

2) försummar eller bryter mot de bestämmelser som nämns i 15 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument, 8 kap. 5 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 22 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller 27 kap. 1 § i lagen om placeringsfonder,

40 §

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtliga eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 27 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder, 15 § 2 mom. i lagen om gräsrotsfinansiering, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 17 § 2 mom. i lagen om aktiesparkonton (680/2019), 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution.

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtliga eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som nämns i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringsfonder, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 27 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder, 20 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 17 § 2 mom. i lagen om aktiesparkonton (680/2019), 18 kap. 1 § i resolutionslagen eller 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution.

Gällande lydelse

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Om det är fråga om överträdelse av förordningen om referensvärden, ska utöver det som föreskrivs i 2 mom. också förfarandets inverkan på realekonomin beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG, nedan prospektförordningen, ska överträdelsens inverkan också på icke-professionella kunders ställning beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift som avses i 11 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 led d eller artikel 11.4 i referensvärdesförordningen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning

Föreslagen lydelse

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Om det är fråga om överträdelse av referensvärdesförordningen, ska utöver det som föreskrivs i 2 mom. också förfarandets inverkan på realekonomin beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG, nedan prospektförordningen, ska överträdelsens inverkan också på icke-professionella kunders ställning beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. *Om det är fråga om överträdelse av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning ska överträdelsens inverkan på investerarnas intressen beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.*

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse eller försummelse av bestämmelserna som nämns i 20 § 1 mom. 1–24 punkten i lagen tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst fem procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst 500 000 euro.

Om en påföljdsavgift som avses i 12 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 d eller artikel 11.4 i referensvärdesförordningen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under

Gällande lydelse

under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Trots det som föreskrivs i 8–13 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden till den berörda europeiska tillsynsmyndigheten sända

3) sammanställda uppgifter för varje år om de påföljder enligt detta kapitel som påförts under året,

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om

4) det sannolikt får negativa konsekvenser för Finansinspektionens egen utredning eller tillsyn över verkställigheten om man tillmötesgår begäran.

71 b §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

Föreslagen lydelse

det år som föregår året för påförande av påföljdsavgift eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Trots det som föreskrivs i 9–14 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder och andra beslut

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden till den berörda europeiska tillsynsmyndigheten sända

3) sammanställda uppgifter för varje år om de påföljder enligt detta kapitel som påförts och de anonymiserade brottsutredningar som genomförts och de straffrättsliga påföljder som påförts under året,

53 §

Vägran att delta i tillsynssamarbete

Finansinspektionen får vägra samarbeta med en utländsk EES-tillsynsmyndighet endast om

4) det sannolikt får negativa konsekvenser för Finansinspektionens egen utredning, tillsyn över verkställigheten eller för en brottsutredning om man tillmötesgår begäran.

71 b §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

Gällande lydelse

En person som lämnar ut information till Finansinspektionen i enlighet med 71 a § *eller marknadsmissbruksförordningen* ska inte vad gäller utlämnandet ställas till ansvar för överträdelse av sådana restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

Föreslagen lydelse

En person som lämnar ut information till Finansinspektionen i enlighet med 71 a § ska inte vad gäller utlämnandet ställas till ansvar för överträdelse av sådana restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

Denna lag träder i kraft den 20

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

4.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 1 § 1 mom. 20 punkten, 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. 20 punkten i lag 856/2016 samt 4 § 1 mom., 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom. i lag (955/2021) som följer:

Gällande lydelse

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

20) sådana förmedlare av gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016)

Föreslagen lydelse

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

20) *leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

4 §

Proportionell tillsynsavgift

Avgiftsgrunden för en proportionell tillsynsavgift, avgiften i procent av avgiftsgrunden och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Avgiftsgrund	Avgiftsbelopp i procent av avgiftsgrunden
inlåningsbank enligt kreditinstitutslagen (610/2014)	balansomslutning	0,0027
kreditföretag enligt kreditinstitutslagen	balansomslutning	0,0027
andra betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut än institut för elektroniska pengar	omsättning	0,24
institut för elektroniska pengar enligt lagen om betalningsinstitut	balansomslutning	0,0027
skadeförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen (521/2008)	balansomslutning x 4	0,0027
livförsäkringsbolag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	balansomslutning	0,0027
arbetspensionsförsäkringsbolag enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)	balansomslutning	0,0027
försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987)	balansomslutning x 4	0,0027
pensionsstiftelse och pensionskassa enligt lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (951/2021)	balansomslutning	0,0027
tilläggs-pensionsstiftelser, tilläggs-pensionskassor samt EES-tilläggs-pensionsstiftelser och EES-tilläggs-pensionskassor enligt lagen om tilläggs-pensionsstiftelser och tilläggs-pensionskassor	balansomslutning	0,0027
sjukkassa enligt lagen om försäkringskassor (948/2021)	balansomslutning x 4	0,0027
annan försäkringskassa enligt lagen om försäkringskassor än sjukkassa	balansomslutning	0,0027
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)	balansomslutning	0,0027
Sjömanspensionskassan enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006)	balansomslutning x 0,4	0,0027

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Sysselsättningsfonden enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och Utbildningsfonden	balansomslutning	0,0027
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)	balansomslutning x 4	0,0027
statens pensionsfond enligt lagen om statens pensionsfond (1297/2006), pensionsanstalten Keva enligt lagen om Keva (66/2016), kyrkans pensionsfond enligt kyrkolagen (1054/1993) och Statens kärnavfallshanteringsfond enligt kärnenergilagen (990/1987)	balansomslutning x 0,4	0,0027
filialer till utländska EES-kreditinstitut, kategori I	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0009
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0014
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	kalkylmässig balansomslutning för filialer till EES-kreditinstitut	0,0018
filialer till tredjeländers kreditinstitut	kalkylmässig balansomslutning för filialer till tredjeländers kreditinstitut	0,0027
filialer till andra utländska betalningsinstitut än betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	omsättning	0,10
filialer till utländska betalningsinstitut som motsvarar institut för elektroniska pengar vars hemstat hör till EES	balansomslutning	0,0009
fondbolag enligt lagen om placeringsfonder	de av fondbolaget i Finland förvaltrade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning	kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning	0,32
auktoriserade AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	de av AIF-förvaltaren i Finland förvaltrade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som tillhandahåller tjänster enligt 3 kap. 2 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller anknytande tjänster enligt lagens 3 kap. 3 §	omsättningen från dessa funktioner	0,32

RP 228/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

företag som med auktorisation i Finland förvaltar både placeringsfonder och AIF-fonder	de av företaget i Finland förvaltade placeringsfondernas och AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0021
börser enligt lagen om handel med finansiella instrument	omsättning	1,24 och minst 50 000 euro
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 1 och 3 mom. i lagen om investeringstjänster (747/2012)	omsättning	0,32
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster	omsättning	0,10
arbetslöshetskassor enligt lagen om arbetslöshetskassor	medlemsavgiftsintäkter	0,63
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	omsättning	0,14
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	omsättning	0,32
filialer till utländska EES-fondbolag som inte förvaltar en placeringsfond i Finland	omsättning	0,14
filialer till utländska EES-fondbolag som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
utländska EES-fondbolag som inte har filial i Finland och som förvaltar en placeringsfond i Finland	de av det utländska fondbolaget i Finland förvaltade placeringsfondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
tilläggsavgift för AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder etablerade i en EES-stat eller ett tredjeland	de av AIF-förvaltaren utomlands förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0010
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som inte förvaltar AIF-fonder i Finland	omsättning	0,14
filialer till EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
EES-baserade AIF-förvaltare som inte har filial i Finland och som förvaltar AIF-fonder i Finland	de av den EES-baserade AIF-förvaltaren i Finland förvaltade AIF-fondernas sammanlagda tillgångar	0,0017
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	omsättning	0,32
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	premieintäkter	0,029
leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/)	omsättning	0,1

Gällande lydelse

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver den i 4 § avsedda proportionella tillsynsavgiften och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Föreslagen lydelse

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver den i 4 § avsedda proportionella tillsynsavgiften och de avgiftsskyldiga bestäms som följande:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
affärsbanker enligt lagen om affärsbanker och andra kreditinstitut i aktiebolagsform (1501/2001), sparbanksaktiebolag enligt sparbankslagen (1502/2001) och andelsbanksaktiebolag enligt lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform (423/2013)	6 420
annat kreditinstitut	2 140
tilläggsavgift för kreditinstitut vars provisionsintäkter överstiger finansnetto	9 630
betalningsinstitut	2 140
försäkringsbolag	6 420
specialföretag enligt försäkringsbolagslagen	2 140
försäkringsföreningar	1 070
pensionsstiftelser och pensionskassor, tilläggspensionsstiftelser, tilläggspensionskassor, EES-tilläggspensionsstiftelser och EES-tilläggspensionskassor	1 284
försäkringskassor	856
arbetslöshetskassor	6 420
Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Sysselsättningsfonden och Utbildningsfonden	6 420
Olycksfallsförsäkringscentralen, Trafikförsäkringscentralen, Patientförsäkringscentralen, Miljöförsäkringscentralen och stödkassan för arbetslöshetskassorna	1 284
statens pensionsfond, Statens kärnavfallshanteringsfond, pensionsanstalten Keva och Kyrkans pensionsfond	16 050
filialer till tredjeländers kreditinstitut	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, kategori I	2 140
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori II	3 210
filialer till utländska EES-kreditinstitut, i kategori III	4 301
fondbolag	4 280
företag som är auktoriserade AIF-förvaltare	4 280
företag som är auktoriserade som AIF-förvaltare och fondbolag	6 420
företag som är auktoriserade som fondbolag och som är registreringsskyldiga enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	4 815
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 1 och 3 mom. i lagen om investeringstjänster	6 420
värdepappersföretag enligt 6 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster	1 070
filialer till utländska EES-värdepappersföretag	2 140
filialer till värdepappersföretag i tredjeländer	3 210
filialer till utländska betalningsinstitut vars hemstat hör till EES	1 070
filialer till utländska EES-fondbolag	2 140

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

filialer till EES-baserade AIF-förvaltare	2 140
filialer till AIF-förvaltare etablerade i tredjeland	3 210
filialer till tredjeländers försäkringsbolag	3 210
sådana leverantörer av datarapporteringstjänster som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan <i>EU:s förordning om marknader för finansiella instrument</i> , och som Finansinspektionen utöver tillsyn över med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den nämnda förordningen	10 700
leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/)	2 140

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
värdepapperscentraler enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	278 200
den gamla insättningsgarantifond som avses i lagen om ändring av kreditinstitutslagen (1199/2014)	12 840
säkerhetsfonden enligt kreditinstitutslagen	2 140
juridiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	1 070
fysiska personer som tillhandahåller tjänster som avses i 7, 7 a och 7 b § i lagen om betalningsinstitut	214
ersättningsfonden för investerarskydd enligt lagen om investeringstjänster	3 210
enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder registreringsskyldiga AIF-förvaltare som inte är auktoriserade som fondbolag	1 070
den som bedriver verksamhet med stöd av ett undantag enligt 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140
förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder	3 210
förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	3 210
företag som är förvaringsinstitut enligt lagen om placeringsfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	5 350
särskilda förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	2 140

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker enligt lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker (599/2010)	6 420
kreditinstituts och försäkringsbolags holdingföretag samt konglomerats holdingsammanslutning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (699/2004)	10 700
börsers och värdepapperscentralers holdingföretag	10 700
värdepappersföretags och försäkringsföreningars holdingföretag	1 070
försäkringsmäklare och sidoverksamma försäkringsmäklare enligt lagen om försäkringsdistribution	1 070 och en höjning med 193 euro för varje registrerad försäkringsmäklare som är anställd hos ett försäkringsmäklarföretag eller hos en enskild näringsidkare vid utgången av året före det då tillsynsavgiften bestäms
kontoförvaltare enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	6 420
centrala motparter enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	160 500
clearingmedlemmar enligt lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	12 840
clearingfonder enligt 2 kap. 9 § 2 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt registreringsfonder enligt 4 kap. 5 § i den lagen	2 140
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
finländska bolag vars emitterade aktier på ansökan har tagits upp till handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	13 375
emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument, när det är fråga om en avgiftsskyldig enligt 4 § i denna lag eller när emittenten inte har hemort i Finland	11 235 och en höjning med 11 770 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	3 210
finländska bolag vars emitterade värdepapper av annat slag än aktier på ansökan har tagits upp till handel på en	3 210

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument enbart i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland	
emittenter av aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	4 280
emittenter av värdepapper av annat slag än aktier som på ansökan är föremål för handel i Finland på en multilateral handelsplattform enligt lagen om handel med finansiella instrument	1 070
finländska kreditförmedlare som är registrerade i enlighet med 6 § i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna inte är ombud för någon kreditgivare	1 200
Pensionsskyddscentralen	10 700
trafikskadenämnden och patientskadenämnden	1 070
verksamhetsenheter som avses i 5 § 26 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 260
filialer till utländska EES-försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995)	1 070
utländska EES-tilläggs pensionsanstalter enligt lagen om tilläggs pensionsstiftelser och tilläggs pensionskassor som har filial i Finland	1 070
tredjeländers kreditinstituts representationer	1 070
sådana försäkringsförmedlare och sidoverksamma försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsdistribution som är registrerade i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland och som har filial i Finland	321
finansiella motparter enligt artikel 2 led 8 i EMIR-förordningen, icke-finansiella motparter enligt artikel 2 led 9 och pensionssystem enligt artikel 2 led 10 i den förordningen, vilkas hemstat är Finland	10 700
utländska kreditförmedlare enligt 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, när förmedlarna har filial i Finland	400
registrerade ombud enligt lagen om ombud för obligationsinnehavare	2 140
godkända publiceringsarrangemang eller godkända rapporteringsmekanismer enligt 4 § 2 mom. 15 punkten i lagen om Finansinspektionen	10 700
referensvärdesadministratörer enligt 5 § 32 punkten i lagen om Finansinspektionen	3 000
referensvärdesadministratörer enligt 4 § 4 mom. 10 punkten i lagen om Finansinspektionen	5 000
de som enligt 4 § 2 mom. 13 punkten i lagen om Finansinspektionen utför kontroll av värdepapperisering	5 000

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sådana i 5 kap. 7 § i lagen om investeringstjänster avsedda tredjelandsföretag som tillhandahåller tjänster utan filialer	3 210
tillhandahållare av virtuella valutor	2 140

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

5.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:
upphävs 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017)
ändras 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap

1 kap

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

2 §

2 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på
 1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda
 a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag för börser enligt 2 mom. 6 punkten och

Denna lag tillämpas på
 1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda
 a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag av börser enligt 6 punkten i nämnda moment, centralinstitutet för en sammanslutning

Gällande lydelse

central-institutet för en sammanslutning enligt 11 punkten i samma moment,

Föreslagen lydelse

enligt 11 punkten och leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 16 punkten i samma moment,

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/) ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

6.

Lag

om ändring av 6 § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 § 6 mom., sådant det lyder i lag 215/2012, samt fogas till 6 §, sådan den lyder i lagarna 215/2012, 149/2016, 555/2017 och 1055/2018, ett nytt 6 mom., varvid det ändrade 6 mom. och nuvarande 7 och 4 mom. blir 7–9 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Föreslagen lydelse

6 §

Utöver bestämmelserna i 1–5 mom., får en person ett straffregisterutdrag om sig själv för bedömning av det goda anseende som avses i artikel 5.2 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag. I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen har dömts för olovligt bedrivande av verksamhet som värdepapperscentral som avses i 8 kap. 11 § i lagen om värdeandelssystemet och om clea-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ringverksamhet (348/2017), olovligt bedrivande av verksamhet som central motpart enligt 8 kap. 12 mom. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, kreditgivarbrott enligt 19 § 1 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (853/2016), brott vid förmedling av person-till-person-lån enligt 19 § 2 mom. i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, ombudsbrott enligt 22 § i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017), gräsrotsfinansieringsbrott enligt 22 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/), olovligt ordnande av handel med finansiella instrument enligt 13 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), hypoteksbanksbrott enligt 32 § i lagen om hypoteksbanksverksamhet (688/2010), fastighetsfondsbrott enligt 25 § i lagen om fastighetsfonder (1173/1997), kreditinstitutsbrott enligt 21 kap. 2 § i kreditinstitutlagen (610/2014), brott mot bestämmelserna om utdelning av kreditinstituts medel enligt 21 kap. 3 § i kreditinstitutlagen (610/2014), betalningsinstitutsbrott enligt 49 § i lagen om betalningsinstitut (297/2010), aktiebolagsbrott enligt 25 kap. 1 § i aktiebolagslagen (624/2006), andelslagsbrott enligt 27 kap. 1 § i lagen om andelslag (421/2013), pantlånebrott enligt 37 § 1 mom. i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992), registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 § i strafflagen, brott mot näringsförbud enligt 16 kap. 11 §, givande av muta enligt 16 kap. 13 §, grovt givande av muta enligt 16 kap. 14 §, givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 a §, grovt givande av muta åt riksdagsledamot enligt 16 kap. 14 b §, förskingring enligt 28 kap. 4 §, grov förskingring enligt 28 kap. 5 §, skattebedrägeri enligt 29 kap. 1 §, grovt skattebedrägeri enligt 29 kap. 2 §, skatteförseelse enligt 29 kap. 4 §, arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 a §, grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri enligt 29 kap. 4 b §, olycksfallsförsäkringspremiebedrägeri enligt 29 kap. 4 c §, subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 5 §, grovt subventionsbedrägeri enligt 29 kap. 6 §, subventionsmissbruk enligt 29 kap. 7 §, grovt subventionsmissbruk enligt 29 kap. 7

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

a §, marknadsföringsbrott enligt 30 kap. 1 §, konkurrensbrott enligt 30 kap. 2 §, konsumentkreditbrott enligt 30 kap. 3 §, givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 §, grovt givande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 7 a §, tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 §, grovt tagande av muta i näringsverksamhet enligt 30 kap. 8 a §, bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 §, grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a §, bokföringsbrott av oaktsamhet enligt 30 kap. 10 §, revisionsbrott enligt 30 kap. 10 a §, häleri enligt 32 kap. 1 §, grovt häleri enligt 32 kap. 2 §, yrkesmässigt häleri enligt 32 kap. 3 §, häleri av oaktsamhet enligt 32 kap. 4 §, penningtvätt enligt 32 kap. 6 §, grov penningtvätt enligt 32 kap. 7 §, stämpling till grov penningtvätt enligt 32 kap. 8 §, penningtvätt av oaktsamhet enligt 32 kap. 9 §, finansiering av ett terroristbrott enligt 34 a kap. 5 §, finansiering av ett terrorist enligt 34 a kap. 5 a §, finansiering av ett terroristgrupp enligt 34 a kap. 5 b §, bedrägeri enligt 36 kap. 1 §, grovt bedrägeri enligt 36 kap. 2 §, försäkringsbedrägeri enligt 36 kap. 4 §, missbruk av förtroendeställning enligt 36 kap. 5 §, penningförfalskning enligt 37 kap. 1 §, grov penningförfalskning enligt 37 kap. 2 §, lindrig penningförfalskning enligt 37 kap. 3 §, förberedelse till penningförfalskning enligt 37 kap. 4 §, användning av falska pengar enligt 37 kap. 5 §, innehav av falska pengar enligt 37 kap. 6 §, spridning av penningimitation enligt 37 kap. 7 §, betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 8 §, grovt betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 9 §, förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri enligt 37 kap. 11 §, sekretessbrott enligt 38 kap. 1 §, oredlighet som gäldenär enligt 39 kap. 1 §, grov oredlighet som gäldenär enligt 39 kap. 1 a §, gäldenärsbedrägeri enligt 39 kap. 2 §, grovt gäldenärsbedrägeri enligt 39 kap. 3 §, gäldenärssvek enligt 39 kap. 4 §, gynnande av borgenär enligt 39 kap. 6 §, tagande av muta enligt 40 kap. 1 §, grovt tagande av muta enligt 40 kap. 2 §, mutförseelse enligt 40 kap. 3 §, tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 §, grovt tagande av muta som riksdagsledamot enligt 40 kap. 4 a §, missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot enligt 40 kap. 8 a §,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

grovt missbruk av Europeiska unionens medel som riksdagsledamot enligt 40 kap. 8 b §, värdepappersmarknadsbrott enligt 51 kap. i strafflagen, investeringstjänstbrott enligt 16 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster (747/2012) eller brott mot bestämmelserna om utdelning av värdepappersföretags medel enligt 16 kap. 4 §, placeringsfundsbrott enligt 27 kap. 4 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder (213/2019), sparbanksbrott enligt 127 § i sparbankslagen (1502/2001) och för AIF-brott enligt 22 kap. 5 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014). I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka han eller hon med stöd av bestämmelser som har gällt före ikraftträdandet av de ovannämnda bestämmelserna har dömts för ett brott som motsvarar en gärning som nämns ovan.

När ett utdrag som avses i 1–5 mom. begärs ska ändamålet uppges. Ett sådant utdrag som avses i 2–5 mom. ges endast till den som utdraget gäller.

När ett utdrag som avses i 1–6 mom. begärs ska ändamålet uppges. Ett utdrag som avses ovan i 2–6 mom. ges endast till den som utdraget gäller.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 kap. 16 § i försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 2 kap. 16 § 1 mom. 2 a punkten, sådan den lyder i lag 577/2017, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

2 kap

Gällande lydelse

Bildande av försäkringsbolag och koncession

16 §

Bedrivande av anknyttande verksamhet

Ett försäkringsbolag får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

2 a) ett företag som förmedlar gräsrotsfinansiering,

Föreslagen lydelse

Bildande av försäkringsbolag och koncession

16 §

Bedrivande av anknyttande verksamhet

Ett försäkringsbolag får utöver sin huvudsakliga verksamhet vara representant för ett annat företag än ett sådant som bedriver försäkringsverksamhet samt för detta företags räkning marknadsföra och sälja dess tjänster och produkter till kunder, om företaget i fråga är

2 a) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

8.

Lag

om ändring av lagen om ombud för obligationsinnehavare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ombud för obligationsinnehavare (574/2017) 1 § 3 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 1 mom., som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om obligationslån och obligationer tillämpas också på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) och på andra sådana värdepapper som i huvudsak kan betraktas som skuldinstrument, om inte något annat har överenskommit i ett ombudsavtal.

15 §

Registreringsskyldighet och registeranmälan

En näringsidkare får verka som ombud i sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om gräsrotsfinansiering endast om näringsidkaren i enlighet med detta kapitel har blivit registrerad som ombud i det offentliga register som Finansinspektionen för över ombud för obligationsinnehavare.

16 §

Undantag från registreringsskyldigheten

Registreringsskyldigheten gäller inte kreditinstitut, betalningsinstitut, försäkringsbolag, fondbolag, värdepappersföretag, förmedlare av gräsrotsfinansiering, förvaltare av alternativa investeringsfonder eller andra företag för finansiella tjänster som beviljats auktorisation

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Vad som i denna lag föreskrivs om obligationslån och obligationer tillämpas också på sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, nedan **EU:s gräsrotsfinansieringsförordning** och på annan lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/) och på andra värdepapper, som i huvudsak kan betraktas som skuldinstrument, om inte något annat har överenskommit i ett ombudsavtal.

15 §

Registreringsskyldighet och registeranmälan

En näringsidkare får verka som ombud i sådan lånebaserad gräsrotsfinansiering som tillhandahålls av en leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt EU:s gräsrotsfinansieringsförordning eller annan lånebaserad gräsrotsfinansiering som avses i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster endast om näringsidkaren i enlighet med detta kapitel har blivit registrerad som ombud i det offentliga register som Finansinspektionen för över ombud för obligationsinnehavare.

16 §

Undantag från registreringsskyldigheten

Registreringsskyldigheten gäller inte kreditinstitut, betalningsinstitut, försäkringsbolag, fondbolag, värdepappersföretag, leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster, förvaltare av alternativa investeringsfonder eller andra fö

Gällande lydelse

av Finansinspektionen eller av en motsvarande tillsynsmyndighet i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) eller i en stat inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (*OECD-stat*) och inte heller andra parter som tillhandahåller finansiella tjänster och som är föremål för en sådan tillsynsmyndighets motsvarande tillsyn när de verkar som ombud i Finland.

Föreslagen lydelse

retag för finansiella tjänster som beviljats auktorisation av Finansinspektionen eller av en motsvarande tillsynsmyndighet i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) eller i en stat inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (*OECD-stat*) och inte heller andra parter som tillhandahåller finansiella tjänster och som är föremål för en sådan tillsynsmyndighets motsvarande tillsyn när de verkar som ombud i Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

9.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (863/2019) 1 § 3 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag (945/2021), som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde omfattar inte

7) låne- eller investeringsbaserad gräsrotsfinansiering eller verksamhet som bedrivs av

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde omfattar inte

Gällande lydelse

förmedlare av gräsrotsfinansiering i enlighet med lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016),

Föreslagen lydelse

7) gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 1 § 1 mom. i lagen tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i 28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster ska under den övergångsperiod som anges i den paragrafen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Jämförelsetabell

Bestämmelse i förordningen (EU) 2020/1503	Motsvarighet i den föreslagna nationella lagen	Motsvarighet i annan lagstiftning
artikel 12.13	4 § 2 mom. och 5 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 1 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen	
artikel 23.9	24 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 23.10	26 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 24.4	25 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 24.5	26 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 29	2 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	50 u § i lagen om Finansinspektionen
artikel 30.1 a		18 § 1 och 4 mom. i lagen om Finansinspektionen
artikel 30.1 b	5 § 1 mom. 29 punkten i lagen om Finansinspektionen	19 § 1 mom. och 22 § i lagen om Finansinspektionen
artikel 30.1 c		24 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen
artikel 30.2 a	13 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 30.2 b	14 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 5 § 1 mom. 29 punkten i lagen om Finansinspektionen	
artikel 30.2 c	13 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	

RP 228/2021 rd

artikel 30.2 d	15 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansierings-tjänster	
artikel 30.2 e	15 § 3 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansierings-tjänster	
artikel 30.2 f	16 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansierings-tjänster, 5 § 1 mom. 29 punkten i lagen om Finansinspektionen	
artikel 30.2 g	17 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansierings-tjänster, 5 § 1 mom. 29 punkten i lagen om Finansinspektionen	
artikel 30.2 h	15 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansierings-tjänster, 5 § 1 mom. 29 punkten i lagen om Finansinspektionen	
artikel 30.2 i och 30.4	18 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 30.5		50 u § i lagen om Finansinspektionen
artikel 30.7		71 b § i lagen om Finansinspektionen
artikel 31	20 a § 3 mom. och 53 § 1 mom. 4 punkten i lagen om Finansinspektionen	50, 50 b, 50 u, 52 och 53 § i lagen om Finansinspektionen
artikel 33		50 u § i lagen om Finansinspektionen
artikel 35		50 u § i lagen om Finansinspektionen
artikel 37		50 u § i lagen om Finansinspektionen
artikel 38		50 u § i lagen om Finansinspektionen
artikel 39.1	20 och 22 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansierings-tjänster, 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen	

RP 228/2021 rd

artikel 39.2 a		39 § i lagen om Finansinspektionen
artikel 39.2 b	19 § 1 mom. i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 39.2 c	28 § 10 mom. i lagen om Finansinspektionen	
artikel 39.2 d–f	41 a § 7 mom. i lagen om Finansinspektionen	41 a § 8 mom. i lagen om Finansinspektionen
artikel 40.1 h	41 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen	
artikel 41	6 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	
artikel 42.1.2	44 a § 1 mom. 3 punkten i lagen om Finansinspektionen	
artikel 43.1.2	44 a § 2 mom. 3 punkten i lagen om Finansinspektionen	
artikel 48.1	28 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster	